

PIĄTEK-NIEDZIELA
103-0511120231

GAZETA OLSZTYŃSKA WEEKEND

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

CO BIORĄ NASZE DZIECI?

SPORT CODZIENNE

**ODCZARUJCIE HAŁĘ
W NYSIE!** \20

**W SOBOTĘ KAŻDY WYNIK
JEST MOŻLIWY** \21

**KTO W LUTYM
ZATAŃCZY NA BALU?** \22

ISSN 0137-9127

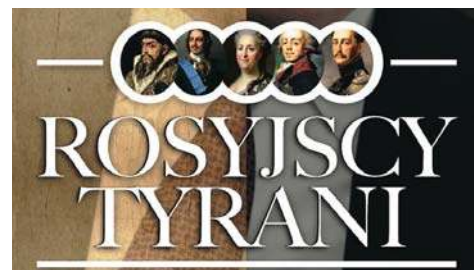
**KALENDARZ
TYGODNIA** \2

**HIT
CZY KIT?** \4-5

**W KNESECIE KLÓCILI SIĘ
PO POLSKU** \6

**ROSJANIE TO ZBIOROWY
PUTIN** \7

63

PLEBISCYT

NA 10 NAJPOPULARNIEJSZYCH
SPORTOWCÓW
WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

GAZETA OLSZTYŃSKA DZIENNIK
ELBLĄSKI

BAL SPORTU i BIZNESU

2024

K A L E N D A R I U M T Y G O D N I A

IZRAEL PRZESIEDLI PALESTYŃCZYKÓW
DO EUROPY?

PAP/EP/ABIR SULTAN

Według wewnętrznego dokumentu izraelskiego ministerstwa wywiadu z dnia 13 października Izrael rozważa trzy scenariusze zakończenia wojny w Strefie Gazy. Jednym z nich jest przymusowe przesiedlenie 2,2 mln Palestyńczyków, z których wskazano dwa kraje docelowe w Europie. Informacje te zostały potwierdzone przez palestyńskich i izraelskich dziennikarzy z magazynu online +972, którzy mieli dostęp do dokumentu.

Dokument sugeruje „przymusowe i na stałe” przesiedlenie mieszkańców Strefy Gazy, a także zachęcanie do przyjęcia uchodźców przez inne kraje, w tym europejskie, takie jak Grecja i Hiszpania. Pomimo tych doniesień źródła w ministerstwie spraw zagranicznych Hiszpanii zaprzeczyły, że Izrael kontaktował się z Madrytem w celu negocjacji w sprawie projektu. Premier Benjamin Netanjahu zbagatelizował dokument, nazywając go „dokumentem koncepcyjnym”, jednak według „Financial Times” próbował przekonać niektórych europejskich przywódców do przyłączenia się do inicjatywy. Najnowsze informacje na temat konfliktu na Bliskim Wschodzie dostępne w specjalnym raporcie – Wojna w Izraelu.

Według pierwszego rozwiązania po zakończeniu konfliktu ludność palestyńska pozostaje w Strefie Gazy pod administracją władz Zachodniego Brzegu Jordanu. Druga opcja zakłada utworzenie arabskiego rządu nieislamskiego w Strefie Gazy, na wzór Zjednoczonych Emiratów Arabskich.

Trzecie rozwiązanie sugeruje „przymusowe i trwałe” przesiedlenie całej populacji Strefy Gazy, tj. 2,2 mln osób, najpierw na Półwysep Synaj w Egipcie w ramach „projektu humanitarnego”. Zaleca się również wywarcie presji na Stany Zjednoczone, aby pomogły w przyjęciu uchodźców przez Egipt.

Następnie inne kraje, w tym europejskie, takie jak Grecja i Hiszpania, miałyby pomóc w absorpcji części uchodźców. Dokument sugeruje, że wiele państw mogłoby przyczynić się do projektu przesiedlenia ludności Gazy poprzez finansowe wsparcie lub przyjęcie uchodźców.

POLICJA NIE PRZERYWA POSZUKIWAŃ
GRZEGORZA BORYSA

Nie przerywamy poszukiwań 44-letniego Grzegorza Borysa. W dyspozycji oficera prowadzącego nadal pozostaje ok. tysiąca funkcjonariuszy. W czwartek przeszukujemy teren między Karwinami a Chwarzmem – powiedziała PAP rzeczniczka prasowa pomorskiej policji.

– Pomimo tragedii, która wydarzyła się w środę, czyli śmierć pletwonurka ze Specjalistycznej Grupy Ratownictwa Wodno-Nurkowego „Gdańsk”, nie przerywamy poszukiwań Grzegorza Borysa – mówiła w czwartek kom. Karina Kamińska.

Pomorska Policja

Rzeczniczka pomorskiej policji zapewniła, że do dyspozycji oficera prowadzącego poszukiwania wciąż pozostaje ok. tysiąca funkcjonariuszy z policji, Straży Granicznej, Straży Pożarnej oraz Żandarmerii Wojskowej.

W czwartek, podobnie jak w ostatnich dniach, funkcjonariusze przeszukują Trójmiejski Park Krajobrazowy między Karwinami a Chwarzmem. Swoje działania koncentrują wokół zbiornika wodnego przy ulicach Lipowej i Źródła Marii w Gdyni. Niedaleko tego miejsca w piątek 20 października po zabójstwie pies tropiący zgubił trop za poszukiwanym Grzegorzem Borysem. Według pierwszych informacji właśnie tamteży miał uciekać 44-latek.

W środę ze zbiornika po wypadku nurkowym wyciągnięto nieprzytomnego 27-letniego pletwonurka ze Specjalistycznej Grupy Ratownictwa Wodno-Nurkowego „Gdańsk”, który na wniosek policji brał udział w poszukiwaniach Grzegorza Borysa.

Mężczyzna w ciężkim stanie został przewieziony do gdyńskiego szpitala, w którym zmarł. Dzień później śledztwo w sprawie jego śmierci wszczęła Prokuratura Rejonowa w Gdyni.

44-letni Grzegorz Borys jest podejrzany o zabójstwo 6-letniego syna. Do zbrodni doszło w piątek, 20 października w bloku przy ul. Górniczej w Gdyni Fikakowie. Czwartek jest czternastym dniem poszukiwań.

PUTIN UNIEWAŻNIŁ RATYFIKACJĘ TRAKTATU
O ZAKAZIE PRÓB NUKLEARNYCH

PAP/EP/PUTNIK/KREMLIN POOL/POOL

Władimir Putin podpisał w czwartek ustawę unieważniającą ratyfikację przez Rosję traktatu o całkowitym zakazie prób z bronią jądrową (CTBT) – poinformowały agencje Reutersa i Associated Press.

Według Moskwy unieważnienie ratyfikacji ma służyć „wyrównaniu” sytuacji prawnej Rosji i USA i nie zmienia stanowiska Rosji w sprawie prób ani dzielenia się przez nią informacjami o działalności w sferze atomowej. Rosja zapewniła, że nie wznowi testów nuklearnych, jeśli nie zrobią tego Stany Zjednoczone.

Waszyngton podpisał traktat CTBT z 1996 r., ale nigdy go nie ratyfikował. Traktat nie został też ratyfikowany przez Chiny, Indie, Pakistan, Koreę Północną, Izrael, Iran i Egipt.

Część zachodnich ekspertów obawia się, że Rosja może rozważać przeprowadzenie próby nuklearnej, aby zniechęcić kraje Zachodu do wspierania militarnego Ukrainy. Gdyby do tego doszło, mogłoby to zainicjować nową erę prób nuklearnych światowych supermocarstw.

Rosja nigdy nie przeprowadziła próby nuklearnej po rozpadzie ZSRR. Ostatnia próba jądrowa w Związku Radzieckim odbyła się w 1990 r., a w USA – w 1992 r.

W PONIEDZIAŁEK DOJDZIE DO PODPISANIA
UMOWY KOALICYJNEJ?

PAP

W poniedziałek możliwe podpisanie umowy koalicyjnej pomiędzy Koalicją Obywatelską, Trzecią Drogą i Lewicą – dowiedziała się PAP w źródłach w opozycji.

Za nami kolejne spotkanie liderów Koalicji Obywatelskiej, Lewicy i Trzeciej Drogi ws. utworzenia nowego rządu.

Jak przekazał PAP polityk znający kulisy rozmów, spotkania odbywają się w dobrej atmosferze. – Rozmowy nadal trwają. Pewnie w poniedziałek podpiszemy umowę koalicyjną – powiedział. Zastrzegł przy tym, że o szczegółach nie będzie informował. Równolegle do liderów spotykają się też zespoły negocjacyjne.

We wtorek w Polsat News sekretarz generalny Platformy Obywatelskiej Marcin Kierwiński został zapytany, czy jest szansa, że jeszcze w tym tygodniu zakończą się prace nad umową koalicyjną i zostanie ona zawarta, odpowiedział: – Myślę, że ten tydzień jeszcze przepracujemy bardzo ciężko, jeżeli chodzi o te kwestie merytoryczne, (myślę), że to nie jest perspektywa tego tygodnia, ale będziemy starać się zakończyć te prace jak najszybciej.

Sekretarz klubu Lewicy Dariusz Wiczorek w poniedziałek przekazał PAP, że zespół negocjacyjny, w którym on uczestniczy z ramienia swojej formacji, będzie spotykał się codziennie, aby pracować nad wypracowaniem kompromisu. – Jakby się udało, to chcielibyśmy prace nad ramową umową programową do końca tygodnia sfinalizować – przekazał.

W porozumieniu mają się znaleźć wspólne punkty, które łączą KO, Trzecią Drogą i Lewicę. – Wiele obszarów jest już dogadanych. Chodzi między innymi o pozyskanie środków na Krajowy Plan Odbudowy, podwyżki dla budżetówki i nauczycieli, przywrócenia praworządności czy sferę dotyczącą edukacji – przekazał polityk.

Punktem niezgody może być kwestia aborcji, która różni głównie Lewicę od konserwatystów, zwłaszcza tych z Trzeciej Drogi. Niemniej do 20 podstawowych kierunków programowych mają zostać wpisane prawa kobiet.

ŹRÓDŁO: PAP

WYDAWCA
GRUPA WM Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztynska.pl

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Igor Hrywna

REDAKTORZY WYDANIA
Michał Podolak
Igor Hrywna
Barbara Barczuk

sport@gazetaolsztynska.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
89 539 75 04

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 89 539 74 83

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
89 539 76 63

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5
tel. 89 539 74 53, 89 539 77 77
reklama@gazetaolsztynska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 89 539 74 80, 81, 82

REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 611 46 00
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 236 18 02, 55 611 46 01
reklamy@dziennikelblaski.pl

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 89 539 74 21

ADA ROMANOWSKA
a.romanowska@
gazetaolsztynska.pl

Zaczyna się od e-papierosów. Są łatwo dostępne: nie tylko można je kupić w internecie, ale również na miejscu. Wystarczy wysłać starszaka, żeby kupił, co trzeba. Sprzedaż nieletnim jest zabroniona, ale trudno nad tym zapanować, bo wszystko zależy od sprzedającego, który chce po prostu zarobić. E-papierosy trudno wyczuć, dlatego są tak popularne. Między

12 w Olsztynie. — Dzieci sięgają też po marihuanę, ale też coraz rzadziej jej potrzebują. E-papierosy również „gwarantują” im zabawę. Tym bardziej że można kupić liquidy z nielegalnych źródeł z różnymi domieszkami, nawet z narkotykami.

Wystarczy ładna koleżanka

Mamy więc kolejną epidemię... e-palenia. Jak wynika z badań Rzecznika Praw Dziecka, już co czwarty nastolatek w Polsce sięga po e-papierosy. Częstotliwość ich stosowania

akceptacji w klasie. Jeśli dziecko sobie z tym nie radzi, szuka grupy odniesienia. W tym czasie to rówieśnicy zaczynają być autorytetem. Wcześniej byli nimi rodzice, teraz wystarczy ładna koleżanka albo fajny kolega, którzy proponują „bucha”, żeby się wyluzować. Jeśli dziecko ponosi porażkę w nauce, a w domu rodzice nie mają dla niego czasu, zaczyna uciekać od problemów. Ale czy dorośli też nie uciekają od obowiązków? Mechanizm uzależnienia jest podobny. Tyle że dorośli ma umiejętność

czwartoklasiści jeszcze po niego nie sięgają, ale jeśli rodzice nie zauważą w porę, że dziecko sięga po używki, można spodziewać się również tej opcji. Dzieci szukają nowych wrażeń. Jeśli mają wolną rękę, bo nie mają w domu kontroli, idą na całość.

Mefedron to wyjątkowo okrutna substancja. Na początku daje uczucie ulgi, siły i uniesienia. Daje poczucie, że wszystko wokół jest fajne. Działa jednak krótko, trzy-cztery godziny. Apotem przychodzi jeden z najgorszych

mają potrzebę sobie ulżyć. To znieczulenie potrzebne jest także tym, które mają zdrową, kochającą rodzinę.

— Dziecko potrzebuje zrozumienia i wysłuchania. Jeśli nie ma tego w domu, szuka wsparcia gdzie indziej — podkreśla Anna Jarząbek. — A niestety rodzice, którzy są zabiegani, zapominają, że z dziećmi trzeba spędzać czas. Nie mówię o całym dniu, ale wystarczy nawet chwila rozmowy, nawet pół godziny bycia razem. Tylko musi być to czas poświęcony tylko dla dziecka. Jeśli dziecko

sobie dogryzać, wyśmiewać i hejtować? Dzieci, które nie mają dobrych relacji z rodzicami, ukrywają swoje problemy przed nimi. Ukrywają również to, że sięgają po używki.

— Profilaktyka uzależnień zaczyna się w domu. I chociaż szkoła odgrywa w tej kwestii również ogromną rolę, jednak to rodzice muszą mieć świadomość zagrożenia. Powinni rozmawiać z dzieckiem oraz wiedzieć, gdzie w razie czego szukać pomocy — podkreśla Anna Jarząbek. — Uza-

CO BIORĄ NASZE DZIECI?

DZIECKO JEST CIEKAWE ŚWIATA. WRZUCONE NA GŁĘBOKĄ WODĘ, JAK GĄBKĄ CHŁONIE WSZYSTKO. NAWET UŻYWKI. I TO JUŻ W CZWARTEJ KLASIE PODSTAWKI. CZY TO WINA ŚWIATA DOROSŁYCH, SZKOŁY, A MOŻE PROBLEM TKWI JESZCZE GDZIE INDEJ?

Freepik/veerstock

Co czwarty nastolatek w Polsce sięga po e-papierosy

innymi dlatego też młodzi coraz rzadziej sięgają zwykle papierosy czy po alkohol. Bo trudniej je schować czy przenieść. Taki e-papieros mieści się w kieszeni czy w ulubianej przez dzieci „nerce”. I nie czuć go jak alkoholu czy zwykłego papierosa. Pachnie natomiast miętą czy truskawką. Liquidy do e-papierosów mają tak różnorodne smaki, że trudno stwierdzić, czy dziecko zjadło przed chwilą cukierka, czy paliło na przykład w szkolnej toalecie — zauważa Anna Jarząbek, pedagog ze Szkoły Podstawowej nr

wania wśród osób w wieku 15-18 lat jest większa niż tradycyjnych wyrobów tytoniowych. Ale „dymki puszczają” coraz młodszy.

— Po e-papierosy sięgają nawet uczniowie czwartej klasy podstawówki. Wtedy dzieci próbują swobody. Czują się starsze, bo więcej się od nich wymaga. Kończy się trzecia klasa, gdzie jeden nauczyciel ma pieczę nad wszystkim. W czwartej klasie uczniowie mają już wielu przedmiotowców i jednego wychowawcę. Dochodzą nowe przedmioty, więc pojawiają się nowe trudności. Zdarza się też brak

oszacowania konsekwencji i niebezpieczeństwa. Młody człowiek nie ma takiego hamulca — podkreśla Anna Jarząbek. — Jeśli rodzice zorientują się w porę, można ten problem wygasic. Ale im później, tym bardziej jest pod górkę. A niestety im dziecko młodsze, tym łatwiej się uzależnia.

I dodaje: — Najgorszy jest jednak mefedron. To rodzaj dopalacza o działaniu podobnym do amfetaminy, kokainy i ecstasy. Można łatwo kupić go przez internet, w sklepach z dopalaczami oraz w klubach i dyskotekach. Może

narkotycznych zjazdów: depresja, uczucie bezradności, lęk. Dlatego przy tej substancji ludzie bardzo szybko wpadają w ciąg — żeby unikać zjazdu. Organizm uodparnia się i po niedługim czasie osoba musi stale brać, żeby stan emocjonalny był na zero. Z tych powodów niezwykle trudno jest samemu wyjść z uzależnienia od mefedronu.

Czy rówieśnik wysłucha?

Uzależnienia dotyczą wszystkich. Nie tylko dzieci z rodzin, w których jest przemoc czy alkohol,

nie znajdzie rozmówcy w rodzicu, to ucieknie do rówieśników ze swoimi problemami. A młodzi przecież często nie mają kompetencji, by rozwiązywać kłopoty i doradzać. Mogą się wspierać, ale również sięgają po coś, dzięki czemu lepiej się czują.

Może nam się tylko wydawać, że świat dzieci jest niewinny. Że czwarta czy piąta klasa to zwykła zabawa, wolna od problemów. Bo czym w perspektywie kłopotów dorosłych jest klasówka z matmy? Albo czy rzeczywiście w tym wieku dzieci mogą

leżnienie może pojawić się niezauważalnie, ale może dawać znać o sobie stopniowo i sukcesywnie się rozwijać. Jeśli dziecko zaczyna gorzej się uczyć, wagarować, zamyka się w swoim pokoju, inaczej się zachowuje, zmienia swoje nawyki, nie przyznajemy na to oczu. To pierwszy sygnały, które szybko wychwycić, mogą uratować nawet życie. Uzależnienie to choroba samotności. Jej przeciwieństwem są relacje. Dlatego dbajmy o nie, żeby później nie żałować, że były rzeczy ważniejsze niż własne dziecko.

W dwumeczu z Mołdawią w ramach eliminacji mistrzostw Europy wywalczyliśmy zaledwie jeden punkt...

Wybory – dawniej jednym z największych hitów był lapsus Jana Ciszewskiego po meczu Polska – Anglia w roku 1973 na słynnym (starym) Wembley, zremisowanym 1:1, gdzie ów diuk sportowych komentatorów (królem był Bohdan Tomaszewski) zapodał krajowi słynne filozoficzne powiedzenie – „zwycięski remis”. Bo ów remis premiował drużynę Polski do Mistrzostw Świata, a więc de facto był zwycięski. Kompletnie odwrotnie jak dzisiaj, gdzie remis z Mołdawią można nazwać „remisem przegranym”, co klasyfikuje ten mecz jako jeden z największych kitów whistorii polskiej piłki nożnej. No, ale taki finał przewidywaliśmy już w Hitach i Kitach, kiedy pisaliśmy o nepotyzmie Kuleszy prezesa, wybierającego znajomka z Jagiellonii – Probiezja trenera, że z tej maki chleba nie będzie. Nawet kibice od wielkiego dzwonu, zwani przez media zagraniczne w Polsce (w które ci, notabene, wierzą jak w Biblię) Januszami i Grażynami nie orientują się, czy my mamy jeszcze jakieś szanse (tzw. matematyczne) na awans. No, bo prawdziwi kibice już dawno nie oglądają meczów reprezentacji – biletów bowiem kupić ni jak nie można, odkąd PZPN wziął sprawy w swoje ręce i sprzedaje je przez internet. Az telewizorem to trzeba uważać, żeby nie walnąć w niego butelką piwa z bezsilności, podczas oglądania Lewandowskiego czy Krychowiaka (skądinąd kiedyś niezłe grajki z nich były). No, ale teraz męczą się piłką okrutnie. Widać, że im na boisku bardzo przeszkadza. Choć ostatnio pojawiła się przez chwilę iskra nadziei, kiedy to mój kumpel zadzwonił w czasie roboty po tzw. lunchu i rzucił: – oglądasz dzisiaj mecz? Ja na to: – oszalałeś? On dalej: – oglądam! Bo tym razem Anna Lewandowska nie przyjedzie na kadrę i zobaczysz, to wszystko

odmieni. No i nie odmieniło. Dlatego jeśli ktoś był w grupie tych, co twierdzili, że to Lewandowska wszystko psuje i zapesza, bo przyjeżdża na kadrę, to oświadczam, żeby nie robili kalki poznawczej z czasów Beatlesów i Yoko Ono, bo w tym przypadku tak to nie działa.

naszego województwa widać lepiej Polskę – dostrzegamy to, czego nasi warszawscy koledzy przechadzający się w cieniu wieżowców nie widzą, bo im te wieżowce zasłoniły horyzont. „Czytajcie i kupujcie Gazetę Olsztyńską” – taki billboard powinien zawisnąć na najwyższym wieżowcu

HITY I KITY

KONTYNUUJEMY NASZĄ RUBRYKĘ, W KTÓREJ Z LEKKIM PRZYMRUŻENIEM OKA KOMENTUJEMY BIEŻĄCE WYDARZENIA SPOŁECZNO-POLITYCZNE.

No, ale przejdźmy do wyborów – PiS osiągnął bowiem coś „więcej” niż Grzesiu Lato i koledzy na Wembley. PiS osiągnął bowiem „przegrane zwycięstwo” i to już przebija nawet case Jana Ciszewskiego. Przyczyn przegranej jest tak dużo, że przez prawie dwa tygodnie codziennie wymieniają je wszyscy od prawa do lewa i każdy budzi się rano i znajduje nowe winy i zaniedbania: mediów, Kaczyńskiego, TVN-u, TVP INFO, Tuska, obcych państw, młodzieży, covidu, inflacji, wojny na Ukrainie itd. Tak więc wygląda na to, że mimo świetnej sytuacji gospodarczej Polski i ciągle rosnącego statusu materialnego Polaków (znów, pisaliśmy o tym pierwsi w Hitach i Kitach, że jak nigdy w dziejach Polski jesteśmy jako naród bogaci i od tego czasu większość mediów centralnych obudziła się z letargu i powtarza za nami tę kwestię). Drodzy Czytelnicy, których autentycznie kochamy, zapamiętajcie to, proszę, że z perspektywy

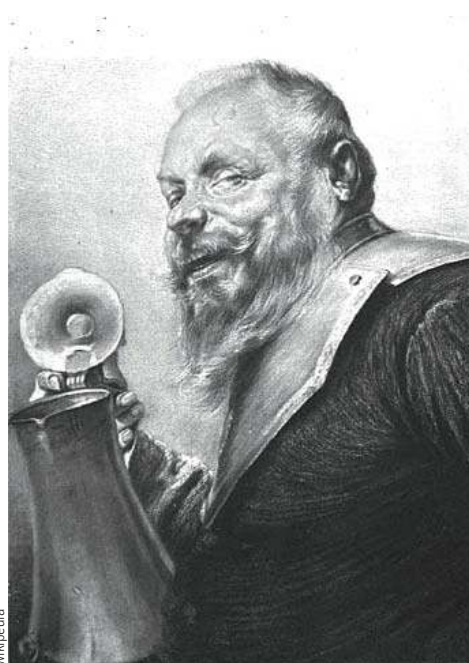
Warszawy, a obecnie jest nim, nie, nie Pałac Kultury, ale Varso Tower. No więc zwycięski PiS ma nie stworzyć rządu, ale przegrane inne partie. To jest aberracja demokracji zdeformowanej na wszystkie sposoby w naszym kraju. No, bo jaki sens życiowy ma wygrywanie, jak jest przegrywaniem? Wyobrażacie sobie, że na Mistrzostwach Świata wygrywa Argentyna, ale regulamin daje zwycięstwo np. Katarowi, bo jest bogatszy i zorganizował te mistrzostwa i skoro jest taki bogaty, to go inni lubią i przekonał do siebie inne państwa? Wyobrażacie sobie Państwo taki scenariusz? To pure nonsense. Państwo sobie nie wyobrażacie, bo jesteście sprawiedliwi, chcecie dobra na świecie i logicznie rozumując, myślicie, że większość też tego chce. Ale ja sobie niestety mogę to wyobrazić, jak patrzę np. na przyznawanie co roku nagrody „Złotej Piłki”. Świat więc generalnie zwariował, a ideologie np. gender i relatywizm pokazały ludziom, że wszystko, co do tej

pory stanowiło podstawy, na których się opierała cywilizacja, można przekształcić, zmienić o 180 stopni, nawet zakłamać i inni powinni to uznać. Przykład z identyfikacją płci. Od tej pory nie liczyłoby się to, co kto widzi i doświadcza w życiu, ale to, co istniałoby w wyobraźni. Kompletna dowolność. Obojętnie nawet, czy taki akt wyobraźni nie byłby na przykład czymś zasilany, a umysł w stanie upojenia i czymś wywołanego. Tak więc dowolność, a nie wolność, wyobraźnia, a nie doświadczenie. No więc zobaczymy, jaki się świat z tego narodzi i jakie rządy z tego będą wyrastać. My też zobaczymy, jaki rząd powstanie z naszej układanki demokratycznej. Jedno jest pewne, że nie monopartyjny, a to akurat byłoby już coś. Bo monopartyjny rząd zawsze się zdegradował (o taki nam wyszedł neologizm). PiS, jakby to rozumiał, to już dawno powinien błagać jakąś partię, żeby, dla jego dobra, przyłączyła się do rządu, bo wiadomo było, że taka układanka, gdzie rządził samodzielnie – monopartyjnie – doprowadzi do przegranej. Ale przed II Wojną Światową też było w Polsce „ciekawie”. Nigdy nie kumałem w szkole na historii, kiedy ten rząd Chjeno-Piasta był w opozycji, a kiedy znów rządził i jak to było. Z postaci ogarniałem tylko Piłsudskiego, Dmowskiego, Korfanteo i Witosa. Te rządy i partie w przedwojennej Polsce też robiły niezły „bałagan”, że nikt z uczniów przy zdrowych zmysłach nie miał zamiaru się uczyć, a co dopiero pamiętać, kiedy i kto rządził w tamtych czasach. Tak samo historia i ci, co po nas przyjdą, będą patrzeć na nasz okres. Witosa był nie z mojej bajki, jak zresztą wszyscy politycy (za polityka nie uważałem Piłsudskiego, chociaż oczywiście nim był, ale za wodza – Marszałka). No,

ale ojciec mi powiedział, że mój dziadek urodził się blisko wsi Witosa, a na przedwojennych zdjęciach wyglądał jak jego sobowtór z tym wąsem, w białej koszuli, zapiętej pod szyją na ostatni guzik, bez krawata w kapeluszu. No więc tak zidentyfikowanego prawie ziomala Witosa jakoś zapamiętywałem. Teraz tak „odwalonego” kogoś to można spotkać tylko w dzielnicach artystycznych Londynu czy Nowego Jorku. Bo szpan to szpan. I są jeszcze enklawy na świecie, gdzie szpan występuje i jest ważny. W latach 50. i 60. był to cały czas Paryż, znany choćby z ekscesów Salvadora Dalego jadącego ulicami Paryża w kabrioletcie z otwartym dachem wypełnionym arbutami. Ten przedwojenny styl jeszcze długo po wojnie cechował naszego Tadeusza Kantora – malarza, człowieka teatru i „obywatela” sławnej, zapoczątkowanej pod koniec XIX wieku awangardy i bohemy krakowskiej, która „wychowała” wielkich artystów.

Dlaczego o tym wspominamy? Między innymi dlatego, że młodzi ludzie dziś lubią dalej słuchać takiego zespołu jak Maanam, chociaż Kory i Marka już nie ma. Oni byli prawie dosłownie dziećmi tej krakowskiej bohemy. Byli w niej jako „dzieci kwiaty”. Zrozumieć, o czym śpiewają i jaką mieli filozofię życia i sztuki – zwłaszcza Kora – bez tego się nie da. Bez tego nie zrozumie się też i Ewy Demarczyk, i Renaty Przemyk, i wielu innych dziś sławnych w całym kulturalnym świecie naszych artystów, jak choćby Witkacy czy Stanisław Wyspiański. Andrzej Wajda też był z tego ducha. A na razie mamy „targi piękności” w wydaniu polityków, co (mówiąc Gajosem) „się oznacza”, że wybrani posłowie wyszli na wybieg jak na targ i demonstrują swoje walory, bo może jedna lub druga strona (czyli PiS lub Opozycja) dobrze „zapłaci” stanowiskami, a wtedy... i koalicje rządzące mogą być różne, a nawet rządy Chjeno-Piasta mogą powrócić. Bo jak wiadomo: fortuna kołem się toczy, a laska pańska na pstrym koniu jeździ, czy w końcu, żeby pisać dalej w tonacji agrarnej: raz się jest pod wozem, a raz na wozie.

Wybory cz. 2 – Myślę czasem, że brakuje mi w przestrzeni medialnej Zagłoby i jego kompanii. Nie ma kto poderwać szlachtę zagrodową, wesprzeć króla i określić jasno, kto wróg, a kto przyjaciel. W tej roli nawet redaktor Sakiewicz (idąc wedle wagi i narracji), który od lat się o to stara, już też słabo trafia do narodu, z drugiej strony odgrzewani panowie z dawnej opozycji: Grabce, Szczerby i Nitras, ani już nie są groźni, ani śmieszni. Polityka polska się zmieniła. Społeczeństwo się zmieniło. Tyle że politycy nie nadążają dzisiaj za społeczeństwem. Nie są ich liderami, jak Zagłoba, ale wloką się w tyle. Powiedzmy też, że inaczej chcą widzieć swoją przyszłość rolnicy i małe miasteczka, a inaczej duże wyemancypowane miasta, z których już kilka jako metropolie dochodzi do 1 mln mieszkańców. A Śląsk i Warszawa, jako metropolie, mają odpowiednio ponad 4 mln i blisko 3 mln. Ludzie pracujący i e-pracujący w tych miastach mają inne ambicje i aspiracje. Jakie? Sami obecnie, poza wysokimi wymaganiami wobec własnych dzieci, nie wiedzą. Bo technologia wszystko zmienia i szybko zmienia. Wywraca kulturę i cywilizację do góry nogami. Konkurowanie z młodszymi lepszymi w komputerach i językach powoduje olbrzymi stres. Wszak są kredyty na mieszkanie i trzeba się utrzymać w pracy, żeby je spłacać. Ludzie nie wytrzymują tempa. Zwłaszcza mężczyźni, którzy stanowią 80% osób popełniających samobójstwo! Nie wiem, ale mam taką myśl, że z kobietami nie jest lepiej. Pewnie dzieci, które urodziły, powstrzymują je skutecznie przed takimi ostatecznymi krokami. Cierpią obecnie również dzieci, przeciążone szkołą, obowiązkami po lekcjach: tymi wszystkimi angielskimi, korkami, sportami, instrumentami. Człowiek goni za karierą, która jest dzisiaj wyznacznikiem wartości. Nie potrafimy przeciwstawić się trendom i modom, bo boimy się, że stracimy pozycję społeczną. Że koledzy czy sąsiedzi, a nawet rodzina, się od nas odwróci czy zadrwi. I myślimy (błędnie), że to będzie nasz koniec. Czy taki kierunek rozwoju cywilizacji ma dla człowieka

Pan Zagłoba w ilustracji Piotra Stachewicza

sens? Nie, nie ma – to wielki kit i problem. A może warto się zastanowić, co proponuje idea personalizmu chrześcijańskiego, która mówi, że człowiek przez to, że po prostu jest – żyje – istnieje, zasługuje na najwyższą godność. To, że jest, już wystarczy do wszystkiego, do jego afirmacji przez siebie samego i innych. Nie musi na to zasłużyć piątkami w szkole, studiami, pięknym domem, samochodem, karierą. Nie trzeba niczego więcej – wystarczy, że jest i już na szacunek zasługuje... Zbyt piękne? Utopia? Dopóki nie spróbujesz siebie i innych tak traktować, nie dowiesz się.

Nasi piłkarze – ciała dali i tyle w tej sprawie. Oczywisty piłkarski kit, chociaż się starali.

Pojednanie – to jedyna sensowna rzecz, jaka powinna przyświecać Polakom po tych wyborach, obojętnie kto jest „przegranym zwycięzcą”, a kto wygrał, ale przegrał. A dokładnie za sprawą polityków i niektórych mediów jest odwrotnie – dalej nas chcą wkręcić w wojnę polsko-polską. Wymuszą na politykach, żeby przede

wszystkim zajęli się naszym krajem, bo choć „nieźle przędzie”, to na horyzoncie pojawiły się czarne chmury. Potrzeba Dowgirdów i Kacprów – ludzi czynu walczących wtedy z pruskimi margrabiemi i Elektorem, a dzisiaj z innymi problemami. Europa ma być dyktatem Niemiec, Francji (według nich) wobec wszystkich pozostałych. Czy to nie rodzi zagrożeń? Dyktat z natury jest zagrożeniem. Terror zawsze jest zagrożeniem i zawsze prowadzi do katastrofy. My, kraje postkomunistyczne o tym dobrze wiemy i nikt nas nie przekona, że jest inaczej. Wydaje się, że ktoś stwierdził, że dosyć tych swobód, wolności i wzrostu zamożności dla Polaków, Słowaków, Rumunów itd. Ale możliwe, że to nie wszystko, jeśli chodzi o zagrożenia, że potrzeba będzie jeszcze Janów III Sobieskich (żeby mówić postaciami z „Czarnych Chmur”). Jak zmniejszyć szaleństwo polityczne na świecie w Europie i w Polsce?

Jak budować świat i Europę na wartościach nie wydumanych, jak filozofia gender, opartych na Marksie, ale na znanych od wieków – chrześcijaństwo, humanizm? Jak ratować Europę i Polskę przed zagrożeniami od wewnątrz i od zewnątrz? Jak skończyć wojnę na Ukrainie? Dosyć walki polsko-polskiej – chciałoby się rzec. Dosyć tej głupoty i nienawiści, z której korzystają tylko nasi wrogowie. Jako społeczeństwo musimy żądać od polityków porozumienia i współpracy, przynajmniej w strategicznych sferach, jak bezpieczeństwo, służba zdrowia, zabezpieczenie żywnościowe, wolność osobista i religijna. Do tego dochodzi wychowywanie młodego pokolenia i przełamanie klęski demograficznej. Po co się wszyscy kłócą w Polsce, jak i tak przy tej demografii szybko przegramy z innymi nacjami i znikniemy jako państwo? Czy dobrze pilnujemy tego, co mają robić w naszym imieniu politycy? Czy zajmują się tym, co dla naszego narodu najważniejsze? Głosowanie to za mało. Wszyscy musimy się poczuwać do działań, które przyniosą dobro nam wszystkim. Potrzeba pojednania polsko-polskiego. A pojednanie to kompromis, to zwycięski remis, jak ten na Wembley.

MACIEJ MATERA

**STANISŁAW
KRYŚCIŃSKI**
s.kryscinski@
gazetaolsztynska.pl

Polskę i Izrael łączą ludzie. W historii współczesnego Izraela jest to widoczne do tego stopnia, że trzon kadrowy kilku pierwszych rządów Izraela oraz kilku pierwszych parlamentów, czyli Knesetu, stanowili polscy Żydzi. Pierwszym premierem i ojcem założycielem izraelskiej państwowości był Dawid Ben Gurion. Polski Żyd, który urodził się w Płońsku. Wiele innych pierwszoplanowych postaci polityki i wojskowości Izraela to także dawni obywatele Polski, którzy dzięki pomocy instytucji Rzeczypospolitej mogli tworzyć zręby państwa Izrael.

To wyszkoleni i uzbrojeni przez II Rzeczpospolitą osadnicy tworzyli osadnictwo żydowskie w Palestynie jeszcze wiele lat przed wybuchem II Wojny Światowej. Aktywiści działającej prężnie w Polsce organizacji Betar wzywali swoich rodaków z diaspory do opuszczenia Europy, zanim Hitler zaczął wdrażać w życie swój makabryczny plan ludobójstwa. Zwycięstwo lotnictwa izraelskiego w wojnach z państwami arabskimi dawali piloci posługujący się komendami wydawanymi w języku polskim. Również w Knesecie podczas co gorętszych dyskusji dominowały dźwięki znane z języka polskiego.

Żydzi wyklęci

Tak określani są skazani na nieistnienie w komunistycznej historiografii działacze legendarnej organizacji żydowskiej Betar. Historia głucho o nich milczy, bo nie pasowali do stereotypu żyda komunisty, który wspiera walkę klas.

Betar, czyli Związek Młodzieży Hebrajskiej im. Josefa Trumpeldora, był rewizjonistyczną organizacją żydowską, która w okresie swojej największej świetności w Polsce liczyła 50 tysięcy członków. Jej działalność cieszyła się przychylnością samego marszałka Piłsudskiego, a owocem tej sympatii była możliwość odbywania przez Betarczyków szkoleń z polską armią.

Ideologia Betaru opierała się na syjonistycznych tezach propagowanych przez Zeewa Żabotyńskiego. Głównym celem działania organizacji było krzewienie wśród ludności żydowskiej zamieszkującej Europę zachowań i poglądów patriotycznych oraz przygotowanie jej na powrót do Palestyny i walkę o własne państwo.

Historia Betarczyków to świat międzywojennej Polski, w którym polscy Żydzi przygotowywali się do najważniejszego zadania w swoim życiu. Do powrotu do Palestyny i walki o ojczyznę. Żeby to osiągnąć, byli gotowi poświęcić własną karierę czy wygodę. Szkoleni od najmłodszych lat poprzez ćwiczenia fizyczne oraz lekcje patriotyzmu mieli jeden cel. Uzyskać własne, niepodległe państwo.

W drugiej połowie lat 30. Zeev Żabotyński, uważany nie tylko za twórcę, ale także za proroka ruchu syjonistycznego, wręcz błagał w swoich wystąpieniach wszystkich Żydów o natychmiastowe opuszczenie Europy i przeniesienie się do Palestyny. Opotędze i wpływach Betaru tamtych lat najlepiej świadczy fakt, że z jego kadr wywodzi się wielu polityków Likudu. Partii także obecnie rządzącej Izraelem, a czerpiącej bezpośrednio z tradycji organizacji Żabotyńskiego.

Armia żydowska z Polski

Tworzenie armii żydowskiej w II Rzeczypospolitej przez Zeewa Żabotyńskiego to kolejny często zapomniany dowód polskich podwalin współczesnego państwa Izrael. W planach było stworzenie czterdziestotysięcznej armii. Żabotyński był bliski realizacji tego projektu. Działo się to nie tylko za zgodą polskiego rządu, ale przy czynnym wsparciu polskich oficerów i polskiego kontrwywiadu.

Odbyły się szkolenia i manewry na Wołyniu oraz w Małopolsce między Wadowicami i Andrychowem. Najsłabszym punktem planu była kwestia przerzucenia armii do Palestyny. Postanowiono, że żydowską armię z portu w rumuńskiej Konstancy do Palestyny przewiezie statek „Polonia” i mniejsze jednostki. Polska

Menachem Begin (w pierwszym rządzie pierwszy z lewej) na spotkaniu przywódców Betaru (Warszawa 1939). Pierwszy z prawej Włodzimierz Żabotyński

W KNESECIE KŁÓCILI SIĘ PO POLSKU

WOJNA, KTÓRĄ TERAZ TOCZY IZRAEL Z HAMASEM, JEST PRZYZYNIKIEM DO PRZYPOMNIENIA POLSKICH KORZENI PAŃSTWA ŻYDOWSKIEGO. WIELKIEJ ROLI II RZECZPOSPOLITEJ W TWORZENIU JEGO PODWALIN. OD WSPARCIA DLA ORGANIZACJI BETAR PO TYSIĄCE ŻYDOWSKICH ŻOŁNIERZY ANDERSA.

zapewniała żydowskim bojownikom w Palestynie regularne dostawy broni i amunicji.

Broń przekazywano na zasadzie umowy honorowej, bo Żabotyński nie miał pieniędzy na jej zakup. Dług miało spłacić przyszłe państwo izraelskie. Ostatecznie 40-tysięczna armia desantowa nie powstała, ale stworzono liczne grupy bojowe w Palestynie, które odegrały kluczową rolę w powstaniu Izraela. Żydzi musieli stoczyć wojnę z Arabami. Wywalczyć sobie państwowość. Gdyby nie polskie kadry, polska broń i polska amunicja, nie wiadomo, czy udało by się to osiągnąć. Pomoc II Rzeczypospolitej okazała się być kluczowa.

W 1934 roku w Betarze było 70 tysięcy członków, z czego aż 40 tysięcy znajdowało się w Polsce. Ważnym działaczem Betaru tamtego okresu był Menachem Begin. W marcu

1939 roku Żabotyński wyznaczył Begin na dowódcę Betaru w Polsce.

U boku Andersa

Przypominając polskie korzenie Izraela, nie można nie wspomnieć generała Władysława Andersa. Polski bohater narodowy uratował przeszło 6 tysięcy Żydów. Przytaczając dokładne wyliczenia z generałem Andersem Związek Sowiecki opuściło około 77 tysięcy osób. Blisko 10 procent, czyli tyle co w przedwojennej Polsce stanowili Żydzi. W tym około 4400 żołnierzy: 146 oficerów, 416 podoficerów i 3839 szeregowych.

Zgodnie z licznymi i potwierdzonymi wspomnieniami żołnierzy Andersa, część dorosłych Żydów postanowiła opuścić polskie jednostki wojskowe. Byli zachęceni przez lokalną społeczność żydowską. Ich wartość była mierzona przede wszystkim trudnym do przecenienia do-

świadczeniem militarnym. Stali się podwaliną żydowskich organizacji samoobrony. W armii Andersa nie traktowano ich jak pospolitych dezertersów. Było ciche przyzwolenie. Żartowano, że odbywało się to na zasadzie meldunku: „Panie generale, melduję, że jutro zdezerteruję”.

Armie Andersa opuścił w ten sposób wspomniany wcześniej Menachem Begin, czyli dawny Mieczysław Biegun. Urodzony w Brześciu nad Bugiem przedwojenny działacz syjonistyczny, po wybuchu drugiej wojny światowej został aresztowany przez enkawudzystów i skazany przez Sowieców na osiem lat łagru. Dzięki Andersowi w 1943 roku dotarł do Palestyny.

Historia Begin jest również szczególna z tego powodu, że choć otrzymał ciche przyzwolenie na opuszczenie polskiego wojska, to jednak do izraelskiej organizacji bo-

jowej przystąpił dopiero po oficjalnym zwolnieniu z przysięgi. Po utworzeniu państwa izraelskiego zaangażował się w działalność polityczną i został pierwszym prawicowym premierem w historii Izraela. W 1978 roku został nawet laureatem Pokojowej Nagrody Nobla.

Po polsku

Z uchodźcami wyszło także blisko tysiąc dzieci żydowskich, które przeszły szlak tułaczy wraz z Armią Andersa. Uchodźcy szli między innymi przez Teheran. Dlatego najmłodsi z nich są nazywani w historiografii jako „dzieci Teheranu”. Z tych uratowanych przez Andersa dzieci wyrósł jeden z bohaterów narodowych Izraela, Awigdor Ben Gal.

Urodzony w Łodzi w 1936 roku jako Janusz Goldlust do armii izraelskiej wstąpił w 1955 roku. Walczył podczas kampanii sueskiej w trakcie wojny z Egiptem. Walczył w czasie wojny sześciodniowej. Jednak bohaterem narodowym został podczas wojny Jom Kippur.

W 1973 roku Ariel Szaron i Awigdor Ben Gal zignorowali rozkazy ze sztabu generalnego. Szaron na południu na granicy z Egiptem, a Ben Gal na północy na granicy z Syrią wykonali brawurowe manewry przeciwko wielokrotnie przeważającym i świetnie wyekwipowanym siłom wroga. To zagwarantowało wygranie wojny i uratowanie młodego Izraela.

Do legendy przeszedł także niezawodny szyfr używany przez wojsko Izraela, szczególnie lotnictwo, podczas starć z armiami arabskimi. Żydowskie piloci porozumiewali się między sobą w języku polskim. To dawało całkowite bezpieczeństwo. Język polski był też często używany na izraelskich szczeblach władzy. I choć Izrael prowadził politykę hebraizacji państwa, to podczas co gorętszych dyskusji w Knesecie rozgorączkowani parlamentarzyści przechodzili na język polski. Ponoć zdarza się to do tej pory.

Gazeta Olsztynska zawsze pod ręką. Zaprenumeruj e-wydanie: kupgazete.pl

ROSJANIE TO ZBIOROWY PUTIN

Już w pierwszym zdaniu tej książki zostałem wystawiony poza nawias całego świata. Po raz kolejny zresztą. Więc prostuję tylko, że nie cały świat uznał Rosję czasów Jelcyna za europejską demokrację. Ja nie uznałem. Nie uznaję też zresztą Rosji za część Europy, chyba że mówimy o jakiejś chorobliwej narośli, która czepia się nas i toczy swoim rakiem, by nas upodobnić do siebie.

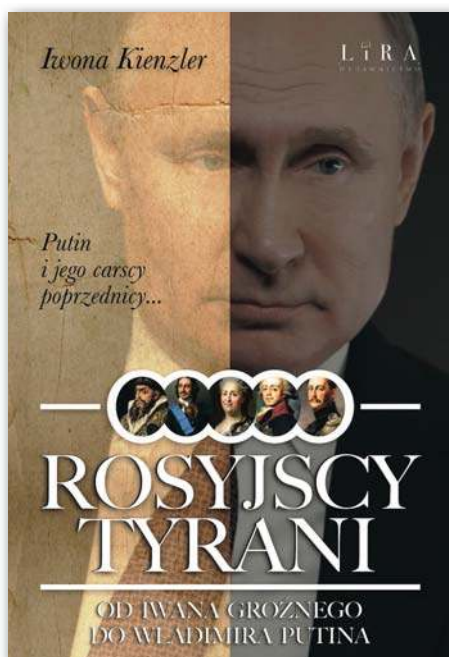
Wspomniane zdanie w całości brzmi: „Za czasów prezydentury Borysa Jelcyna cały świat postrzegał Rosję jako europejską demokrację. I wciąż chciał ją tak postrzegać, gdy urząd prezydenta objął... Putin” i otwiera książkę Iwony Kienzler „Rosyjscy tyrani”. Jej autorka napisała już kilkadziesiąt książek non-fiction z zakresu historii poświęconych sławnym ludziom tego świata. Pisała o dyktatorach mody, Windsorach czy żonach i kochankach polskich komunistów.

Jej książka poświęcona kilku carom i Putinowi nie jest zatem książką czysto historyczną czy polityczną, ale bardziej kolejnym odcinkiem jakiegoś sitcomu o znanych rodach. Nie jest to żaden zarzut pod jej adresem, ale stwierdzenie faktu. Zresztą takie książ-

ki mają większe szanse na rynku, niż te właśnie czysto polityczne czy historyczne. Przecież pożytek z lektury „Tyranów” jest zawsze większy niż z obejrzenia jakiegoś tureckiego mega-serialu w TVP.

W „Rosyjskich tyranach” Iwona Kienzler skupiła się na kilku postaciach, tych najbardziej znanych, czyli carach Iwanie Groźnym czy Katarzynie II i dorzuciła do tego Putina. Książka jest napisana sprawnym językiem, więc dobrze się ją czyta. Nie jest nadmiernie przeładowana datologią, a autorka umiejętnie podzieliła miejsce na politykę i obyczaje. Mnie bardziej interesuje ten pierwszy kontekst. I nie mogę narzekać, bo kilku ciekawych rzeczy z „Tyranów” się dowiedziałem.

— Z czasem z oficjalnego słownika usunięto wszystkie „niebezpieczne”, kojarzące się władcy z przekle-

tym jakobinizmem słowa. Zakazano używania słowa „społeczeństwo”, termin „ojczyzna” został wyparty przez „państwo”, „obywatel” przez „mieszkańca” — pisze Iwona Kienzler, wspominając rządy cara Pawła I.

innych. I co gorsza, to także dzieje zwykłych Rosjan, którzy marzą o tym, żeby inni się ich bali. Nie jest dla nich ważne, żeby im dobrze się powodziło, ale żeby innym, a w szczególności sąsiadom, było źle. A najlepiej gdyby zostali

podbici przez kolejnego cara. — Niestety największą tragedią Rosji pozostaje to, że zdecydowana większość jej społeczeństwa na dłuższą metę nie chce wolności (...), za prawdziwym Władymirem Putinem stoi „zbiorowy Putin” narodu rosyjskiego — napisał znamienity ukraiński intelektualista Roman Hrycak.

I to jest coś, z czym nadal nie chcą się zmierzyć zachodni politycy. Z tym, że Putin i jego poprzednicy są niczym więcej, jak po prostu emanacją „rosyjskiej duszy” i rosyjskiej kultury, którą tak się ciągle zachwycają.

Nam wszystkim warto też stale przypominać słowa Piotra Wielkiego wypowiedziane niedługo przed śmiercią, a które cytuje Iwona Kienzler: „Zastanawiam się, czy strumyczkiem, pozostawię ją rzeką; jeśli moi następcy rozumnie

poprowadzą losy Rosji, uczynią z tego wielki ocean, którego wody zaleją całą Europę, bez względu na przeszkody ludzi, którzy będą się starali wstrzymać ten zalew”.

Gorąco zatem polecam tę książkę wszystkim chcącym pozgłębiać tajniki duszy cara, którzy kazali wymordować wszystkich mieszkańców miasta, które nie chciało uznać jego władzy, czy zajrzeć do albowy Katarzyny II, a przy okazji jeszcze lepiej zrozumieć, dlaczego Rosja jest tak groźna dla nas wszystkich, dla naszego stylu życia.

Od siebie tylko dodam, bo żebyśmy się stali niewolnikami. Poprawka: to nie Rosja tego chce, ale Rosjanie. A Rosjanie to zbiorowy Putin.

IGOR HRYWNA

Iwona Kienzler, „Rosyjscy tyrani”, Wydawnictwo Lira, Warszawa 2023

PROMOCJA

Z MIŁOŚCI DO LOKALNOŚCI!

KUPUJĄC „GAZETĘ OLSZTYŃSKĄ”, WSPIERASZ WARMIĘ I MAZURY

GAZETA OLSZTYŃSKA

SPOKÓJ I WYGODA Z POŻYCZKĄ GOTÓWKOWĄ

Weź pożyczkę przez aplikację IKO:

- nawet do 24 rat
- dla tych, którzy nie skorzystali jeszcze z naszej pożyczki ani kredytu gotówkowego

RRSO 11,57%

Bank Polski
dzień dobry

RRSO – Rzeczywista Roczna Stopa Oprocentowania dla przykładu reprezentatywnego. Udzielenie i wysokość pożyczki zależy od posiadania zdolności kredytowej. Szczegóły, w tym Taryfa Prowizji i Opłat Bankowych, dostępne są w placówkach banku i na pkobp.pl. Aplikacja IKO jest usługą bankowości elektronicznej.

www.pkobp.pl, infolinia: 800 302 302 brak opłat dla numerów krajowych na terenie Polski; w pozostałych przypadkach opłata zgodna z taryfą operatora.
+48 81 535 60 60 opłata zgodna z taryfą operatora

W swojej Światowej Deklaracji Klimatycznej CLINTEL podkreślił potrzebę oddzielenia nauki o klimacie od polityki klimatycznej, argumentując, że naukowcy powinni być bardziej ostrożni w swoich przewidywaniach dotyczących globalnego ocieplenia, podczas gdy politycy powinni dokładnie analizować rzeczywiste koszty i potencjalne korzyści swoich działań. Deklaracja została upubliczniona w sierpniu tego roku.

Argumentując swoje stanowisko, koalicja przywołała fakt, że klimat Ziemi ulegał zmianom od samego początku istnienia planety, przechodząc przez okresy zarówno chłodzenia, jak i ocieplania. Badacze wskazują, że mała epoka lodowcowa trwała do 1850 roku, co sugeruje, że obecne ocieplenie jest naturalnym procesem. CLINTEL uważa jednocześnie, że proces ten postępuje znacznie wolniej, niż przewidywały to wcześniejsze modele klimatyczne.

Co więcej, koalicja krytykuje owe za ich niedoskonałości i niewiarygodność jako narzędzi politycznych. Ekspertki skupieni w CLINTEL twierdzą, że modele wyolbrzymiają wpływ gazów cieplarnianych i ignorują korzyści ze wzbogacania atmosfery dwutlenkiem węgla. Warto zaznaczyć, że CLINTEL odrzuca argumenty uznające CO2 za substancję zanieczyszczającą, podkreślając, że jest on niezbędny dla życia na Ziemi i korzystny dla przyrody. W rzeczywistości dodatkowy dwutlenek węgla sprzyja wzrostowi globalnej biomasy roślinnej i zwiększa plony upraw na całym świecie.

W kwestii związków między globalnym ociepleniem a klęskami żywiołowymi CLINTEL stwierdza, że brak jest dowodów statystycznych na poparcie tych tez.

— Nie ma stanu nadzwyczajnego klimatycznego. Dlatego nie ma powodu do paniki i niepokoju. Zdecydowanie sprzeciwiamy się szkodliwej i nierealistycznej polityce zerowej emisji CO2 netto zaproponowanej na rok 2050 — czytamy w deklaracji uczonych skupionych w CLINTEL.

Zamiast podejścia bazującego na emocjach i niezdrównej klimatycznej gorączce, koalicja opowiada się za adaptacją jako skutecznym środkiem zaradczym, niezależnie od przyczyn zmian klimatycznych.

— Popularna narracja o zmianach klimatycznych odzwierciedla niebezpieczne zepsucie nauki, które zagraża światowej gospodarce i dobrobytowi miliardów ludzi. Wprowadzająca w błąd nauka o klimacie przekształciła się w masową szokującą pseudonaukę dziennikarską. Z kolei pseudonauka stała się kozłem ofiarnym wielu innych, niepowiązanych ze sobą problemów — podkreślił w oświadczeniu datowanym na 5 maja tego roku John Francis Clausel, jeden z dwóch laureatów Nagrody Nobla, którzy są członkami CLINTEL (drugi to Ivan Giaever).

JAK TO JEST Z TYM CO2?

Historyczne dane pokazują, że stężenie CO2 w atmosferze zmieniało się znacznie przez wieki. Około 500 milionów lat temu wynosiło ponad 5000 ppm, czyli kilkanaście razy więcej niż obecnie. To był wspaniały czas dla organizmów żywych, które wówczas rozwi-

NOBLIŚCI MÓWIĄ „NIE” POLITYCE ZEROEMISYJNOŚCI

ZAGADNIENIE ZMIAN KLIMATYCZNYCH ZAWSZE BYŁO
ŹRÓDŁEM DYSKUSJI I RÓŻNYCH STANOWISK.
OSTATNIO GLOBALNĄ UWAGĘ PRZYCIĄGNĘŁA
DEKLARACJA GLOBAL CLIMATE INTELLIGENCE GROUP
(CLINTEL), W KTÓREJ 1609 NAUKOWCÓW I SPECJALISTÓW
Z RÓŻNYCH KRAJÓW WYRAZIŁO SVOJE PRZEKONANIE,
ŻE NIE MA KRYZYSU KLIMATYCZNEGO, A DWUTLENEK
WĘGLA JEST KORZYSTNY DLA ZIEMI.

jały się bujnie i na przeróżne sposoby. Na przeciwnym biegunie stężenia CO2 w atmosferze ziemskiej byliśmy z kolei 14 tys. lat temu — podczas ostatniego (najbliższego naszym czasem) zlodowacenia poziom CO2 był znacznie niższy i wynosił 180 ppm. Kolosalna różnica, prawda?

Wpływ atmosferycznego CO2 na proces fotosyntezy to fascynujący aspekt ekologii, który został dogłębnie zbadany w kontekście produkcji roślinnej, szcze-

gólnie w szklarniach, gdzie warunki atmosferyczne są kontrolowane i monitorowane. Pojęcie to ma ogromne znaczenie dla naszego zrozumienia, jak CO2 wpływa na wzrost i zdrowie roślin.

W szklarnianych warunkach dwutlenek węgla jest jednym z kluczowych czynników wpływających na rośliny. Optymalne stężenie CO2 dla większości gatunków wynosi około 1000-1200 ppm. Dzięki temu rosną znacznie szybciej, stają się większe,

bujniejsze oraz wykazują większą odporność na choroby i szkodniki. Do tego kwitną szybciej, tracą mniej kwiatów i owoców, dają plon wcześniej i o wyższej jakości. Badania wykazały, że zwiększenie stężenia CO2 o 300 ppm może zwiększyć wzrost roślin średnio o 46 proc. Badania wykazały też, że przy optymalnym poziomie CO2 rośliny otwierają swoje aparaty szparkowe na krótszy czas, tym samym tracą mniej wody, co pomaga im zachować

wilgotność gleby i pozwala rosnąć w warunkach słabo w nią obfitujących, takich jak obszary suche.

Dlatego CO2 stanowi dla roślin kluczowy „nawóz” — ponad 45 proc. suchej masy rośliny składa się z węgla, podczas gdy tlen to 42 proc., a azot to tylko 1,5 proc. masy. Rośliny fotosyntezujące w warunkach optymalnego stężenia CO2 potrafią wchłoniąć znaczną ilość tego gazu. To udowadnia też, że mają na niego potężne zapotrzebowanie. Analogicznie — zmniejszenie stężenia CO2 w atmosferze hamuje proces fotosyntezy, zwalnia wzrost roślin i osłabia ich kondycję. Przy stężeniu 250 ppm większość przestaje rosnąć. Śmiertelną granicą jest dla roślin stężenie ok. 150 ppm. To punkt, poniżej którego wiele gatunków roślin nie jest w stanie przeprowadzać fotosyntezy i po prostu ginie.

Podsumowując, deklaracja CLINTEL wyraża głos pewnej grupy naukowców, którzy wzywają do bardziej zrównoważonej debaty na temat zmian klimatycznych i podkreślają konieczność uwzględnienia różnych perspektyw w tej dyskusji. Oświadczenie podpisane przez 1609 naukowców to rękawica rzucona mainstreamowemu światu nauki, który od lat stręczy ludzkości widmo klimatycznej zagłady i potrzebę jego regulowania szalonymi metodami, drastycznie tłumiącymi komfort życia i potencjał gospodarczy człowieka. Naszym celem, jako ludzkości, powinno być zrozumienie pełnej skali wyzwań związanych ze zmianami klimatycznymi i poszukiwanie rozwiązań, które uwzględniają zarówno ochronę środowiska, jak i potrzeby ludzkości.

MACIEJ CHROŚCIELEWSKI

m.chroscielewski@gazetaolsztynska.pl

Jestem bardzo poważnie zaniepokojony. Ale po kolei. Żadne sojusze nie załatwią bezpieczeństwa naszej ojczyzny w stu procentach ani po wsze czasy. To powiedziawszy, z całą mocą jednocześnie pod-

ZABAWA GRANATEM, CZYLI UNIA PRZECIW NATO

kreślam, że sojusze — zwłaszcza militarno-polityczne — są dla Polski bardzo ważne. NATO nie jest może idealną organizacją. Ma swoje wady. Powinniśmy, na przykład, jako Polska i Polacy w Organizacji Paktu Północno-Atlantyckiego być reprezentowani lepiej i na wyższych szczeblach. Jednak nie ulega wątpliwości, że struktura ta jest dla Polski — i dla wszystkich krajów graniczących z Rosją — szczególnie ważna.

Dlatego wszelkie próby osłabiania NATO, szukania dla niego alternatywy, są — obojętnie od intencji ich autorów — dla Polski bardzo niebezpieczne. Ci, którzy od lat, także w ostatnim czasie, uparcie szukają alternatywy dla Organizacji Paktu Północno-Atlantyckiego — szkodzą Polsce. Choć, dodajmy, szkodzą też Europie, opierającej przecież własne bezpieczeństwo o sojusz militarny i polityczny z USA.

Dostównie w ostatnich dniach formalna próba ograniczenia roli NATO pojawiła się w rewolucyjnej skądinąd propozycji zmian w Traktach Europejskich, która została przegłosowana przez Komisję Spraw Konstytucyjnych Parlamentu Europejskiego. To niebezpieczna zabawa zapalkami, bo pożar będzie znacznie gorszy dla Polski i Starego Kontynentu niż dla Stanów Zjednoczonej Ameryki, które teraz coraz częściej muszą zerkać w kierunku Azji,

w tym zwłaszcza Chin — swego największego konkurenta — Ameryka poradzi sobie bez Europy prędzej niż Europa bez Ameryki. Unijny establishment, który napina bicepsy, powtarzając mniej więcej coś takiego: „Unia ma być silniejsza, a NATO ma być słabsze” — znalazł się na drodze donikąd. Własnym bezpieczeństwem w trudnych czasach nie można grać. NATO ma za sobą ewidentny kryzys, gdy po upadku Związku Sowieckiego nie było

czytelno wroga, a Organizacja Paktu Północno-Atlantyckiego w oficjalnych dokumentach, zamiast zajmować się wyzwaniami militarnymi i geopolitycznymi, zajmowała się walką... z globalnym ociepleniem (!). Szkoda, że teraz z kolei Unia w kwestiach bezpieczeństwa zachowuje się jak pijany we mgle i, przepraszam, bredzi jak potłuczona. Szkoda, bo dzieje się to kosztem — w wielkiej mierze — Polski... RYSZARD CZARNECKI

WANDA PÓŁTAWSKA – WSPOMNIENIE

25 PAŹDZIERNIKA ZMARŁA WANDA PÓŁTAWSKA – LEKARKA, DOKTOR PSYCHIATRII, HARCERKA, WIĘŹNIARKA NIEMIECKIEGO OBOZU KONCENTRACYJNEGO W RAVENSBRÜCK, OFIARA NAZISTOWSKICH EKSPERYMENTÓW PSEUDOMEDYCZNYCH, CZŁONKINI KOMISJI BADANIA ZBRODNI HITLEROWSKICH W POLSCE, OBROŃCZYNI ŻYCIA NIENARODZONYCH, DZIAŁACZKA ANTYABORCZYJNA. DZIŚ, GDY PISZĘ TE SŁOWA, 2 LISTOPADA DR WANDA PÓŁTAWSKA OBCHODZIŁABY SWOJE 102 URODZINY. POGRZEB TEJ NIEZWYKŁEJ KOBIETY ODBYŁ SIĘ 31 PAŹDZIERNIKA 2023 W KRAKOWIE.

Wszyscy znamy ją znakomicie, jako drobną kobietę – ale tylko fizycznie. Myślę, że jej ducha nie pomieściłaby Bazylika Mariacka – tak był wielki, tak był silny; przetrwał wszystko przez 102 lata długiego życia” – powiedział prezydent Andrzej Duda.

Kim była Wanda Półtawska z domu Wojtasik, zwana też przez bliskich i znajomych Dusią? Urodziła się 2 listopada 1921 roku w Lublinie jako najmłodsza z trzech siostr. Jej ojciec był urzędnikiem pocztowym, a mama zajmowała się domem, w którym kultywowano tradycje patriotyczne i chrześcijański styl życia. W szkole średniej Wanda, chodząca do znakomitej placówki Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej, należała do harcerstwa.

Od początku okupacji Dusia prowadziła działalność konspiracyjną. Wraz z innymi harcerkami była łączniczką – rozwoziła pocztę, broń i pieniądze. Została aresztowana 17 lutego 1941 roku przez Gestapo i osadzona w więzieniu na Zamku Lubelskim. 22 września przewieziono ją do obozu koncentracyjnego Ravensbrück, a w marcu 1945 do Neustadt-Gleve, gdzie przebywała do końca wojny. Można powiedzieć, że cudem została ocalała, ponieważ z powodu wyczerpania głodem wyrzucono ją do trupiarni. W trakcie pobytu w obozie więźniarki były ofiarami eksperymentów pseudomedycznych. Kobiety, na których testowano sul-

fonamidy, rozcinano nogi, do ran wkładano odłamki szkła, metalu, ziemię, watę drzewną. Tylko części z nich podawano leki. Na innej grupie prowadzono operacje kostne wymagające łamania kości. Spośród 74 operowanych kobiet zaraz po operacjach zmarło pięć. Sześć następnych zostało rozstrzelanych. 63 z nich przeżyły obóz. Te traumatyczne przeżycia odbiły się na całym życiu Wandy. Jak wspominał mąż Dusi – po powrocie do domu co noc śnił się jej obóz, dlatego spanie stało się męczarnią. Jedną z nauczycielek poradziła jej spisanie wspomnień. Uczyniła to – i pomogło. Po dwudziestu latach „I boję się snów” wydano w Polsce, a potem przetłumaczono na języki: japoński, angielski, niemiecki i włoski.

Bogate życie

Jej mąż opowiadał, że rzucona z otaczającego ją świata miłości i przyjaźni w atmosferę okrucieństwa gestapowskiego więzienia i hitlerowskiego kacetu nie poczuła nienawiści, tylko ogromne zdziwienie: jak jest możliwe, aby człowiekowi mógł zadawać takie cierpienia? Te i inne pytania zachęciły ją do podjęcia studiów medycznych na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie w 1945 roku, które ukończyła w roku 1951, robiąc specjalizację z psychiatrii. W trakcie studiów Wanda wyszła za mąż za Andrzeja Półtawskiego, uczestnika Powstania Warszawskiego, późniejszego profesora

filozofii, etyki, antropologii filozoficznej, specjalisty w zakresie fenomenologii, filozofii chrześcijańskiej, personalizmu i teorii poznania. Wkrótce małżeństwo powitało na świecie Kasię, Anię i bliźniaczki Basię oraz Marysię.

Pracę lekarza Wanda Półtawska rozpoczęła w szpitalu psychiatrycznym w Kobierzynie koło Krakowa w 1952 roku, następnie pracowała w Klinice Psychiatrycznej Akademii Medycznej w Krakowie, gdzie pozostała do roku 1968, przechodząc kolejne stopnie od asystenta do adiunkta i ordynatora oddziału, otrzymując w 1964 roku tytuł doktora nauk medycznych.

Przez 18 lat (1954-1972) działała w Poradni Wychowawczo-Lecniczej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prowadziła badania tzw. dzieci oświęcimskich – ludzi, którzy jako dzieci trafili do obozów koncentracyjnych. Opracowała też metodę „psychoterapii obiektywizującej”, opartą na uświadamianiu nieprzystosowanej młodzieży jej miejsca w rodzinie i społeczeństwie. Zajmowała się, w oparciu o swe doświadczenia w poradnictwie, wpływem przeżywania ciąży na psychikę kobiety oraz wpływem postawy antykonceptyjnej na współżycie małżeńskie i rodzinne. W 1969 roku zwolniła się z kliniki, aby poświęcić się przede wszystkim poradnictwu małżeńskiemu i rodzinnemu.

Przez 42 lata (1955-1997) wykładała medycynę pastoralną na Wydziale Teologicznym, była również wykładowczynią na Wydziale Teologicznym UJ (dziś Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie). Zorganizowała i kierowała Instytutem Teologii Rodziny przy tej uczelni przez 33 lata. Wykładała w Instytucie Studiów nad Małżeństwem i Rodziną im. Jana Pawła II przy Papieskim Uniwersytecie Laterańskim w Rzymie. W tym czasie napisała liczne prace na temat przygotowania do małżeństwa i właściwej postawy wobec współżycia płciowego. W tym czasie wiele jeździła po kraju, prowadząc

W 2016 roku Wanda Półtawska została damą Orderu Orła Białego

wykłady z zakresu życia rodzinnego dla nauczycieli mających uczyć tego przedmiotu. W roku 1994 została mianowana członkiem Papieskiej Akademii Życia, a po stworzeniu Papieskiej Rady Rodziny w roku 1983 została, wraz z mężem, jej członkiem.

Przyjaciółka papieża

Tomasz Krzyżak, autor jej biografii, twierdzi, że trudno precyzyjnie powiedzieć, kiedy po raz pierwszy spotkała się z Karolem Wojtyłą. Biograf przypuszcza, że stało się to w 1953 roku, kiedy Półtawska poszła do spowiedzi do 33-letniego wówczas ks. Karola Wojtyły. Zresztą sama Półtawska w jednym z wywiadów wspominała tę spowiedź: „Nie stało się nic nadzwyczajnego, ale sposób podejścia, ton i treść tego, co mówił, były takim trafieniem w to, o co mi chodziło! Miałam pewność: wrócę do tego księdza, bo on rozumie”. W 2019 roku w rozmowie przeprowadzonej podczas wręczenia lekarce nagrody Kustosza Pamięci Narodowej tak przedstawiała początki jej relacji z przyszłym papieżem: „Kardynał Sapięha sprowadził młodego księdza z Rzymu i dał mu zadanie: duszpasterstwo lekarzy i studentów medycyny. To nie ja go poznałam, tylko on mnie poznał, bo on zaprosił natychmiast lekarzy następnego dnia. I spotykaliśmy się od tamtego dnia do jego śmierci, bo pracowaliśmy na tym samym terenie”. Młody ksiądz i państwo Półtawscy bardzo szybko się zaprzyjaźnili. Wspólnie czczeremą córką-

mi chodzili na górskie wyprawy, które potem lekarka opisała w tomie wspomnień „Beskidzkie rekolekcje”. Rodzina Półtawskich oraz ksiądz, a potem biskup Wojtyła, mieli nawet „swoje miejsce” w Beskidach – to szczyt Spalony Horbek nad Wisłokiem. „Godzinami wędrowaliśmy po pięknych górach – on obcował z Bogiem, a my czuliśmy to samo” – wspominała Wanda Półtawska, która uważała, że tajemnicą Karola Wojtyły było to, że naprawdę kochał wszystkich ludzi bez wyjątku.

– Pięćdziesiąt lat temu powiedział do mnie, że jak był nastoletnim chłopakiem, wstrząsnęły nim dwa fakty – słowa Chrystusa „nie sądzcie” oraz scena biczowania na drodze krzyżowej – opowiadała w 2018 roku w Polskim Radiu. – To pierwsze zaowocowało w jego życiu, ponieważ był to człowiek, który nigdy nie wypowiedział żadnego negatywnego sądu o nikim. Nie znałam takich ludzi, którzy by tak naprawdę wszystkich szanowali, jak ten kapłan. Wszystko jedno, ile ktoś miał wykształcenia, jakie wiadomości, jaki status życiowy – jednakowo traktował wszystkich ludzi z wielkim szacunkiem – dodała.

W 1962 roku u Wandy Półtawskiej zdiagnozowano złośliwy nowotwór. Biskup Karol Wojtyła napisał wówczas list do kapucyna ojca Pio: „Wielebny Ojciec, proszę cię o modlitwę za pewną matkę czterech dziewczynek, mieszkającą w Krakowie, w Polsce (w czasie wojny pięć lat spędziła w obozie koncentracyjnym w Niemczech); jej zdrowie i również jej życie jest teraz zagrożone”. Zaledwie miesiąc później napisał ponownie: „Wielebny Ojciec, kobieta mieszkająca w Krakowie, w Polsce, matka czterech dziewczynek, dnia 21 listopada, przed operacją chirurgiczną, nagle wyzdrowiała. Składajmy dzięki Bogu”.

Siedziała przy papieżu do samej śmierci

Wanda Półtawska zaczęła odgrywać coraz większą rolę w Kościele krakowskim, potem też stopniowo zwiększała się rola, jaką

odgrywała w Watykanie. Gdy Karol Wojtyła 20 października 1978 roku został wybrany na papieża, kontynuacja tej współpracy była zupełnie naturalna. Papież napisał do lekarki: „Szukając odpowiedzi na pytanie o »zasadę« (podstawę) dalszych kontaktów, należy ją po prostu sformułować tak: byłeś i nadal pozostajesz moim »ekspertem« osobistym od dziedziny »Humanae vitae«. Tak było od dwudziestu z górą lat, i to należy nadal utrzymywać. W kontekst owego »eksperta« wchodzi różne sprawy, którymi de facto się zajmowałaś i na których się znasz, problem etyczny regulacji poczęć, wychowanie młodzieży »do miłości«, medycyna pastoralna”.

Przyjaciele przez czas pontyfikatu prowadzili ze sobą dość regularną korespondencję. Gdy rozpoczął się proces beatyfikacyjny Jana Pawła II, korespondencja Wandy Półtawskiej z Ojcem Świętym została użyta jako jeden z dowodów na rzecz uznania biskupa Rzymu za błogosławionego. Karol Wojtyła listy do niej najpierw podpisywał „Brat”, potem Jan Paweł. Gdy papież umierał, była przy nim. – Siedziała przy papieżu do samej śmierci – wspominał arcybiskup Mieczysław Mokrzycki. – Bardzo to wszystko przeżywała, widziałem, że nie ma już sił. Pamiętam jej reakcję po tym, jak Ojciec Święty zmarł. Aż się przestraszyłem. Nie wiedziałem, co robić. Przyszła do kaplicy i nie była sobą.

W wywiadach jednak skromnie umniejszała swoją rolę w życiu papieża. – Dziennikarze mówią: „przyjaciółka”. Żadna przyjaciółka! Po prostu pracowaliśmy razem – mówiła Wanda Półtawska w 2019 roku. Z czasem, ze względu na jej pozycję i relację z Janem Pawłem II, uchodziła za „szarą eminencję w polskim Kościele”, choć, jak pisał biografowie, kwestia jej wpływu na Ojca Świętego wciąż jest przedmiotem dyskusji. Na pewno jednak ich więź była szczególna i wyjątkowa. Warto przeczytać „Beskidzkie rekolekcje”, aby wyrobić sobie zdanie na ten temat.

ZDZISŁAWA KOBYLIŃSKA

3 - 9 listopada 2023

tv

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel.: 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl, Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460, Skład komputerowy: Magraf, sp. z o.o.

Poniedziałek

22:30

TVP KULTURA

Człowiek z marmuru
Dramat, Polska, 1976

Pełna werwy studentka szkoły filmowej Agnieszka uzyskuje zgodę na realizację filmu o dawnym przodniku pracy Mateuszu Birkucie, którego błyskotliwa kariera skończyła się nagle i niespodziewanie gdzieś około roku 1952. Po trudnych negocjacjach reżyserka dostaje niezbędny do rozpoczęcia pracy sprzęt. Zbierając materiały dociera do coraz to nowych informacji i świadków dawnych wydarzeń. Agnieszka angażuje się emocjonalnie w prowadzone przez siebie śledztwo, mające ustalić przyczyny sukcesu i upadku Birkuta...

Piątek

1:50

TVP KULTURA

Ustrzelić mafię
Film dokumentalny, Irlandia, USA, 2019.

Letizia Battaglia to znana postać we Włoszech. W latach 70. XX wieku była pierwszą włoską fotoreporterką dokumentującą brutalne morderstwa i wpływ mafii na życie zwykłych ludzi. Jej czarno-białe zdjęcia z tamtego czasu nie straciły siły przekazu. Dokumentują historię Cosa Nostra, ukazując rzeczywistość przemocy, krwi, władzy i kontroli, jaką sprawowała mafia. Uderzające, szokujące, wymagające odwagi i rejestrowane z narażeniem życia fotografie portretują bezwzględny świat ucisku i strachu. Przedstawiają sycylijską codzienność: od ślubów po brutalne morderstwa kobiet i dzieci.

Sobota

21:35

TVP1

Dżentelmeni
Film fabularny, USA, 2020.

W całym londyńskim półświatku aż wrze od plotek i domysłów na temat króla marihuany, Amerykanina Mickeyego Pearsona, który w mieście nad Tamizą stworzył narkotykowe imperium, jednak teraz zamierza się wycofać z rynku. Mickey już jako student Oxfordu rozprowadzał marihuanę wśród kolegów z uczelni. Szybko dorobił się fortuny. W końcu chce przejść na zasłużoną emeryturę i żyć spokojnie ze swoją żoną Rosalind. Tymczasem wielu szemranych, lokalnych biznesmenów z chęcią zajęłoby jego miejsce. Próbują prośbą albo groźbą wymusić na nim podpisanie wiążącej umowy.

Niedziela

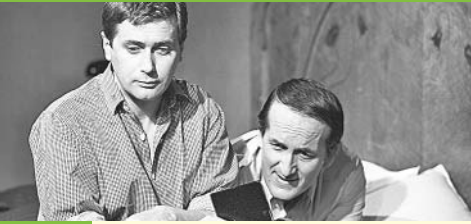
23:00

TVP2

Jestem najlepsza. Ja, Tonya
Dramat, biograficzny, USA, 2017.

To historia kariery amerykańskiej łyżwiarki, której marzeniem było zdobyć olimpijski medal. Czas pokazuje, że Tonya Harding jest zdolna do wszystkiego, by osiągnąć cel. Akcja filmu rozpoczyna się w latach 70. ubiegłego wieku, w Portland w stanie Oregon. Tonya ma wtedy zaledwie 4 lata, jej matka LaVona zmusza córkę do intensywnych treningów na lodzie. Dziewczyna dorasta w atmosferze wywieranej na niej ogromnej presji. Tonya Harding staje się jedną z najlepszych łyżwiarek figurowych w Stanach Zjednoczonych. Jej następny cel to zdobycie olimpijskiego medalu.

Wtorek

20:00

TVP KULTURA

Twarz pokerzysty
Teatr Sensacji, Polska, 1973

Akcja rozgrywa się po wojnie, w małym miasteczku, na terenie Ziemi Odzyskanych. Krzyżują się tu różne interesy powojennych dorbickiewiczów. W miasteczku ukrywa się agent hitlerowskiego wywiadu. Tutaj też przebywają dawni bojownicy polskiego podziemia. Dymitr podejmuje się zdemaskowania agenta, a współpracuje z nim Potok i Zawisza, dawny okupacyjny dowódca Dymitra.

Środa

20:00

TVP KULTURA

Ága
Dramat, Bułgaria, Niemcy, Francja, 2018

Starzejąca się para wie dzie zupełnie inne, samotne życie w lodowej krainie, daleko na północy Jakucji. Okna ich chatki wychodzą na skutą lodem pustynię. Ich egzystencja zamyka się w kilku stałych czynnościach, które wykonują niezmiennie od lat: polowanie, później uprawianie, następnie oporządzanie izby, posiłek. Najistotniejszą częścią życia Nanuka i Sedny są jednak opowieści o tradycjach, które wciąż kultywują oraz bolesne wspomnienia związane z ich córką, tytułową Ágą. Dziewczyna przed laty opuściła rodzinny dom i poszła szukać szczęścia w mieście.

Czwartek

21:00

TVN 7

Kac Vegas
Komedja, USA, Niemcy, 2009.

Komedja opowiadająca o perypetiach grupy przyjaciół, którzy, budząc się po suto zakrapianym wieczorze kawalerskim, odbywającym się w Las Vegas, próbują odtworzyć wydarzenia minionej nocy. Okazuje się, że przyszły pan młody zaginął, w łazience znajduje się tygrys, w szafie płaczący niemowlak, jeden z nich wziął ślub ze striptizerką, ktoś miał doświadczenia homoseksualne, a ich tropem podąża azjatycki gangster wraz z grupą typów spod ciemnej gwiazdy.

PIĄTEK • 3 listopada

TVP 1

04:50 Klan - telenowela
05:15 Dziedzictwo - serial
06:05 Złoty chłopak - serial obyczajowy
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Agape Blisko Ciebie - magazyn
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda poranna
08:40 Ranczo - serial obycz.
09:40 Komisarz Alex - serial krym.
10:35 Ojciec Mateusz - serial
11:25 Kuchnia Jagiellonów
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Magazyn Rolniczy
12:55 Natura w Jedynce - W jaskini nietoperzy - dok., Wlk. Bryt., 2021
14:00 Złoty chłopak - serial obyczajowy

TVP 2

05:00 Na sygnale - serial fabularyzowany
05:30 M jak miłość - serial
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się - Joanna Gradzik i Miłosz Furtak
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
07:55 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Nie taka prosta historia - Top gun - magazyn
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial
12:30 Koło fortuny
13:15 Akcjaowa 38 - serial kostiumowy
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 Krok od Nieba - serial kryminalny

15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 ALARM! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda; Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:35 Archiwista 2 - serial krym.
21:35 Nie lubię poniedziałku - kom., Polska, 1971
23:30 Dewajtis - serial kostium.
00:30 Zadanie specjalne - akcja, USA, 2005
02:10 Źródło nadziei - dramat, Australia, USA, 2014
04:15 Nowa - Partnerzy - serial

16:00 Koło fortuny
16:00 Familiada
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:00 Panorama - program informacyjny
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Akcjaowa 38 - serial kostiumowy obyczajowy
19:30 Barwy szczęścia - serial
20:05 Mini audycja VoP
20:10 Barwy szczęścia - serial
20:50 Rytm Dwojki - widowisko muzyczne
22:35 Kino relaks - Monte Carlo - kom., USA, Węgry, 2011
00:35 Przynęta - fab., USA, Wlk. Bryt., 2018
02:30 Grace księżna Monako - obycz., Szwajc., Włochy, Belgia, Franc., USA, 2014
04:15 Rodzinka.pl - serial kom.

TVN

05:35 Uwaga! - program interwencyjny
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy
13:35 Szpital - program obycz.
15:40 Doradca smaku - program kulinarny
15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:50 Zapisane w gwiazdach - program
17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga! - program interwencyjny

20:00 Batman - przyg., USA, 2022. Batman musi stoczyć walkę z nieobliczalnym Człowiekiem-Zagadką. Gotham City, serjiny morderca, Człowiek-Zagadka, zaczyna mordować ośobistości ze świata polityki.
23:45 Halloween - horror, USA, Wlk. Bryt., 2018.
02:05 Kuba Wojewódzki - talk-show
03:05 Bartosz Zmarzlik. Ścigając marzenia. - program dokument
03:35 Dowody zbrodni - serial krym., USA
04:35 Uwaga! - program interw.
04:50 Recepta na stary dom - program edukacyjny
05:15 Jak to jest zrobione

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - o Malanowskiego przychodzi Alicja Korneluk - zrozpaczona matka nastoletniej dziewczyny, która uciekła z domu.
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów

16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - paradokument
18:00 Pierwsza miłość - serial obycz.
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport; Pogoda
20:05 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy
22:20 Doda. Aquaria Tour - koncert
23:15 Wojna o planetę małp - akcja, USA, Kan., 2017
02:20 Plan ucieczki 2 - akcja, Chiny, USA, 2018
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:20 Res Poloniae - O Polsce z oddali - rozmowa
08:00 Wydarzenie aktualne
08:30 Informacje kulturalne
09:00 Portret podwójny - obycz., Polska, 2000
11:00 Chtopi - serial, Polska, 1972
12:05 Jadwiga Smosarska - dokument
13:10 Gwiazdy tamtych lat - Łucja Prus - dok.
13:55 Gwiazdy tamtych lat - Emil Karewicz - dok.
14:35 Informacje kulturalne
15:05 Film jest bajką - dokument
15:55 Pavarotti - Wlk. Bryt., USA, 2019
18:00 Jazz.pl - Marek Napiórkowski - koncert
19:40 Wydarzenie aktualne
20:00 Wieczór kinomana - Wstęp do filmu - Ostatni garnitur

20:05 Wieczór kinomana - Ostatni garnitur - dramat, Argent., Hiszp., 2017
21:50 Informacje kulturalne
22:20 Pitbull - serial
23:20 Czwartkowy klub filmowy - Żelazna dama - dramat, Franc., 2011
01:15 Noc krótkich filmów - Pięć minut starsza - Refleksy - Kino - Masza, wyjdź! - anim.
01:50 Kino nocne - Ustrzelić mafię - dok., Irlandia, USA, 2019
03:45 Women make film - Kobiety za kamerą - dok., Wlk. Bryt., 2019
05:00 Informacje kulturalne
05:30 Afisz kulturalny ekstra
05:45 Jeszcze więcej kultury

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
08:00 Nash Bridges - Rozpoczyna się śledztwo w sprawie nieletnich uciekinierów, którzy są wykorzystywani do popełniania przestępstw.
09:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Zaklinaczka duchów - Melinda poznaje Bena, który przed trzema laty prawie stracił życie w wypadku.
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
16:00 Kurierzy - serial paradokumentalny
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

20:00 Ostateczna rozgrywka - akcja, Wlk. Bryt., 2018. Film zaprasza do śledzenia wielu historii, które przeplatają się ze sobą w Nowym Jorku w sylwestrową noc.
22:00 Rambo 3 - akcja, USA, 1988
00:00 Komórka - akcja, Niemcy, USA, 2004
02:00 Szalone fabryki polskiej muzyki! - program rozrywkowy
02:55 Menu na miarę - program kulinarny
03:30 Z archiwum policji - program kryminalny
04:00 Menu na miarę - program kulinarny
04:35 Z archiwum policji - program kryminalny
05:00 Nash Bridges - serial kryminalny

TVN 7

05:00 Szkoła - Olek Szumski zakochał się w Elizie Romanu. Nastolatka zgodziła się pójść z nim do kina.
06:55 Szpital - program obycz.
07:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:50 Zapisane w gwiazdach - program
11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
12:50 Szpital - program obycz.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:55 Szpital - program obycz.
17:55 Ten moment - program obyczajowy
18:25 Młodość na zamówienie - program lifestyleowy
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Sylwester w Nowym Jorku - kom., USA, 2011. Film zaprasza do śledzenia wielu historii, które przeplatają się ze sobą w Nowym Jorku w sylwestrową noc.
22:35 Szybki i wściekły: Tokio Drift - sens., USA, Niemcy, 2006. Sean Boswell to odludek, którego ulubionym zajęciem są wyścigi samochodowe. Jednak beztroskie życie kończy się w chwili, kiedy uczestniczy w wypadku.
00:40 Tylko dla orłów - film wojenny, Wlk. Bryt., USA, 1969. Grupa komandosów ma uwolnić alianckiego generała z rąk nazistów.
03:55 Hotel Paradise - reality show

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
08:00 Nasz Nowy Dom
09:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
09:50 Łowcy skarbów. Kto da więcej
10:50 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny
12:55 Gliniarze - serial paradokumentalny
13:55 STOP Drogówka - serial policyjny
15:55 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny
17:00 Sekrety rodziny - program obyczajowy
18:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny
20:00 Gwiazdy Kabaretu
22:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
02:25 Gwiazdy Kabaretu
03:25 Disco Polo Life - program muzyczny
04:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Telezakupy TV Okazje

09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Jestem Mamą
10:00 Inf. dnia
10:15 Życie lasu. Ptaki
11:00 Msza Święta
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Przygody pana Michała
12:50 Ku pokrzepieniu powstańców
13:30 Msza święta
14:30 Drzwi do lasu
14:55 Słowo życia
15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w Wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Siódmy Sakrament
16:40 Prosto o gospodarce
17:00 Granica Nadziei
17:30 Geopolityka
17:55 Poczta Wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Westerplatte
19:00 Młodych
19:30 Brat Franciszek
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyznę
21:00 Apł Jasnogórski
21:20 Inf. dnia

eprasa.pl c97f55b4bb

SOBOTA • 4 listopada

TVP 1

05:45 Balans bieli - magazyn
06:20 Janka - Wielki skok - serial, Polska, Niemcy, 1989
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:40 Rok w ogrodzie
08:20 wojsko-polskie.pl - report.
08:45 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych
09:10 Fascynujące miejsca - Fascynujący sad - Jesień, Zima - dok., Niemcy, 2019
09:35 Komisarz Alex - serial krym.
10:30 Ojciec Mateusz - serial
11:30 Wiesz czy nie wiesz? - teleturniej
12:25 Gwiazdy w południe - Teksas za rzeką - western, USA, 1966
14:10 Z pamięci - Danuta Szaflarska - felieton
14:25 Okrasa łamie przepisy - mag. kulinarny
14:55 Chłopi - serial, Polska, 1972

15:55 Rolnik szuka żony - reality show
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:35 Ojciec Mateusz - serial
18:25 Kulisy serialu Ojciec Mateusz - felieton
18:40 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda; Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:35 Komisarz Alex - serial krym.
21:35 Hit na sobotę - Dżentelmeni - fab., USA, 2020 ●
23:35 Przetrawanie - fab., USA, 2011
01:45 Zadanie specjalne - akcja, USA, 2005
03:25 Jaka to melodia?
04:20 Z pamięci - Danuta Szaflarska - felieton

TVP 2

04:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy
07:30 Pytanie na śniadanie
12:00 Zrzućnawani odbudowani - magazyn
12:40 Rytm Dwojki - widowisko muzyczne
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny
15:15 Szansa na sukces. Opole, 2024 - program muzyczny
16:20 Miłość na deser - kom. romant., USA, 2021. Aria przygotowuje się do festiwalu mistrzów czekolady. Krótko przed zawodami wynikają pewne problemy, które stawiają pod znakiem zapytania jej udział, nie mówiąc już o wygranej.
17:45 Słowo na niedzielę

18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Akcyjowa 38 - serial
19:35 Informacje kulturalne
20:00 The Voice of Poland - Live - widowisko muzyczne
23:00 Wielki podryw - kom., USA, 2001. Max Connors i jej córka Page stanowią doskonały duet: obie są równie atrakcyjne co wyrachowane, kochają pieniądze i luksus.
01:15 Godziny strachu - fab., Kan., USA, 2007. Gdy Sophie, córka Naila i Abby zostaje porwana, ich poukładany świat zostaje wyrwany do góry nogami.
03:00 Monte Carlo - kom., USA, Węgry, 2011
04:50 Rodzinka.pl - serial kom.

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
06:00 New Looney Tunes I - animacja
06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial obyczajowy, Polska
12:35 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej
13:10 Shrek ma wielkie oczy - kom., USA, 2010
13:40 MasterChef - program
15:20 Słub od pierwszego wejrzenia - reality show
16:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
17:30 Lego Masters - program
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! - program interw.

20:00 Top Model - program rozrywkowy
21:35 Bajecznie bogaci Azjaci - kom., USA, 2018
00:00 Projekt Lazarus - horror, USA, 2015
01:55 Rzeczy, których nie nauczyłeś mnie ojciec - serial, Polska
02:25 Szpital - program obyczajowy
03:25 Uwaga! - program interwencyjny
03:40 Nauka jazdy - program edukacyjny
04:10 Recepta na stary dom - program edukacyjny
04:40 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kan.
05:10 Kto was tak urządził - program poradnikowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Stuart Malutki, cz. 2 - kom., USA, 2002
10:10 Ewa gotuje - program kulinarny
10:40 Nasz Nowy Dom
11:40 Bogaty Dom-Biedny Dom
12:40 Para do Gara. Ona mówi, on gotuje - program kulinarno-rozrywkowy, którego gospodarzem jest Mateusz Gessler
13:40 Polacy za granicą - spotkania z ciekawymi ludźmi
14:40 Rolnicy. Podlasie
15:45 Węzienie - program paradokumentalny
17:45 Chłopaki do wzięcia - Pochodzą z małych wsi i miasteczek. Pracują dorywczo, mają niewielkie perspektywy i nie są zbyt zamożni, mimo to z niezachwianą wiarą poszukują partnerek na całe życie.
18:50 Wydarzenia - program informacyjny

19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gułaj
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 Minionki rozrabiają - USA, Franc., Japonia, 2013
22:10 Robin Hood - przygod., USA, Wlk. Bryt., 2010. Opowieść o legendarnej postaci z XIII-wiecznej Anglii, która do dziś inspirowała twórców.
01:15 Złoto pustyni - kom., USA, 1999
03:40 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:45 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Sława Przybylska - recital
07:55 Tamte lata, tamte dni - Ewa Wiśniewska - mag.
08:35 Informacje kulturalne
09:00 Kromer Festival Biecz, 2023 - koncert
10:30 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa - serial
11:05 Przygody psa Cywila - serial przygodowy
11:50 Cudowni mężczyźni z korbką - obycz., Czechosłow., 1979
13:30 Informacje kulturalne
13:55 Adela jeszcze nie jadła kolacji - kom. kryminalna, Czechosłow., 1977
15:50 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Karaman Kutateladze - rozmowa
16:30 Tintoretto - wenecki buntownik - dok., Włochy, 2019
18:15 Retro kino - Zaproszenie dla rewolwerowca - western, USA, 1964

20:00 Bilet do kina - Strażniczeki - fab., Franc., 2017
22:20 Informacje kulturalne
22:50 22 Międzynarodowy Festiwal Piosenki Sopot 85. Lady Pank - koncert
00:15 Wiewiór kinomana - Ostatni garnitur - dramat, Argent., Hiszp., 2017
02:00 Galeria sztuki na ekranie - Goya, portrety z ciała i krwi - dok., Wlk. Bryt., 2021
03:00 Kino nocne - Tarantino: bękart kina - dok., USA, 2019
04:55 Informacje kulturalne
05:25 Tamte lata, tamte dni - Ewa Wiśniewska - magazyn
05:50 Jeszcze więcej kultury

TV Puls

06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
07:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny. Siostrę Eugenię budzi w nocy alarm dochodzący z klasztoru „okna życia”. Zakonnica biegnie tam czym prędzej, bo wie, że ktoś zostawił noworodka. • Beata spotyka przypadkiem dawnego koleżę, Leszczyńskiego. Mężczyzna wciąż świetnie wygląda, jest elegancki, czarujący i... • Kamila, nauczycielka w-f, prowadzi szkołę tańca. Jakis czas temu zdiagnozowano u niej nowotwór.

20:00 Zielona strefa - akcja, USA, 2010. Starszy chorąży Roy Miller (Matt Damon) i jego żołnierze otrzymują niezwykle ważną misję, która może odmienić losy wojny
22:10 John Wick 2 - akcja, USA, 2017. nacieszyć się spokojem. Do drzwi domu Johna Wicka puka włoski mafioso Santino, który składa mu propozycję nie do odrzucenia.
00:50 Everly - akcja, USA, 2014
02:25 Menu na miarę - program kulinarny
03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
04:00 Menu na miarę
04:35 Z archiwum policji
05:00 Dyżur - serial medyczny

TVN 7

05:00 Szkoła - Franek Starzyk jest nowym uczniem w szkole. Chce zaprzyjaźnić się z kolegami z klasy, którzy bardzo mu imponują. Oni uważają jednak, że jest nudny i natrętny.
06:00 Wiza na miłość - serial paradokumentalny
07:00 Wyluzuj, Scooby-Doo! - serial animowany, USA
07:35 Happy Feet: Tupot małych stóp II - komedia, USA, 2011
09:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
13:45 Piotruś: Wyprawa do Nibylandii - przyg., Australia, USA, Wlk. Bryt., 2015
16:05 Akademia policyjna V: Misja w Miami Beach - kom., USA, 1988
18:10 Pingwin z Madagaskaru - komedia, USA, 2014

20:00 Władca pierścieni: Dwie wieże - przyg., Nowa Zelandia, USA, Niemcy, 2002. Frodo i Sam kontynuują swą pełną niebezpieczeństw wyprawę do Mordoru, gdzie w górskiej szczylinie muszą porzucić obdarzony złą mocą Pierścień.
23:45 Blade, Wieczny łowca - horror, USA, 1998. Urodzony w 1967 roku Blade stał się pół-człowiekiem i pół-wampirem. Odziedziczył też pragnienie krwi, ale zaspakał ją specjalnym serum.
02:15 Oczami ofiary - program kryminalny
03:15 Fanklub strachu

TV 4

06:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe
11:00 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy
13:00 Ninja Warrior Polska 15:00 STOP Drogówka - serial policyjny
17:00 Para do Gara. Ona mówi, on gotuje. - program kulinarno-rozrywkowy, którego gospodarzem jest Mateusz Gessler
18:00 Policjanci i Policjanci - serial paradok. **21:00** Doda. Dream Show **22:05** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
00:05 Kabaret na żywo. Nowy skład **02:00** „Kabaretowa Ekstraklasa” - uznani satyrycy, baczni obserwatorzy różnej obyczajowości prezentują swoje najlepsze skecze i piosenki. **02:25** Gwiazdy Kabaretu **03:25** Disco Polo Life **04:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy

TV Trwam

09:00 Sean - Światło w ciemności świeci **10:00** Inf. dnia **10:15** Retrospekcja **10:20** Sekrety mnichów **10:35** Słowo życia **10:40** Polski Punkt Widzenia **11:00** Kropelka radości **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Warto zauważyć... **12:50** Siódmy Sakrament **13:20** Ocalić od zapomnienia **13:30** Msza święta **14:30** Przegląd Tyg., „Niedziela” **14:35** Święty na każdy dzień **14:40** Słowo życia **14:45** Jak wygrać małżeństwo **15:00** Wyszynski - historia **15:30** Wierzę w Boga **16:00** Inf. dnia **16:10** Historia PL **17:00** Z Parlamentu Europejskiego **17:30** Nowa Ewangelizacja **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** W naszej Rodzinie **19:25** Święty na każdy dzień **19:30** Manna z Nieba **19:45** Modlitwa z udziałem dzieci **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec

NIEDZIELA • 5 listopada

TVP 1

05:05 Sprawa dla reportera
06:00 Słownik polsko@polski
06:25 wojsko-polskie.pl - report.
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Transmisja Mszy Świętej
08:00 Tydzień
08:30 Zakochaj się w Polsce
09:05 Okrasa łamie przepisy
09:45 Artur i zemsta Maltazara - anim., Franc., 2009
11:30 Welon, fura i brawura - reality show
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański, Watykan
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Każde życie jest cudem - cykl reportaży
13:10 BBC w Jedyńce - Złoty wśród zwierząt - dok., Wlk. Bryt., 2021
14:05 Z pamięci - Danuta Szaflarska - felieton
14:10 Komisarz Alex - serial krym.

15:05 Nie lubię poniedziałku - kom.
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:35 Wiesz czy nie wiesz? - teleturniej
18:40 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda; Sport
20:20 Kamerdyner
21:15 Rolnik szuka żony - reality show
22:15 Strefa starcia - program publicystyczny
23:00 Zakochana Jedyńka - Mój tydzień z Marilyn - obycz., USA, Wlk. Bryt., 2011
00:50 Dżentelmeni - fab., USA, 2020 ●
02:55 Jaka to melodia?
03:45 Z pamięci - Danuta Szaflarska - felieton

TVP 2

05:25 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
07:55 Pytanie na śniadanie - w tym Pogoda Flesz
11:00 The Voice of Poland - Live - widowisko muzyczne
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole, 2024 - program muzyczny
16:15 Tak to leciało!
17:15 Na sygnale - serial fabularyzowany
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:50 Na sygnale - serial fabularyzowany

20:00 Postaw na milion - telet.
21:00 Przynęta - fab., USA, Wlk. Bryt., 2018. Baker Dill, kapitan łodzi rybackiej, po rozwodzie zaszył się w tropikach, gdzie organizuje turystyczne wyprawy. Nagle pojawia się Karen, jego była żona, burząc spokój Bakera.
23:00 Kino bez granic - Jestem najlepsza. Ja, Tonya - dram., USA, 2017 ●
01:10 Rysopis - fab., Polska, 1964. Film rozpoczyna się w momencie, gdy Andrzej budzi się wczesnym rankiem, zostawia śpiącą dziewczynę i stawia się przed komisją poborową.
02:35 Wielki podryw - kom., USA, 2001

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
06:00 Tom i Jerry Show - film animowany
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy
12:10 Top Model - program rozrywkowy
13:50 Lego Masters - program rozrywkowy
15:25 Madagaskar III - kom., USA, 2012
17:30 Bitwa o gości - program
19:00 Fakty - program informacyjny
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! - program interwencyjny
20:00 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy

21:35 San Andreas - film katastroficzny, USA, 2015. Gdy rozpoczyna się największe trzęsienie ziemi w historii Kalifornii pilot helikoptera wyrusza wraz z byłą żoną, by odnaleźć jedyną córkę.
23:50 Od nowa - serial, USA
01:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
02:10 Nastolatki rządzą... kasą - program obyczajowy
03:15 Uwaga! - program interwencyjny
03:35 Nauka jazdy - program edukacyjny
04:05 Recepta na stary dom - program edukacyjny
04:35 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Hotel Transylwania 2 - anim., USA, 2015
10:15 Evan Wszehmogący - kom., USA, 2000. Bóg objawia się Evanowi Basterowi i prosi go o zbudowanie arki.
12:30 Para do Gara. Ona mówi, on gotuje. - program kulinarno-rozrywkowy, którego gospodarzem jest Mateusz Gessler
13:30 Minionki rozrabiają - anim., USA, Franc., Japonia, 2013
15:35 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy
17:40 Nasz Nowy Dom
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Sport; Pogoda
19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny

20:00 Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni
22:10 Teściowie - serial obyczajowy
23:10 Udać gliniarzy - kom., akcja, USA, 2014. Pewnego wieczoru przyjaciele Justin i Ryan przebierają się na imprezę za policjantów. Potem ruszają w miasto.
01:40 8 części prawdy - USA, 2008. Ośmiu osób dysponujących ośmioma, różnymi punktami widzenia, usiłuje odkryć jedyną możliwą prawdę o uśiłowaniu zabójstwa prezydenta Stanów Zjednoczonych
03:35 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:45 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Informacje kulturalne
07:25 Urodzeni artyści - report.
08:00 Nabożeństwo metodystyczne w Bydgoszczy
09:05 Tintoretto - wenecki buntownik - dok., Włochy, 2019
10:50 Baśnie z piasku
11:30 Rawhide - western, USA, 1959
12:35 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny
13:15 Ostatnia walka Apacza - western, USA, 1954
14:50 Wędrowiec Polski - report.
15:30 Serialowa nostalgia - Niewiarygodne przygody Marka Piegusa
16:05 Przygody psa Cywila - serial przygodowy
16:45 Zaginione-odnalezione - Otrucie królowej Bony - magazyn
17:15 Niedziela z... Włodzimierzem Nahornym - koncert

20:00 Kingsajz - kom., Polska, 1987
22:00 Informacje kulturalne
22:30 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny
23:10 Scena muzyczna - Karol Szymanowski Quartet - koncert
00:05 Noc krótkich filmów - Pięć minut starsza - Refleksy - Kino - Masza, wyjdź! - anim., Ukraina, 2021
00:40 Legendy Rocka - Nowa fala - dok., Wlk. Bryt., 2020
01:20 Kino nocne - Strażniczeki - fab., Franc., 2017
03:40 Tanie Dranie - Kłopotowski i Moroz komentują świat - talk-show
04:25 Informacje kulturalne

TV Puls

05:35 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
06:35 Człowiek orkiestra
08:10 Niebo istnieje... naprawdę
10:10 Złap mnie, jeśli potrafisz - kom., USA, 2002
13:15 Piękna i bestia - familijny, USA, 2014
15:30 Green Book - obyczajowy, USA, 2018. Tony, drobny cwaniaczek z Bronxu, otrzymuje ofertę - ma wyruszyć w kilkumiesięczne tournée po kraju w roli szofera wybitnego muzyka Dona Shirleya
17:55 Pies - kom., USA, 2022. Film o byłym żołnierzu (Channing Tatum), który przemierza kalifornijskie wybrzeże, by pomóc niesfornemu psu Lulu dotrzeć na pogrzeb jego właściciela.

20:00 John Wick 3 - akcja, USA, 2019. Za głowę Johna Wicka wyznaczona zostaje nagroda w wysokości kilkunastu milionów dolarów. Rozpoczyna się pościg.
22:25 Prawo zemsty - akcja, USA, 2009.
00:45 Prowokacja - akcja, USA, 2005. Harlan Banks jest złodziejem i mistrzem w swoim fachu...
02:25 Dyżur - serial medyczny
03:45 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
04:20 Z archiwum policji - program kryminalny
05:00 Dyżur - serial medyczny

TVN 7

05:00 Szkoła - Ewa Zakrzewska z 3a gimnazjum ma kompleksy związane z dużym biustem.
06:00 Wiza na miłość - serial paradokumentalny
06:50 Wyluzuj, Scooby-Doo! - serial animowany, USA
07:20 Pana Magorium cudowne emporium - film rodzinny, USA, Kan., 2007. Pan Magorium (Dustin Hoffman) jest ekscentrycznym właścicielem niezwykłego sklepu z zabawkami...
09:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:05 Billy Elliot - obycz., Wlk. Bryt., Franc., 2000. Górnicze miasto, w którym mieszka Billy z rodziną ogarnia fala strajków...
16:20 Władca pierścieni: Dwie wieże - przyg., Nowa Zelandia, USA, Niemcy, 2002

20:00 Szybko i wściekle - sens., USA, 2009. Dominic Toretto (Vin Diesel) musi wrócić do Los Angeles i sprzymierzyć się ze swoim wrogiem, agentem FBI. Razem muszą stawić czoła wielkiemu przemytnikowi narkotyków...
22:20 Kac Vegas - kom., USA, Niemcy, 2009. Perypetie grupy przyjaciół, którzy, budząc się po wieczorze kawalerskim, próbują odtworzyć wydarzenia minionej nocy. ●
00:35 Zabójcy - sens., USA, Franc., 1995
03:20 Nagi instykt przetrwania - serial rozrywkowy, USA
04:20 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe
07:00 Genetyczny ślad Jezusa - dokument, USA, 2017
08:50 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe
10:55 Jaś Fasola **11:35** Święteczna podróż - Kanada, 2020
13:25 Asterix kontra Cezar - Francja, 1985
14:55 Agent XXL - USA, USA, Niemcy, 2000
17:00 Para do Gara. Ona mówi, on gotuje. - program kulinarno-rozrywkowy, którego gospodarzem jest Mateusz Gessler
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **21:00** Klucz do wieczności - USA, 2015 **23:25** 102 minuty, które zmieniły Amerykę - dokument, USA, 2016 **02:05** Gwiazdy Kabaretu **03:25** Disco Polo Life **04:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy TV Okazj

TV Trwam

09:00 Prymas Stefan Wyszyński
09:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek **09:15** Manna z Nieba **09:30** Msza święta **10:35** Przegląd Tygodnika „Niedziela” **10:40** Spotkania w żalobie **11:20** Rotmistrz Pilecki **12:00** Anioł Pański z OŚ Franciszkiem **12:15** Papież Polak do Rodaków **13:15** Wędrowiec Polski **13:45** Matusia **14:40** Drzwi do lasu **15:00** Wieś - to też Polska **16:00** Inf. dnia **16:10** Koncert życzeń **16:45** Żyć wg. świętego Jana Pawła II **17:00** Zostań Żołnierzem RP **17:30** Sól Ziemi **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowa niedok. **19:25** Święty na każdy dzień **19:30** Moja katolicka rodzina **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyznę **21:00** Apel Jasnogórski **21:20** Inf. dnia **21:40** Retrospekcja **21:45** Stan Bezpieczeństwa Państwa

PONIEDZIAŁEK • 6 listopada	
TVP 1	TVP 2
04:45 Klan - telenowela 05:15 Dziedzictwo - serial 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Welon, fura i brawura - reality show 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial obycz. 09:40 Komisarz Alex - serial krym. 10:35 Ojciec Mateusz - serial 11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist. 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 BBC w Jedynce - Żaloty wśród zwierząt - dok., Wlk. Bryt., 2021 14:00 Złoty chłopak - serial obyczajowy 15:00 Wiadomości; Pogoda	05:00 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:30 M jak miłość - serial 06:20 Dobre historie - Siedlecka spółdzielnia socjalna - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy - mag. kulinarny 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 12:30 Koło fortuny 13:15 Akacjaowa 38 - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 Krok od Nieba - serial kryminalny 16:00 Koło fortuny
	
15:20 ALARM! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda; Sport 20:15 ALARM! - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist. 21:10 Teatr Telewizji - Hotel Korfanty 22:35 Żyjesz? Razem wobec samobójstwa - dok. 23:35 Balans bieli - magazyn 00:20 Na fali - sens., USA, 1991 02:35 Mój tydzień z Marilyn - obycz., USA, Wlk. Bryt., 2011	16:35 Familiada 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy 19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:35 Echo serca - serial 23:35 Slumdog. Milioner z ulicy - dramat, Wlk. Bryt., 2008 01:45 O mnie się nie martw - serial komediowy TVP 02:45 Jestem najlepsza. Ja, Tonya - dram., USA, 2017 ●

TVN
05:35 Uwaga! - program interwencyjny 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:40 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:35 Szpital - program obycz. 15:45 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 16:50 Detektywi - program krym. 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interw. 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska

20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Behawiorysta - serial 22:45 Podatek od miłości - kom., Polska, 2017. Ona (Aleksandra Domańska) - skuteczna pracowniczka Urzędu Skarbowego. On (Grzegorz Damięcki) to domniemany oszust podat-kowy, który wpada w jej sidła 00:50 Od nowa - serial, USA 02:05 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 02:40 Dowody zbrodni - serial krym., USA 03:35 Uwaga! - program interw. 03:55 Nauka jazdy - program edukacyjny 04:25 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:55 Jak to jest zrobione

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny

18:00 Pierwsza miłość - serial 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:05 MEGA HIT - Świat w płomieniach - thriller, USA, 2013. Policjant John Cale zabiera córkę na wycieczkę po Białym Domu. Następuje atak terrorystów. 23:00 Diabło. Wyścig o wszystko - Polska, 2018 01:05 Kursk - dramat, Francja, Belgia, Luksem., Rumunia, Kanada, USA, 2018 03:40 Zjedz Kambodżę - program podróżniczo-kulinarny 04:45 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
07:00 Muzyczne poranki 07:40 Niedziela z... Włodzimierzem Nahornym 08:35 Informacje kulturalne 09:05 Adela jeszcze nie jadła kolacji - kom. Kryminalna, Czechosłow., 1977 11:00 Amerykańskie śniadanie - Rawhide - western, USA, 1959 12:05 Reżyserzy - Alan J. Pakula - dok., Wlk. Bryt., 2018 13:05 Baśnie z piasku 13:40 Urodzeni artyści - Zofia i Magdalena Forteckie - cykl reportaży 14:20 Informacje kulturalne 14:45 Wydarzenie aktualne 15:30 Retro kino - Zaproszenie dla rewolwerowca - western, USA, 1964 17:15 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny 17:55 Oczy Orsona Wellesa - dok., Wlk. Bryt., 2018

20:00 Kino Mocnych Wrażeń - Kot o dziewięciu ogonach - thriller., Włochy, Niemcy, 1971 22:00 Informacje kulturalne 22:30 Panorama kina polskiego - Człowiek z marmuru - dramat, Polska, 1976 ● 01:15 Galeria sztuki na ekranie - Goya, portrety z ciała i krwi - dok., Wlk. Bryt., 2021 02:20 Kingsajz - kom., Polska, 1987 04:20 Scena muzyczna - Karol Szymanowski Quartet - koncert 05:20 Teledyski 05:35 Afisz kulturalny ekstra 05:50 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2

TV Puls
06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 08:00 Nash Bridges - Nash dostaje zadanie ochraniać piosenkarkę przed grupą współczesnych, żądnych jej krwi wampirów. 09:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Zaklinaczka duchów - Melinda próbuje pomóc sąsiadce Eli Morgan, którą przaskaduje złowrogi duch. 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 16:00 Kurierzy - serial paradokumentalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

20:00 Cudzoziemiec - akcja, Wlk. Bryt., 2018 22:10 Ostateczna rozgrywka - akcja, Wlk. Bryt., 2018. W czasie meczu stadion piłkarski zostaje opanowany przez rosyjskich terrorystów. 00:10 Zamknięty krąg - akcja, Franc., 2009. Milo Malakian (Jean Reno). rzadzi żelazną ręką zarówno podległymi mu gangsterami, jak i własną rodziną. 02:10 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i ciekawostki. 04:00 Menu na miarę 05:00 Nash Bridges - serial

TVN 7
05:00 Szkoła - program obyczajowy 06:55 Szpital - program obycz. 07:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Zagadki losu - program obyczajowy 11:50 Ten moment - program obyczajowy 12:20 Młodość na zamówienie - program lifestyleowy 12:50 Szpital - Doktor Robert Szweczyk zajmuje się 23-latką, która została przygnieciona szafą podczas próby kradzieży. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 15:50 Ukryta prawda 16:55 Szpital - program obycz. 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Hotel Paradise - reality show 21:00 Królowie zbrodni - sensacyjny, USA, Kan., 2019. Trzy gospodynie domowe, których mężowie - gangsterzy trafiają do więzienia, postanawiają wziąć sprawy irlandzkiej mafii w swoje ręce. Czy sobie poradzą i wyeliminują konkurencję? 23:15 Billy Elliot - obycz., Wlk. Bryt., Franc., 2000. Górnicze miasto, w którym mieszka Billy z rodziną ogarnia fala strajków... 01:30 Nagi instykt przetrwania - dokument rozrywkowy 02:35 Fanklub strachu

TV 4
06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 09:50 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 10:50 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 12:55 Gliniarze - serial paradokumentalny 13:55 STOP Drogówka - serial policyjny 15:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 17:00 Sekrety rodziny - program obyczajowy 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:05 Królowie ulicy - USA, 2008 23:30 Krwawa rzeka - akcja, USA, 2011 01:20 Food Factory 02:20 Śmierć na 1000 sposobów 02:50 SuperLudzie 03:50 Trans World Sport, 2023 04:55 SuperLudzie 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:15 Słowo życia 09:30 Moja katolicka rodzina 09:55 Święty na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Stan Bezpieczeństwa Państwa 11:30 Polskie dziedzictwo 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Tajemnica Enigmy 13:00 Spór o Morskie Oko 13:30 Msza święta 14:30 My chcemy Bogal 15:30 Wakacje z Chopinem 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuarium polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 17:00 Świadkowie 17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja w parafii pw. św. Marcina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat 22:30 Żółw błotny. Osobliwy relikw polskiej przyrody

WTOREK • 7 listopada	
TVP 1	TVP 2
04:45 Klan - telenowela 05:15 Dziedzictwo - serial 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial obycz. 09:40 Komisarz Alex - serial krym. 10:40 Ojciec Mateusz - serial 11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist. 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Magazyn Rolniczy 12:50 Natura w Jedynce - O miodzie i ludziach - dok., Franc., 2017 14:00 Złoty chłopak - serial obyczajowy 15:00 Wiadomości; Pogoda 15:20 ALARM! - magazyn	05:05 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:35 M jak miłość - serial obyczajowy 06:25 Kodeks Supraski - reportaż 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:40 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Czas w las - magazyn 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 Serial fabularny 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej
	
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda; Sport 20:15 ALARM! - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist. 21:10 Zegarki diabła - ser. krym 22:15 Trucizny Putina - dok., Franc., 2023 23:20 Resortowe Dzieci - rep. 23:50 Magazyn śledczy Anity Gargas 00:30 Mokra robota - akcja, USA, 2011 02:05 Siedlisko - serial	17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacjaowa 38 - serial 19:35 Barwy szczęścia - serial 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:35 Echo serca - serial 23:35 Austeria - dramat, Polska, 1982. Pierwszy dzień i pierwsza noc I Wojny Światowej. Przy drodze do galicyjskiego miasteczka stoi karczma, tytułowa Austeria. 01:35 Slumdog. Milioner z ulicy - dramat, Wlk. Bryt., 2008 03:45 Ostatnia Habsburżanka - dokumentalny

TVN
05:35 Uwaga! - program interw. 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - mag. 11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:35 Szpital - program obycz. 15:40 Doradca smaku - program kulinarny 15:45 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 16:50 Detektywi - program krym. 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interw. 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy

21:35 Ślub od pierwszego wejrzenia - reality show 22:40 Kuba Wojewódzki - talk-show 23:40 Superwizjer - magazyn reporterów 00:15 Behawiorysta - serial, Polska 01:20 Dowody zbrodni - serial krym., USA 02:25 Rzeczy, których nie nauczyłam się od ojca - serial, Polska 02:55 Szpital - program obycz. 03:50 Uwaga! - program interw. 04:05 Nauka jazdy - program edukacyjny 04:35 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:00 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - ostatej odnalezienie zwłok 14-latk, której zaginięcie zgłoszono rok wcześniej. 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:00 Plan ucieczki 3 - Zostaje porwana dziewczyna eksper-ta do spraw bezpieczeństwa, Raya Breslina... 22:10 Max Payne - akcja, USA, 2008 00:35 Underworld: Bunt Lykanów - USA, Nowa Zelandia, 2009 02:30 Nasz Nowy Dom 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

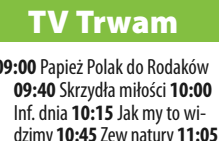
TVP Kultura
07:00 Muzyczne poranki -Teledyski 07:30 Podróż z historią - dokument 08:15 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny 08:50 Informacje kulturalne 09:20 Ostatnia walka Apacza - western, USA, 1954 11:00 Chłopi - serial, Polska, 1972 12:05 Zdolne bestie te Kossaki... 13:10 Oczy Orsona Wellesa - dok., Wlk. Bryt., 2018 15:15 Informacje kulturalne 15:40 Wydarzenie aktualne 16:30 14 lipca - kom., Franc., 1933 18:10 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Karaman Kutateladze - rozmowa 18:50 Stawka większa niż życie - serial sensacyjny 20:00 Teatr Sensacji - Twarz pokerzysty ●

21:40 Informacje kulturalne 22:10 Lekkie obyczaje - Rzeź - fab., Franc., 2011 23:40 Kino Mocnych Wrażeń - Kot o dziewięciu ogonach - fab., Włochy, Niemcy, 1971. Po zabójstwie nieznanego mężczyzny niewidony były reporter Franco Arno wraz z dziennikarzem Carlo Giordanim decydują się na podjęcie śledztwa. 01:45 Panorama kina polskiego - Człowiek z marmuru - dramat, Polska, 1976 ● 04:35 Informacje kulturalne 05:05 Teledyski 05:30 Afisz kulturalny ekstra 05:45 Kultura 2 - Jeszcze więcej kultury

TV Puls
06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 08:00 Nash Bridges - serial kryminalny 09:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 16:00 Kurierzy - serial paradokumentalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 20:00 Kodeks sprawiedliwego - akcja, USA, 2016. Po odbyciu służby na Bliskim Wschodzie pułkownik Robert Sikes (Steven Seagal) postanawia przywrócić porządek w spokojnym niegdyś miasteczku. 22:05 Czas zemsty - akcja, USA, Aruba, 2003. Naukowiec przypadkowo zostaje wplątany w aferę narkotykową. Sąd skazuje go na pobyt w więzieniu. 23:55 Rewolwer - akcja, Francja, 2005. Pewnego dnia hazardzista Jake ogral i zniewazył szefa lokalnej mafii, Machy... 02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:00 Lombard. Życie pod zastaw -18-letnia Jagoda podczas swoich urodzin mówi ojcu i babci, że jest homoseksualna i żyje w związku z Adą. 04:00 Menu na miarę 05:00 Nash Bridges - serial kryminalny

TVN 7
05:00 Szkoła - program obycz. 06:55 Szpital - program obycz. 07:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Zagadki losu - program obyczajowy 11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 12:50 Szpital - Doktor Michał Morawski przyjmuje na SOR rodzącą 20-latkę. Pacjentka zaszła w ciążę zaraz po maturze. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Szpital - program obycz. 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Hotel Paradise - reality show

21:00 Zabójcy - sens., USA, Franc., 1995. Rath decyduje się przyjąć nowe zlecenie, jak przypuszcza ostatnie w jego karierze. Rath przekonuje się, że nie tylko on bierze udział w polowaniu. 23:45 Blade, Wieczny Łowca - horror, USA, 1998. Urodzony w 1967 roku Blade stał się pół-człowiekiem i pół-wampirem. Odziedziczył też pragnienie krwi, ale zaspakał ją specjalnym serum. 02:15 Hotel Paradise - reality show 03:15 Nagi instykt przetrwania - serial 04:15 Druga strona medalu - talk-show

TV 4
06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 09:50 Łowcy skarbów. Kto da więcej 10:50 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 12:55 Gliniarze - serial paradokumentalny 13:55 STOP Drogówka - serial policyjny 15:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 17:00 Sekrety rodziny - program obyczajowy 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:05 Dystrykt 9 - thriller SF, RPA, USA, Nowa Zelandia, Kanada, 2009 23:20 Siódmka wspaniałych - Niemcy, 2019 01:30 Food Factory 02:30 Interwencja - magazyn reporterów 02:50 Trans World Sport, 2023 03:55 SuperLudzie 05:30 Telezakupy

09:00 Papież Polak do Rodaków 09:40 Skrzydła miłości 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Żew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Święty na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Cukierki Księdza Wali. 13:15 Filmowe życiorysy. 13:30 Msza święta 14:30 Skarby Ojcowskiego domu 15:00 Bogu i ludziom 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Przyroda w Obiektywie 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Sekrety mnichów 17:10 Prosto o gospodarce 17:30 Zostań Żołnierzem RP 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna

ŚRODA • 8 listopada	
TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela 05:20 Dziedzictwo - serial 06:05 Złoty chłopak - serial obyczajowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Zrzuńcowani odbudowani - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial obycz. 09:40 Komisarz Alex - serial krym. 10:35 Ojciec Mateusz - serial 11:25 Korona królów. Jagiello- nowie - telenowela hist. 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:40 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 12:55 Natura w Jedyńce - Wyspy czasów Odyseusza - dok., Austria, 2017	05:00 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:30 M jak miłość - serial 06:25 Pozyteczni.pl - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie - Kradzież figury św. Wojciecha - magazyn 11:25 Zaginione-odnalezione - Obraz Maksymiliana Giermskiego „Zima w małym miasteczku” - magazyn 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 12:30 Koło fortuny 13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial 15:05 Serial fabularny
	
14:00 Złoty chłopak - serial 15:00 Wiadomości; Pogoda 15:20 ALARM! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda; Sport 20:15 ALARM! - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiello- nowie - telenowela hist. 21:10 21 mostów - fab., USA, Chiny, 2019 22:55 Śladami Beniowskiego - dok. 00:05 Wirtuoz - thriller, Hiszp., 2013 01:45 Miłość w czasach wojny 03:40 wojsko-polskie.pl - mag.	16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy 19:35 Barwy szczęścia - serial 20:45 Przepis dnia 20:55 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:35 Echo serca - serial obyczajowy 23:35 Daddy Cool - kom., Franc., 2017 01:20 Bolivar - serial kostium. 02:20 Historia jednej zbrodni - dok. 03:55 Za marzenia - serial obycz.

TVN
05:35 Uwaga! - program interw. 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:35 Szpital - program obycz. 15:40 Doradca smaku - program kulinarny 15:45 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 16:50 Detektywi - program krym. 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interw. 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska

20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Totalne remonty Szelągowskiej - program rozrywkowy 22:40 Lara Croft: Tomb Raider - przyg., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, Japonia, 2001 00:40 Bitwa o gości - program 02:10 Superwizjer - magazyn reporterów 02:45 Dowody zbrodni - serial krym., USA 03:45 Uwaga! - program interwencyjny 04:05 Nauka jazdy - program edukacyjny 04:35 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:00 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - paradokum. 11:40 Gliniarze - paradokument 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obycz.

18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:00 To musi być miłość - kom. romant., Polska, 2019 22:10 Żony Warszawy - reality show 23:10 Temptation Island Polska - reality show 00:25 Babskie wakacje - kom., USA, 2017. Porzucona przez chłopaka Amy z trudem przekonuje swą nadzwyczaj ostróżną matkę, by wyjechała z nią na wycieczkę do Ekwadoru... 02:10 Kłopotliwa załoba - kom., Kan., 2018 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
07:00 Muzyczne poranki 07:40 Wydarzenie aktualne - reportaż 08:20 Informacje kulturalne 08:50 Wydarzenie aktualne 09:15 14 lipca - kom., Franc., 1933 11:00 Chłopi - serial, Polska, 1972 12:05 Miłość i muzyka - portret Witolda Lutosławskiego - reportaż 13:00 Stawka większa niż życie - serial sensacyjny 14:10 Informacje kulturalne 14:40 Hen i wojna - dokument 15:40 Ciemnego pokoju nie trzeba się bać - film krótkometrażowy 16:30 Hania - film TVP 18:10 Kłopoty Przeszłości - Drugie wcielenia 18:45 Którędy po sztukę - Han - magazyn 19:00 Scena muzyczna - Dance of Fire Quartet - koncert

20:00 Na wschód od Hollywood - Aga - dramat, Bułgaria, Niemcy, Franc., 2018 ● 21:40 Informacje kulturalne 22:10 Genialna przyjaciółka - serial, Włochy, 2022 23:05 Tanie Dranie - Kłopoty i Moroz komentują świat - talk- show 23:45 Więcej niż fikcja - Najpiękniejszy chłopiec na świecie - dok., Szwecja, 2021 01:35 Jazz.pl - Marek Napiórkowski - koncert 03:20 Lekkie obyczaje - Rzeź - fab., Franc., 2011 04:50 Informacje kulturalne 05:40 Afisz kulturalny ekstra 05:55 Jeszcze więcej kultury

TVN 7
05:00 Szkoła - program obyczajowy 06:55 Szpital - program obycz. 07:50 Ukryta prawda 10:50 Zagadki losu - program obyczajowy 11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 12:50 Szpital - Pacjentami doktora Wojciecha Jarosza jest rodzeństwo poparzone mieczami świetlnymi. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Szpital - program obycz. 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Hotel Paradise - reality show

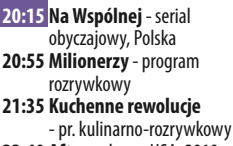
21:00 Sztuka kochania: Historia Michalina Wisłockiej - obycz., Polska, 2017. Film opowiada o słynnej polskiej lekarce Michalinie Wisłockiej, autorce poradnika seksuologicznego „Sztuka kochania”. Rewolucja seksualna w PRL. 23:35 Wieczór gier - kom., USA, 2018. Max i Annie raz w tygodniu umawiają się z innymi parami na wieczór gier. Brat Maxa postanawia odrobnie podgrzać atmosferę... 01:40 Hotel Paradise - reality show 02:40 Nagi instynkt przetrawiania - serial 03:40 Fanklub strachu

TV 4
06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 09:50 Łowcy skarbów. Kto da więcej 10:50 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 12:55 Gliniarze - serial paradok. 13:55 STOP Drogówka - serial policyjny 15:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 17:00 Sekrety rodziny - program obyczajowy 18:00 Łowcy skarbow. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:05 S.W.A.T. Jednostka Specjalna - akcja, USA, 2003 23:40 American Pie: Księga miłości - kom., USA, 2009 01:30 Food Factory - program opisuje, w jaki 02:00 Śmierć na 1000 sposobów 02:25 Gwiazdy Kabaretu 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista przebojów

TV Trwam
09:00 „O. Rafał, kto go nie zna?”, 09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Święty na każdy dzień 10:00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu 11:00 Życie wg. św. Jana Pawła II 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gospo- darce 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Polskie dziedzictwo 12:50 Kierownik duchowy Sekretarki Bożego Miłosierdzia 13:20 Słowo życia 13:30 Msza święta 14:30 Czas św. Norberta. 15:00 Na bezdro- żach tożsamości. Chaco 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Wędrownicy Polski 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Opowieści z Księgi Cnót 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec

CZWARTEK • 9 listopada	
TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela 05:20 Dziedzictwo - serial 06:10 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Pełnia Wiary - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial obycz. 09:40 Komisarz Alex - serial krym. 10:35 Ojciec Mateusz - serial 11:25 Korona królów. Jagiello- nowie - telenowela hist. 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 Natura w Jedyńce - Wyspy czasów Odyseusza - dok., Austria, 2017 14:00 Złoty chłopak - serial obyczajowy 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda	05:00 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:30 M jak miłość - serial 06:20 Czas w las - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Powołane. 100 lat Diaconatu Żeńskiego „Eben - Ezer” Kościoła Ewangelicko- -Augsburskiego w RP - dok. 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 12:30 Koło fortuny 13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 Serial fabularny 16:00 Koło fortuny
	
15:20 ALARM! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda; Sport 20:15 ALARM! - magazyn 20:35 Ojciec Mateusz - serial 21:30 Sprawa dla reportera 22:30 Magazyn śledczy Anity Gargas 23:10 Ocaleni - reality show 00:15 Tanie Dranie - Kłopotow- ski i Moroz komentują świat - talk-show 00:55 Resortowe Dzieci - report. 01:30 Archiwista 2 - serial krym. 02:35 Miłość w czasach wojny	16:35 Familiada 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy 19:35 Barwy szczęścia - serial 20:50 Postaw na milion - teleturniej 21:45 Film fabularny 23:30 Kula w febl - fab., Szwajc., Indie, USA, 2012 01:15 Bolivar - serial kostium. 02:15 Austeria - dramat, Polska, 1982. Pierwszy dzień i pierw- sza noc I Wojny Światowej. Przy drodze do galicyskiego miasteczka stoi karczma, tytułowa Austeria. 04:15 Arktyka - cel Chińczyków - dok., Franc., 2021

TVN
05:35 Uwaga! - program interwencyjny 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:35 Szpital - program obycz. 15:40 Doradca smaku - program kulinarny 15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno- -rozrywkowy 16:50 Detektywi - program krym. 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interw. 20:10 Doradca smaku - program kulinarny

20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 22:40 After - obycz., USA, 2019. Tessa to niewinna i nieco naïwna młoda dziewczyna, która właśnie rozpoczyna studia. Wkrótce jej świat stanie na głowie za sprawą pewnego młodzieńca 00:45 Batman - przyg., USA, 2022. Batman musi stoczyć walkę z nieobliczalnym Człowiekiem-Zagadką. 04:25 Uwaga! - program interw. 04:45 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:10 Jak to jest zrobione - serial popularmonaukowy

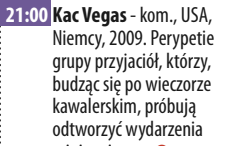
POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny

18:00 Pierwsza miłość - serial 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń 19:45 Sport; Pogoda 20:05 Nasz Nowy Dom 21:10 Przyjaciółki - serial 22:10 Zakochani - kom. romant., Polska, 2000. Zosia posiada niezwykły dar do rozkośniania w sobie mężczyzn. Pewnego dnia poznaje Mateusza 00:45 Perła Fidzi - kom. romant., USA, Fidzi, 2018. Fotograf Alex oraz pisarka Colin łączą siły w poszukiwaniu wyjątkowej „perły” Fidzi. 02:45 Przyjaciółki rodziny - dramat, USA, 2015 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
07:00 Muzyczne poranki 07:30 Wydarzenie aktualne 07:55 Księga Przeszłości - Drugie wcielenia 08:30 Którędy po sztukę - Han - magazyn 08:50 Informacje kulturalne 09:15 Hania - film TVP 11:00 Chłopi - serial, Polska, 1972 12:05 James Tissot, portrecista neoklasycyzmu - dok., Franc., 2020 13:10 Scena muzyczna - Dance of Fire Quartet - koncert 14:10 Informacje kulturalne 14:40 Kamizelka - film TVP 15:35 Katarynka 16:15 Parę osób, mały czas - dramat 18:15 Wędrownicy Polski - cykl reportażowy 18:55 Kabaret Starszych Panów - Wieczór pierwszy wspomnień. Herbatka

20:00 Czwartkowy klub filmowy - Jackie - fab., Chile, Franc., USA, 2016. Fabuła koncentruje się wokół Jacqueline Bouvier Kennedy bezpośrednio po zamachu w 1963 roku na jej męża, Johna F. Kennedy'ego 12:55 Informacje kulturalne 22:20 Głina - serial 23:20 Na wschód od Hollywood - Aga - dramat, Bułgaria, Niemcy, Franc., 2018 ● 01:10 Kino nocne - Cały ten dźwięk - reportaż, Nor., 2020 02:55 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Karaman Kutateladze - rozmowa 03:35 Informacje kulturalne 04:05 Teledyski 05:30 Afisz kulturalny ekstra 05:45 Jeszcze więcej kultury

TV Puls
06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 08:00 Nash Bridges - Nash i Joe prowadzą dochodzenie w sprawie zniknięcia gubernatora. 09:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 16:00 Kurierzy - serial paradokumentalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 20:00 Słaba pień? - kom., Polska, 2015. Zośca (Olga Bołądź) bardzo zależy, aby być silną, niezależną kobietą i czerpać z życia pełnymi garściami.

22:00 Facet (nie)potrzebny od zaraz - kom. romant., Polska, 2014. Zdradzona przez chłopaka Zościa staje przed koniecznością ułożenia sobie życia na nowo. 23:55 Pierwszy milion - kom., Polska, 2000 02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:00 Menu na miarę - program kulinarny 03:40 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 04:20 Z archiwum policji - program kryminalny 05:00 Nash Bridges - serial kryminalny

TVN 7
05:00 Szkoła - program obyczajowy 06:55 Szpital - program obycz. 07:50 Ukryta prawda 10:50 Zagadki losu - program obyczajowy 11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 12:50 Szpital - Doktor Wojciech Jarosz przyjmuje na oddział 18-latki, która nagrała filmik, w którym chciała targnąć się na swoje życie. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Weso- łowska - serial sądowy 15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Szpital - program obycz. 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Hotel Paradise - Rajske rozdanie - program

TV 4
06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 09:50 Łowcy skarbów. Kto da więcej 10:50 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 12:55 Gliniarze - serial paradokumentalny 13:55 STOP Drogówka - serial policyjny 15:25 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 17:00 Sekrety rodziny - program obyczajowy 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:05 W szczękach rekina - horror, Australia, Singapur, 2012 23:00 Klucz do wieczności - USA, 2015 01:25 Food Factory 02:25 Gwiazdy Kabaretu 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy

TV Trwam
09:20 Opowieści z Księgi Cnót 09:45 Święty na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Mysłąc Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Przypadki pana Michała 12:50 Stanisław Kulon - świadek Sybiru 13:20 Przegląd Tygod- nika „Niedziela” 13:30 Msza święta 14:30 Otto Schimek wierny sumieniu 15:40 Warkocz królowej Wisły 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat 16:35 Regał 17:05 Akademia pro-life 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Przyjaciółki i bohaterowie 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Głos Polski 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia

3 LISTOPADA

Koncert kameralny La Sensible
- Muzyka Dawna

Olsztyn
W eteryczny świat repertuaru XVI- i XVII-wiecznego wprowadzi nas kwartet La sensible w składzie: Helena Bregar – śpiew, gitara renesansowa, taniec, Klaudyna Żołnerek – lutnia, teorba, Maria Wilgos – gitara barokowa, śpiew, Anna Cierpisz – wiolonczela barokowa, viola da gamba.
W drugiej części koncertu słuchacze staną się częścią tego wydarzenia, bowiem wykonawczynie poprowadzą warsztaty z tańca dawnego na estradzie Filharmonii. Doświadczenie taneczne nie jest wymagane – artystki zapraszają wszystkich uczestników koncertu.

Kwartet La Sensible w składzie:
Helena Bregar – śpiew, gitara renesansowa, taniec
Klaudyna Żołnerek – lutnia, teorba
Maria Wilgos – gitara barokowa, śpiew
Anna Cierpisz – wiolonczela barokowa, viola da gamba
W programie koncertu utwory kompozytorów m.in.:
Marc-Antoine Charpentier
Joseph Chabanceau de la Barre
Pierre Guéron, Antoine Forqueray
Godz. 19.00, Filharmonia Warmińsko-Mazurska im. Feliksa Nowowiejskiego w Olsztynie, ul. Głowackiego 1.

3 LISTOPADA

Koncert emocean drive i Psycho Pigeon

Olsztyn
W LAS zagospodzą dwie nowości muzyczne:
» emocean drive (podziemny chill punk)
Dużo energii, pozytywny vibe, hitowe refreny, ale z daleka od mainstreamu. Animowany skład ma na koncie debiutancki album All the Pretty Songs dostępny na wszystkich serwisach streamingowych.
» Psycho Pigeon (electronic rock)

Muzyczna nowość, która powstała z połączenia trzech różnych światów:
• **Elektronika:** pulsujący rytm EDM, mroczna estetyka Rave oraz nostalgiczne brzmienia Synthwave i Post-punk to składniki muzycznego miksu tego duetu, który nieustannie przekracza granice gatunków.
• **Cyberpunk:** ich piosenki to opowieści o życiu mieszkańców wielkich metropolii, ich marzeniach, problemach i buntach.
• **Rock&Roll:** Wszystko to przeplata się z klasycznymi rockowymi i metalowymi wzorcami, brzmiącymi w tej oprawie unikatowo i świeżo.

Godz. 21.00, Pub Las, ul. Prosta 38.

4 LISTOPADA

Premiera gry MONOPOLY OLSZTYN

Olsztyn
2023 rok to szczególny czas dla Olsztyna. Przez cały rok świętujemy 550. urodziny Mikołaja Kopernika, a na przełomie października i listopada 670 lat miasta.
W te ważne wydarzenia wpisuje się premiera olsztyńskiej edycji legendarnej gry Monopoly! W programie prezentacja pól, ogromna plansza do wspólnej gry, zabawy i animacje dla całych rodzin oraz oczywiście przepyszny tort z okazji urodzin Olsztyna!
Godz. 14.00, Galeria Warmińska, ul. Tuwima 26.

4 LISTOPADA

Stand-up: Marlena Mysza

Olsztyn
Marlena Mysza wystąpi dla was ze swoim najnowszym programem „Głowa do góry”.
Nowy program to przede wszystkim podróż do codziennego życia Marleny: występów, treningów, występów, treningów i... czytania książek. Nie zabraknie w nim pikantnych miłosnych opowieści, wyścigów samochodowych i oczywiście grubego hajsu - monety zajmują zdecydowanie więcej miejsca w portfelu.
Godz. 17.30, Pub Sowa, ul. Zamkowa 2A.

4 LISTOPADA

Spacer ze Sławomirem Skowronkiem
„Szlakiem lidzbarskich pomników”

Lidzbark Warmiński
Na spacerze ze Sławomirem Skowronkiem prześledzimy losy lidzbarskich monumentów. Zobaczymy istniejące, wspomnimy zniszczone, zastanowimy się czy ich losy były właściwe. Przejdziemy od Oranżerii Kultury przez Cmentarz Komunalny, dawny kościół ewangelicki do Rynku, aby wspomnieć dawnych mieszkańców Lidzbarka Warmińskiego i ich pomniki.
Godz. 12.00, Oranżeria Kultury, ul. Krasickiego 2.

4 LISTOPADA

VIII Festiwal Mendelsohna

Olsztyn
Rozmowa z Ishbel Szatrąską o jej najnowszej książce pt. „Toń”. Autorka brawurowego dramatu „Żyć i umierać pana Hersha Liebkina z Sacramento w stanie Kalifornia” tym razem proponuje czytelnikom powieść osadzoną w wojennych i powojennych realiach mazurskich. Od upadku Prus Wschodnich i ich stolicy Königsbergu, poprzez bezprawie i chaos pierwszych lat na tzw. Ziemiach Odzyskanych, po współczesność i kryzys humanitarny na granicy polsko-białoruskiej. Tylko odwrotnie, burząc chronologię, stereotypy i literackie przyzwyczajenia. Realizm czy budowanie nowej mitologii? Diagnoza mazurskiego fatum? Z pewnością poruszający obraz splecionych ludzkich losów i niezawinionego cierpienia. Rozmowę poprowadzi Joanna Wilengowska.
Godz. 16.00, Dom Mendelsohna, ul. Zyndrama z Maszkowic 2.

5 LISTOPADA

Projekt Steńczyk-Grechuta

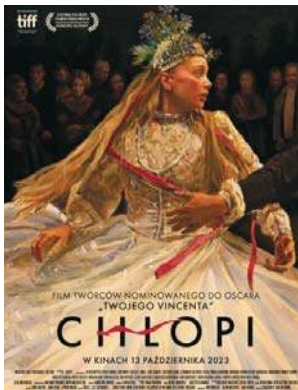
Olsztyn
„Steńczyk/Grechuta”, to projekt, w którym usłyszycie Państwo imponująco odświeżone i na nowo zaaranżowane piosenki z repertuaru wyjątkowego mistrza, Marka Grechuty. Tomasz Steńczyk, zdobywca głównych nagród najważniejszych festiwali piosenki artystycznej, razem z wybitnymi muzykami jazzowymi, tworzą nową, pełną wdzięku, urzekającą muzyczną ucztę, stworzoną z tych niezapomnianych utworów.
Godz. 20.00, Browar Warmia, ul. Nowowiejskiego 15.

WEEKENDOWY
REPERTUAR HELIOS

Centrum Handlowe Aura,
Olsztyn, al. Piłsudskiego 16

Piątek, 3 listopada
PATI i kłótwa Posejdona / familijny / od 6 lat / dubbing: 12:10, 13:00, 15:15, 17:30;
KAJTEK CZARODZIEJ / familijny / od 7 lat / dubbing: 12:30, 14:20, 16:45, 18:30;
PIĘĆ KOSZMARNYCH NOCY / napisy: 10:30, 13:00, 15:30, 18:00, 20:30; SLOTERHOUSE: Leniwa śmierć / napisy: 21:00; MIAŁO CIĘ NIE BYĆ: 18:45; CHŁOPI: 13:45, 17:15, 20:00;

CZAS KRWAWEGO KSIĘŻYCA / napisy: 19:15; PSI PATROL: Wielki film / familijny / b.o. / dubbing: 11:30, 12:00, 14:10, 16:20; TEŚCIOWIE 2: 16:30

Sobota, 4 listopada
PATI i kłótwa Posejdona / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:45,

WEEKENDOWY
REPERTUAR
KINA AWANGARDA
W OLSZTYNIE

Piątek, 3 listopada
Klub cudownych kobiet - prod. Wielka Brytania, Irlandia: godz. 17.30
Chłopi - prod. Polska: godz. 17.45
Lęk - prod. Polska, Szwajcaria: godz. 18.00
Czas krwawego księżyca - prod. USA: godz. 19.00
The Palace - prod. Włochy, Szwajcaria, Francja: godz. 19.45
Przejścia - prod. Francja, Niemcy: godz. 20.00

Sobota, 4 listopada
Chłopi - prod. Polska: godz. 16.00
Miało cię nie być - prod. Polska: godz. 16.00
Sound of Freedom. Dźwięk Wolności - prod. USA: godz. 16.00
Klub cudownych kobiet - prod. Wielka Brytania, Irlandia: godz. 17.30

13:00, 15:15, 17:30; KAJTEK CZARODZIEJ / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:30, 14:20, 16:45, 18:30; PIĘĆ KOSZMARNYCH NOCY / napisy: 10:00, 12:30, 13:00; SLOTERHOUSE: Leniwa śmierć / napisy: 21:00; MIAŁO CIĘ NIE BYĆ: 18:45; CHŁOPI: 11:00, 13:45, 17:15, 20:00; CZAS KRWAWEGO KSIĘŻYCA / napisy: 19:15; PSI PATROL: Wielki film / familijny / b.o. / dubbing: 11:45, 14:00, 16:20; TEŚCIOWIE 2: 16:30;

Niedziela, 5 listopada
PATI i kłótwa Posejdona / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:45, 13:00, 15:15, 17:30; KAJTEK CZARODZIEJ / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:30, 14:15, 16:50, 18:30; PIĘĆ KOSZMARNYCH NOCY / napisy: 10:00, 12:30, 13:00, 15:30, 18:00, 20:30; SLOTERHOUSE: Leniwa śmierć / napisy: 21:10; MIAŁO CIĘ NIE BYĆ: 19:00; CHŁOPI: 12:00, 17:15, 20:00; CZAS KRWAWEGO KSIĘŻYCA / napisy: 19:15; PSI PATROL: Wielki film / familijny / b.o. / dubbing: 11:45, 14:00, 16:15; TEŚCIOWIE 2: 16:40

Poprzednie życie - prod. USA: godz. 18.00
Lęk - prod. Polska, Szwajcaria: godz. 18.15
Czas krwawego księżyca - prod. USA: godz. 19.00
The Palace - prod. Włochy, Szwajcaria, Francja: godz. 20.00
Przejścia - prod. Francja, Niemcy: godz. 20.00

Niedziela, 5 listopada
Chłopi - prod. Polska: godz. 16.00
Miało cię nie być - prod. Polska: godz. 16.00
Sound of Freedom. Dźwięk Wolności - prod. USA: godz. 16.00
Klub cudownych kobiet - prod. Wielka Brytania, Irlandia: godz. 17.30
Poprzednie życie - prod. USA: godz. 18.00
Lęk - prod. Polska, Szwajcaria: godz. 18.15
Czas krwawego księżyca - prod. USA: godz. 19.00
The Palace - prod. Włochy, Szwajcaria, Francja: godz. 20.00
Przejścia - prod. Francja, Niemcy: godz. 20.00

GLOBALNE ODRODZENIE PLUSKIEW

JUŻ NIE TYLKO PARYŻ. TO TERAZ ŚWIAT PLUSKIEW, W KTÓRYM MY PO PROSTU ŚPIMY. NASTĘPUJE GLOBALNE ODRODZENIE TYCH INSEKTÓW I IM PRĘDZEJ SOBIE TO UŚWIADOMIMY — TYM LEPIEJ DLA NAS...

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA
m.bukowiecka@
gazetaolsztynska.pl

Pewnego rześkiego wrześniowego poranka zastępca burmistrza Paryża Emmanuel Grégoire stanął przed kamerą telewizji francuskiej z poważnym wyrazem twarzy i powiedział: — Nikt nie jest bezpieczny.

Przy czym nie mówił o zagrożeniu zmianami klimatycznymi czy jakimś nowym, przerażającym wirusem. Mówił o pluskwach.

Dla błogich nieświadomych — pluskwy to małe bezskrzydłe owady, które gryzą i żerują na ludzkiej krwi, często w nocy. Znajdują nas, wyczuwając dwutlenek węgla w naszym oddechu i ciepło naszego ciała. Chociaż pluskwy mogą przenosić dużą liczbę patogenów, wydaje się, że nie przenoszą chorób na ludzi. Ale powodują swędzące rumienie i rany.

W ostatnich tygodniach filmy przedstawiające pluskwy w paryskim metrze i pociągach, a także plakaty pluskiew w kinach i na lotniskach wzbudziły strach przed powszechną epidemią w całym mieście. Ludzie wpadli w panikę. — Te małe owady szerzą rozpacz w naszym kraju — powiedział parlamentowi francuska polityk, wzywając premiera do działania. Dla wzmocnienia swoich racji przyniosła ze sobą fiolkę z pluskwami.

Te obawy pogłębiają zbliżające się letnie igrzyska

olimpijskie, które odbędą się w Paryżu już za 10 miesięcy i na które przybędą miliony ludzi. A komu podobają się miliony ludzi? Pluskwom.

Ale pluskwy występują nie tylko w Paryżu. Podobnie jest w Chicago, Nowym Jorku i każdym innym większym mieście na świecie. Jest coraz gorzej, bo ci krwio pijcy są niestety wszędzie. Jak wynika z niedawnego przeglądu naukowego, w ciągu ostatnich dwudziestu lat, po najniższym poziomie w połowie XX w., nastąpiło globalne odrodzenie pluskiew. Naukowcy twierdzą, że jest mało prawdopodobne, aby ten wzrost w najbliższym czasie osłabł. Na razie jest to świat pluskiew. Witamy.

Powstanie, upadek i wzrost pluskiew

Bez względu na to, jak duże może być dziś zagrożenie ze strony pluskiew, kiedyś było jeszcze gorzej. Pluskwy żerują na naszych nogach, ramionach i krocach od tysięcy lat, a ich początki sięgają starożytnego Egiptu — na długo przed wynalezieniem chemicznych pestycydów.

W XIX w. niektóre londyńskie hotele były tak zaatakowane, że lokatorom radzono, „by się na wpół upijali, aby się przespać”. Aby stłumić plagę, palono całe budynki. To był złoty wiek pluskiew — przynajmniej z perspektywy pluskwy.

Sytuacja odwróciła się w latach 40. XX w., kiedy DDT zostało spopularyzowane jako skuteczny środek owadobójczy. Podczas II wojny światowej wojsko rozpylało DDT w celu zwalczania chorób przenoszonych przez komary, takich jak malaria, a także wszy. Wykazano również, że jest bardzo skuteczny w zabijaniu pluskiew. Wraz z innymi nowo opracowanymi pestycydami DDT pomógł wyćwiczyć populację pluskiew. Z badań wynika, że w latach 60. XX w. inwazje pluskiew były rzadkością, przynajmniej wśród bogatych krajów.

Przez kilka następnych dziesięcioleci obywatele Stanów Zjednoczonych i Europy spędzali wieczory w dużej mierze wolne od ukąszeń pluskiew, nawet

po wprowadzeniu zakazu stosowania DDT w USA w 1972 r. ze względu na jego szkodliwy wpływ na ludzi i dziką przyrodę. Ale ulga najwyraźniej nie trwała długo.

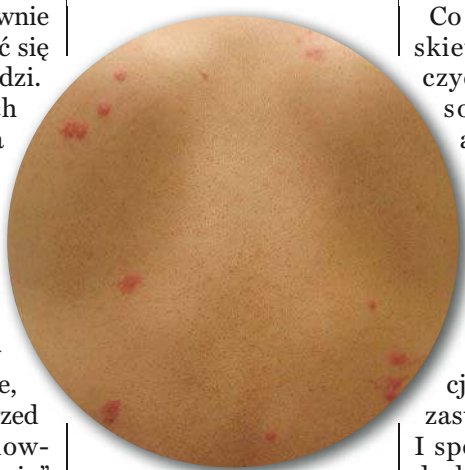
Według raportów z Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych, Australii, Japonii i kilku innych krajów na przełomie wieków pasożyty zaczęły ponownie masowo przedostawać się do domów i łóżek ludzi. W Australii w latach 1999-2006 inwazja pluskiew wzrosła o ok. 4500 proc. (!). W 2010 r. Centra Kontroli i Zapobiegania Chorobom oraz Ochrony Środowiska USA wydały wspólne oświadczenie, w którym ostrzegały przed „niepokojącym ponownym pojawieniem się” tych szkodników.

Dlaczego pluskwy wróciły?

Istnieje kilka oczywistych powodów. Więcej ludzi żyje teraz w miastach, a pluskwy uwielbiają gęsto upakowane, ciepłe ciała. Podróżujemy także częściej niż kiedykolwiek wcześniej, dając pluskwom możliwość rozprzestrzeniania się.

Jednak według specjalistów głównym powodem, dla którego nadszedł czas boomu na pluskwy, jest to, że wyewoluowały u siebie odporność na wiele pestycydów, co stanowi naszą główną linię obrony. W wynikach badań po-

twierdzono, że stworzenia te są obecnie odporne na „większość głównych klas środków owadobójczych”, w tym na pyretroidy, które nadal są jednym z najczęściej stosowanych środków owadobójczych. Rozwinięły także odporność na DDT, który atakuje owady w podobny sposób jak pyretroidy.

— Insektycydy, zwłaszcza pyretroidy, są bezużyteczne — stwierdził Chow-Yang Lee, profesor entomologii miejskiej na Uniwersytecie Kalifornijskim w Riverside i współautor niedawnego

raportu. — Nigdy nie pozbedziemy się pluskiew.

Istnieją również dowody na to, że proszki takie jak ziemia okrzemkowa, która ma za zadanie zabijać owady poprzez ich suszenie, również już nie działa. Lee powiedział, że niektóre owady rozwinęły odporność na wysychanie.

Co nie oznacza, że pluskiew nie da się zniszczyć. Zabijają je wysokie temperatury, a badania sugerują, że prawdopodobnie nie rozwinie się u nich tolerancja na ciepło. Podobnie jak ekstremalnie niskie temperatury.

Ale te skuteczne opcje mają bardzo ważne zastrzeżenie: są drogie. I społeczności o niskich dochodach często nie stać na te metody eliminacji, które mogą kosztować od kilkuset do tysięcy dolarów za jedno mieszkanie. Mniej zamożne społeczności są uważane za rezerwuary, które mogą rozprzestrzeniać pluskwy w całym mieście. A zatem

znowu — największym wyzwaniem w leczeniu pluskiew są koszty.

Jak unikać pluskiew?

Chociaż trudno jest wykorzenić pluskwy, stosunkowo łatwo jest ich unikać. Po wejściu do hotelu natychmiast sprawdź materac pod kątem czerwono-brązowych plam krwi — po uczcie pluskwy wypróżniają się, a ich odchody zawierają barwiącą hemoglobinę. Można także szukać samych insektów, które są mniej więcej wielkości pestki jabłka i widoczne gołym okiem.

Zalóżmy, że faktycznie zostajemy w miejscu z pluskwami. Kiedy wrócimy do domu, nie zabierajmy bagażu do środka. Ubrania należy włożyć do suszarki na co najmniej 30 minut — a najlepiej wyprać i użyć parownicy do ubrań — powinno to zabić każde jajo.

Jeśli pluskwy znalazły się w naszym domu, natychmiast wezwij profesjonalną pomoc. Nie próbuj pozbywać się pluskiew samodzielnie. Jeśli plaga jest niewielka, tępicielek może potraktować twoje łóżko lub meble ręcznym parowcem, ale jeśli są wszędzie, warto przeprowadzić fumigację lub umieścić meble w komorze cieplnej.

Warto też uważać na książki i nie wprowadzać się z nimi do nowego domu. Jeśli jest środek lata lub zimy, można zostawić je na zewnątrz na dzień lub dwa: ciepło lub zimno wypędzi pluskwy lub je zabije. Można też po prostu włożyć je do szczelnie zamkniętej plastikowej torby i umieścić w zamrażarce na kilka dni.

Korzystałam z The New York Times i vox.com.

REKLAMA

Roman Łesiów
UROLOG

- leczenie zachowawcze i operacyjne
- USG układu moczowego
- cystoskopia, zabiegi operacyjne
- uroflometria

rejestracja Olsztyn, od godz. 13⁰⁰
Lancet 89 535 72 80
al. Wojska Polskiego 39

NEUROLOG
BEATA NOWAK
specjalista neurolog

poniedziałek 10:00-13:00
czwartek 10:00-13:00

Rejestracja tel. 89 534 23 33
w godz. 10:00-18:00

Olsztyn, ul. Pana Tadeusza 6
PANTAMED

Dr n. med.
JACEK NOWAK
specjalista chirurgii ogólnej
i naczyniowej

PRZYJMUJE: poniedziałek-piątek 16.00-18.30

REJESTRACJA TEL. w godz. 10⁰⁰-18⁰⁰
tel. 89 534 23 33

Olsztyn
ul. Pana Tadeusza 6 (PANTAMED)

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Krzyżówka klasyczna z hasłem

POZIOMO: 1) nożyce ogrodnicze; 7) w parze z nożem; 11) przeciwnik w dyskusji; 12) niejeden na rozciągniętej skórze; 13) osłona książki lub zeszytu; 14) dawniej lotnik; 15) tajniki, kulisy wiedzy; 18) przepływa przez Monachium; 21) autor "Wiedźmina"; 26) botaniczne lub warzywne; 28) otrzymuje cudzy organ; 29) Artur, gra księdza Mateusza w serialu; 33) Góra Mojżesza; 36) pies z "Czterech pancernych"; 40) państwo z Dakarem; 42) ozdoba w uchu; 43) zabawa rozrywkowa, przyjęcie; 44) imię żeńskie; 45) niejeden w gazecie; 46) Chrystus, wybraniec, zbawca.

PIONOWO: 1) sąsiaduje z Jordanią i Turcją; 2) Staszewski z Kultu; 3) metal Ti; 4) tryska z odwiertów; 5) trunek z gwiazdkami; 6) płynie przez Lwów; 7) dzień tygodnia; 8) na polu golfowym; 9) Kłobucka, śpiewaczka operetkowa; 10) owalne płytkie naczynie do picia win; 16) męska gra owalną piłką; 17) miasto św. Franciszka; 19) ogród pełen klatek; 20) Nina, firma od perfum i kosmetyków; 22) dwudziesta trzecia litera alfabetu greckiego; 23) skandynawski grosz; 24) tatarski lub czosnkowy; 25) ptak, wcielenie boga Thota; 27) czwarta żona Bolesława Chrobrego; 30) miesiąc; 31) prorok w brzuchu wieloryba; 32) błażeństwo, niestosowny dowcip; 33) zamiast okularów; 34) warstwa kurzu jak atak; 35) polski lub angielski w szkole; 37) dokonywany w testamencie; 38) warzywo, symbol zdrowia; 39) gniada w stajni; 41) Neeson, aktor filmowy.

Litery z pól od 1 do 10 utworzą hasło:

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

JOLKA z HASŁEM

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 12 utworzą rozwiązanie:

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

Ujawniliśmy spółgłoskę "S". Miejsce wpisu haseł do odgadnięcia:

S

1

S

10

12

4

S

S

2

S

3

S

9

S

6

S

8

S

11

S

5

S

7

S

S

Chroni od deszczu; drugi najwyższy szczyt Kaukazu; Husajn, były dyktator Iraku; 100; przybieranie na wadze; zdradził Jezusa; obrazy w cerkwi; deklinacja; prestiżowa nagroda filmowa; słynna powieść Jamesa Joyce'a; wybitny dyrygent; At dla chemika; stołowy to ping-pong; hiszpański region z Oviedo; do zębów w tubce; przyciąga żelazo; córka Juranda ze Spychowa; pobierana w szkole; mieszkanka stolicy Erytrei; jeleń czytał; stop miedzi i cynku; syrop, odpad z cukrowni; Edward, były Premier Wielkiej Brytanii; Pomorza lub Młodeży, żaglowce; John, autor "Raportu Pelikana"; kuzynka pszczoły; kosmate nakrycie łóżka; do kupienia na giełdzie; jama w ziemi; sztuka po łacinie; brązu lub żelaza w dziejach; stan USA z Montgomery; inaczej głąbiele, ryby z łososiowatych; człowiek mówiący nieprawdę; najdłuższa rzeka w Peru; inaczej irysy, rośliny; drapieżna ryba z wąsami; As, pierwiastek chemiczny; jadalnia na statku; człowiek wrażliwy, znawca piękna; miasto na Grenlandii, Egedesminde; część gry w siatkówce.

Sprawdź się w SUDOKU:

Wypełnij diagram 9×9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3×3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9. Życzymy udanej zabawy!

5

2

1

1

9

6

2

8

4

7

5

3

3

8

5

4

1

9

2

3

7

4

5

3

6

1

3

4

3

8

6

4

1

2

9

5

8

2

3

9

5

8

6

3

5

4

7

5

6

8

5

7

4

6

8

5

9

SUDOKU

7				1		9	3
			3	9		6	
	2		4		8	7	
8			7	2		1	
					3		6
6	7				4		8
4				3		5	
	6					9	8
			6		5		2

	6		7			8		4
			8			6	9	
		3	6	9				
	5							1
				4				8
	7		3	2				
		4				5		
	1	8		6	9			
7		2		8	3		1	

					6	9		
		5			4	3	8	
			7			1	4	
		3	2	4	5	7	9	1
9					7			4
	5	4	8		1			
1			5		2	4		
	9			7		2	1	3
4	3		6			5		

eprasa.pl c97f55b4bb

POZIOMO: 1) niejeden widnieje na liście wyborczej; 6) rodzaj spektaklu parodiującego operę; 10) Sylvester Stallone jako serialowy komandos; 11) inspektor z powieści o Sherlocku Holmesie; 13) posiłek, pożywienie; 15) dawne kino bez dźwięku; 16) substancje wabiące osobników płci przeciwnej; 18) miasto z grobem ratu Udre Udre; 20) karciany kolor; 22) kraj z Bangkokiem; 25) człowiek ospały, powolny; 28) plantacja drzew owocowych; 30) potocznie o szkole średniej; 33) wyznawca jednej z religii wschodu; 35) rzeka graniczna między Słowacją i Węgrami; 36) zastępca droga; 37) końska czupryna; 38) kapitan z powieści Hellera "Paragraf 22"; 39) na końcu wędki; 40) list bez podpisu.

PIONOWO: 1) islamski odpowiednik cesarstwa; 2) humor, samopoczucie; 3) mierna ocena szkolna; 4) pieśni żałobne Kochanowskiego; 5) odpady na wysypisku; 6) jacht lodowy; 7) pierwiastek Skłodowskiej-Curie; 8) Carlos, meksykański wirtuoz gitary; 9) góry we Włoszech; 12) szybki taniec kubański; 14) zrzeszenie polskich artystów scenicznych; 17) Comaneci, rumuńska gimnastyczka; 19) francuskie "żegnaj"; 20) startowy lub bezpieczeństwa; 21) cyfry na kopercie; 23) jeden z działów matematyki; 24) aktor poruszający lalkami; 26) rycerz z Bogdańca u Sienkiewicza; 27) mieszkanki Łotwy; 29) miły zapach; 31) gulgoczący ptak domowy; 32) dawna budka z gazetami; 33) gwarowo o wiewiórce; 34) obchodzi imieniny 11 września.

Litery z pól od 1 do 10 utworzą hasło:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Ujawniliśmy samogłoskę “i” oraz 2 litery rozwiązania. Miejsce wpisu haseł do odgadnięcia:

[illegible][illegible]

Przechadzka po parku; wierny czworonóg; Callas, słynna śpiewaczka operowa; gra na fortepianie; antonim czerni; falset lub kontralt; w parze z senatem; na głowach kolarzy; królestwo Augiasza; Campbell, słynna brytyjska modelka; Filip, założyciel Oratorianów; kończy pacierz; potocznie o motocyklu; kraj faraonów; pierwiastek Ru; rzeka, przepływająca przez jezioro Iseo; żona dziadka; Kinga, była żona Tomasza Lisa; mszalne w kielichu; do wody lub spadochronowe; Josip Broz, były prezydent Jugosławii; podopieczne fokarium na Helu; grecka muza historii; mieszkańiec Uzbekistanu; georgia inaczey; najwyższy szczyt Filipin; zawijany filet śledziowy; procenty od kredytu; słomka do picia; obcęg krócej; zbiec; Amin, były prezydent Ugandy; wnyki; Duncan, tancerka amerykańska; imię Kruczkowskiego, pi-sarza; ostra papryka; Padme, żona Anakina Skywalkera; administrator sieci krócej; Golda, była premier Izraela; domki na działkach; upiór, zjawa; tanie irlandzkie linie lotnicze; amerykańska liga koszykówki; król z dramatu Williama Szekspira.

Sprawdź się w SUDOKU: Wypełnij diagram 9×9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3×3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9. Życzymy udanej zabawy!

	3		8					
				7		1		2
7			1	2				
			2	9		3		
2		6			3			
	4		5					6
9		5					8	7
				5		9		3
6	8	3	9			2		4

	2		1	7		5		3
	5						2	7
			6	5			9	
2	1		4		7		3	
7	3	4	8					1
		5		3	1			
		8	7		4		1	9
3		2				7	8	
1	9			8	6		5	

SUDOKU

8		5	9					7
	4						1	3
		3				8		
					4			8
	5			9	6	3	4	
		2	1		5	7		
5			4					6
7			3		2	9		5
3	2	9		5				1

4		8	9					
1				2		7		
7				5			3	
	8							3
	9	7	4		2	6		
5	1				6		2	
9		6	2		5	3		
2	7	1			8	5	4	9
			7		9	2		

	9	4						
7	6			5	9			1
1	3	5	4			9	2	7
	5		6	7		3	1	4
	1	7	8			2		
		2	3		1		7	
5					7			9
	7			2	8			
	8							

KONSTAL PRODUCENT
GARAŻE blaszane
BRAMY garażowe
KOJCE dla psów

Najniższe **CENY**
 Różne wymiary
 Transport cały kraj
 Montaż **GRATIS**
 Dogodne **RATY**

89-650-30-43 85-733-60-26
29-642-34-61 55-621-23-38
512-853-323
www.konstal-garaze.pl

28230tr-a-G

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL 503-103-703

do wynajęcia

POKÓJ z łazienką os. Mazurskie ul. Łowicka, 89526-03-92

PRACA

dam pracę

!!! ZATRUDNIĘ PRACOWNIKA DO TARTAKU W OKOLICACH GIŻYCKA MILE WIDZIANE DOŚWIADCZENIE. TEL. KONT.721-303-744

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie rolnym, 601-772-124

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie, 501-172-462

AUTO-MOTO

kupię

SKUP AUT!!! NAJWYŻSZA CENA TEL. 730 750 266

USŁUGI

budowa | remont

EMERYT wykona drobne remonty, 795-768-643

REMONTY mieszkań, hydraulika, elektryka, 783-543-814

RÓŻNE

sprzedam

KOŁA zimowe kompletne na feldze aluminiowej 17", Renault Arkana, 695-966-333

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

JAŁÓWKI wysokocielne, 506-999-493.

GAZETA OLSZTYŃSKA
 reklama@gazetaolsztynska.pl

89-539-77-77

pożegnania.net
 Wyraź swój żal i zapal wirtualną świeczkę

GAZETA OLSZTYŃSKA

380-314190pb1-b-M

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 1 listopada 2023 r. odszedł od nas w wieku 35 lat
 Nasz Kochany Mąż, Tata, Syn i Brat

ś. † p.

Paweł Majchrzak

Pożegnanie Zmarłego odbędzie się 3 listopada 2023 r. (w piątek) w godz. 13.30-14.00 w kaplicy przy ul. Mariańskiej. Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 4 listopada 2023 r. (w sobotę) o godz. 13.00 Mszą Świętą Żałobną w kościele Bogarodzicy Dziewicy Matki Kościoła przy ul. Jarockiej. Po Mszy urna z Prochami zostanie złożona do grobu na cmentarzu komunalnym przy ul. Poprzecznej.

Pograżona w smutku rodzina

2055230pb1-a-M

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 28 października 2023 r. odszedł od nas na zawsze

ś. † p. **Andrzej Jaświn**

członek olsztyńskiego klubu morsów „Igło”.
 Msza pogrzebowa zostanie odprawiona 4 listopada 2023 r. o godz. 9.00 w katedrze w Olsztynie. Ceremonia pochowania odbędzie się na cmentarzu komunalnym w Dywitach.

Pograżeni w smutku koleżanki i koledzy z klubu

2047230pb1-a-M

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 28 października 2023 r. odszedł od nas Nasz Ukochany Mąż, Tatuś, Teść i Dziadek

ś. † p. **Teofil Jesionowski**

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 4 listopada 2023 r. (sobota) o godz. 12.00 modlitwą różańcową w kaplicy przy ul. Mariańskiej, skąd o godz. 12.30 nastąpi wyprowadzenie do Parafii NMP Różańcowej przy ul. Żytniej, os. Dajtki. Msza święta pogrzebowa o godz. 12.45. Ceremonia pochowania odbędzie się na cmentarzu komunalnym w Dywitach. Kondukt żałobny od głównej bramy cmentarza. Pograżona w smutku rodzina

2051230pb1-a-M

Pani Dyrektor

Annie Kur

wyraży głębokiego współczucia z powodu śmierci

Taty

składa Przewodniczący Franciszek Płotnikowski wraz z radnymi Gminy Świątki

2053230pb1-a-M

Wyraży głębokiego współczucia

Pani Dyrektor **Annie Kur**

z powodu śmierci

Taty

składają Wójt Sławomir Kowalczyk wraz z pracownikami

2053230pb1-b-M

Życie przemija, jednak pamięć o kochanej osobie pozostaje w sercach na zawsze

Pani **Dagmarze Zaremba**

wyraży głębokiego żalu i współczucia oraz serdeczne słowa otuchy z powodu śmierci

Taty

składają Dyrektor oraz koleżanki i koledzy z PSSE w Olsztynie

2054230pb1-a-M

ARKADIA
 Olsztyn, ul. Jagiellońska 52/85

tel. 89 526 67 53, 665 175 125
 całodobowe przewozy zmarłych

www.zuparkadia.olsztyn.pl

Gwarantujemy godną i kulturalną posługę

1039230pb1-c-P

SACRUM

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE

ANDRZEJ DĄBROWSKI
 Olsztyn, ul. Limanowskiego 18/2
89 67 77 100, kom. 530 308 308

GODNIE - SOLIDNIE - Z SZACUNKIEM

Całodobowy przewóz zmarłych

3205200pb1-d-M

ARKA **USŁUGI POGRZEBOWE**

ARKA
 Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A
89 534 72 42, 605 635 908

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24
 (wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)
89 526 66 01, 605 665 909

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

6146190pb1-f-M

TU ZLECISZ ZAMIESZCZENIE NEKROLOGU LUB KONDOLENCJI W „GAZECIE OLSZTYŃSKIEJ” I „DZIENNIKU ELBŁĄSKIM”

NEKROLOGI (wymagany akt zgonu). Terminy przyjęć*:
 • na poniedziałek – do piątku do godz. 15.00
 • na wtorek, środę, czwartek, piątek – dnia poprzedniego w godz. 7.00-15.00
 * Dotyczy Biura Ogłoszeń w Olsztynie, plac Józefa Bema 5

KONDOLENCJE
 (wymagany dowód osobisty osoby nadającej) ukazują się w ciągu trzech dni od chwili nadania

Biuro Ogłoszeń, **OLSZTYN, plac Józefa Bema 5**
 czynne w godz. 7.00-15.00, soboty – nieczynne
 tel. 89-539-74-80, b.ogloszen@gazetaolsztynska.pl

www.pozegnania.net

Biuro Ogłoszeń, **ELBLĄG, ul. Rybacka 35**
 tel. 55-236-18-02
pon.-pt. godz. 8.00-16.00

380-289190pb1-g-M

nadajogloszenie.pl

nie musisz
 wychodzić
 z domu...

mp-xpo-7491-c-2x4-M

SPRINTEM

FUTSAL\\\\ W 8. kolejce Ekstraklasy Constract Lubawa, aktualny mistrz Polski i uczestnik Ligi Mistrzów, na wyjeździe niespodziewanie zremisował z beniaminkiem.

• **We-Met Futsal Club Kamienica Królewska - Constract Lubawa 5:5 (2:3)**
0:1, 0:2 - Claudinho (8, 10), **1:2** - Mera (11), **1:3** - Mrowiec (15), **2:3** - Madziąg (16), **2:4** - Kriezel (24), **3:4** - Mera (34), **4:4** - Madziąg (34), **4:5** - Claudinho (38), **5:5** - Wesserling (40)

W niedzielę o godz. 18 Constract podejmie Red Dragons Pniewy.
• **Inne wyniki 8. kolejki:** BSF Bochnia - Futsal Leszno 3:7, Jagiellonia Białystok - Piast Gliwice 3:8, Rekord Bielsko-Biała - AZS UW Wilanów 8:0, Legia Warszawa - Clearrex Chorzów 6:2, Sośnica Gliwice - Widzew Łódź 0:3, Eurobus Przemyśl - Dremar Opole Komprachcice 0:9, FC Toruń - Red Dragons Pniewy 3:1.

PO 8 KOLEJKACH

1. Piast	22	44:14
2. Constract*	19	42:17
3. Rekord	18	40:16
4. Leszno	18	39:20
5. Dremar	18	34:18
6. Legia	13	29:27
Widzew	13	29:27
8. FC Toruń	12	26:33
9. Eurobus*	10	24:29
10. Bochnia	10	32:38
11. Kamienica	8	33:37
12. Red Dragons	6	22:27
13. AZS UW	6	16:33

14. Clearrex	3	21:52
15. Sośnica	2	8:29
16. Jagiellonia	1	22:44

* mecz mniej

SIATKÓWKA\\\\ 4. kolejka II ligi kobiet: Pałac II Bydgoszcz - Chemik Olsztyn 3:0 (25:22, 25:16, 25:12), Volley Kobylka - AZS AWF Warszawa 3:0 (25:23, 25:21, 25:21), Kaman Warszawa - Gedania Gdańsk 3:1 (25:16, 18:25, 25:12, 25:21), AZS Uniwersytet Gdański - AZS Warszawa 3:1 (21:25, 25:19, 25:19, 25:23), MUKS Krótka - Sparta Warszawa 3:0 (25:12, 25:12, 25:15).

W sobotę Chemik Olsztyn podejmie Kamana Warszawa.

PO 4 KOLEJKACH

1. AZS UG	12	12:2
2. Kaman	12	12:3
3. Kobylka	9	9:4
4. AZS AWF	8	9:6
5. Gedania	6	8:6
6. Pałac II	6	7:6
7. Krótka	3	5:9
8. AZS W-a	3	5:10
9. Chemik	1	2:12
10. Sparta	0	1:12

ODCZARUJCIE HAŁĘ W NYSIE!

SIATKÓWKA\\\\ W sobotę w Nysie Indykpol AZS powalczy o drugie zwycięstwo. Olsztynianie rozpoczęli sezon, ogrywając Zawiercie, ale w meczach z mistrzem i wicemistrzem Polski zagraли znacznie słabiej.

inauguracja PlusLigi wypadła w Iławie okazale, ponieważ podopieczni trenera Javiera Webera w czterech setach pokonali Wartę, czwarty zespół poprzedniego sezonu. Nic więc dziwnego, że tuż po meczu olsztyńskiego szkoleniowca wyściskali z radości jeden ze sponsorów oraz prezes klubu Tomasz Jankowski, który zazwyczaj zachowuje stoicki spokój.

Niestety, zwycięstwo zostało okupione naciąganiem mięśni brzucha Nicolasa Szerszenia, przez co kapitan olsztyńskiego zespołu nie mógł zagrać z Jastrzębiem i ZAKSĄ. Po badaniach USG wiadomo, że naciąganie jest niewielkie, bo zaledwie trzymilimetrowe, jednak sprawia ból i może się powiększyć - Szerszeń już wcześniej miał ten sam problem, z tym że wówczas rozmiar urazu dochodził do dwóch centymetrów! Niestety, wszystko wskazuje na to, że przyjmujący Indykpolu AZS nie zagra także w sobotę w Nysie. Na boisku zobaczymy go zatem dopiero 15 listopada, gdy do Iławy przejedzie beniaminek z Częstochowy.

POZA TYM W IŁAWIE OLSZTYNIANIE ZAGRAJĄ JESZCZE Z GKS KATOWICE (27.11) I BARKOMEM KAŻANY LWÓW (6.12). POTEM INDIKPOL AZS WRÓCI JUŻ DO NOWEJ URANII, GDZIE W TYM ROKU ROZEGRA DWA MECZE: 17 GRUDNIA Z LUK LUBLIN I 30 GRUDNIA ZE SKRĄ BEŁCHATÓW (PRZEŁOŻONY Z 11 LISTOPADA). CENA KARNETÓW NA MECZE W URANII: 410 I 1000 ZŁ.

Sobotni mecz w Nysie rozpocznie się o godz. 14.45, transmisja w Polsacie Sport. Warto przypomnieć, że od momentu powrotu Stali do PlusLigi olsztynianie w Nysie jeszcze nie wygrali...

- Na pewno możemy grać lepiej, a przede wszystkim skuteczniej - nie ma wątpliwości Marcin Mierzejewski, asystent Webera.

W 3. kolejce w meczu z ZAKSĄ olsztynianie nie zdołali ugrać nawet jednego seta

- Nad tym skupialiśmy się podczas ostatnich treningów. Mamy niezłe skrzydła, ale absencja Szerszenia na pewno będzie odczuwalna. W kadry jest jednak 14 zawodników, z których każdy jest gotowy do gry. Zrobimy wszystko, by nie powtórzyła się sytuacja z ostatniego seta z ZAKSĄ, który przegraliśmy do 24, chociaż w pewnym momencie mieliśmy pięciopunktową przewagę. Niestety, w decydujących momentach zabrakło nam skuteczności, ale jestem przekonany, że czas będzie działał na naszą korzyść. Aco do meczu z Nysą, to w składzie gospodarzy zabraknie Muzaia, co na pewno będzie ich osłabieniem, ale z drugiej strony mają dobrze znanego nam Kapicę (w latach 2019-21 grał w Olsztynie - red.), który zastępuje Muzaia i niekiedy sam potrafi wygrać mecz. Jednak może też zagrać gorzej, zwłaszcza wtedy, gdy mu utrudnimy życie - kończy Marcin Mierzejewski.

Sezon dopiero się rozkręca, ale szefowie klubów już myślą o przyszłości, ponie-

waż na stole leży propozycja zmniejszenia PlusLigi z 16 do 14 lub nawet 12 zespołów. Miałoby to nastąpić za dwa lata, czyli od sezonu 2025/26, jednak decyzja zapadnie już 28 listopada podczas walnego zgromadzenia akcjonariuszy PlusLigi.

- Jeśli przejdzie wniosek o zmniejszeniu PlusLigi do 14 drużyn, wtedy w przyszłym sezonie spadną trzy kluby, a nie jeden - wyjaśnia Tomasz Jankowski, prezes olsztyńskich siatkarzy. - Ligowa czołówka jest za tym, a niektórzy chcieliby nawet pójść jeszcze dalej, czyli zmniejszyć PlusLigę do 12 drużyn. Oczywiście słabsze kluby są temu przeciwnie, więc zrobią wszystko, by pozostało tak jak jest w tej chwili.

Zmniejszenie ligi oznacza oczywiście zmniejszenie liczby meczów, dzięki czemu więcej wolnych terminów miałyby reprezentacja, jednak zdaniem Jankowskiego taka reforma źle wpłynie na rynek transferowy: - Nikt nie chce spaść, bo potem może być trudno powrócić do

PlusLigi, dlatego obawiam się, że mocno rozkręci się transferowa karuzela. Kluby będą wręcz wylapywały polskich siatkarzy, by jak najszybciej zbudować silne składy - kończy prezes Indykpolu AZS.

Bez wątpienia będzie to też oznaczało większe koszty, bo kto szybko kupuje, ten kupuje drogo...

• **Inne mecze 4. kolejki, sobota:** Trefl Gdańsk - Cuprum Lubin (17.30 Polsat Sport), Projekt Warszawa - Barkom Łwów (20.30 Polsat Sport); **niedziela:** Ślepsk Suwałki - Czarni Radom (14.45 Polsat Sport), Warta Zawiercie - GKS Katowice (17.30 Polsat Sport); **poniedziałek:** ZAKSA Kędzierzyn-Koźle - Norwid Częstochowa (20.30 Polsat Sport); **środa:** Jastrzębski Węgiel - Resovia Rzeszów (17.30 Polsat Sport); po oddaniu gazety do druku zakończyło się spotkanie Skra Bełchatów - LUK Lublin.

* Dzisiaj o Superpuchar Polski Jastrzębski Węgiel zagra z ZAKSĄ. Mistrzowie kraju mają szansę zdobyć to trofeum trzeci

raz z rzędu. Mecz obejrzy komplet widzów, a bilety wyprzedają się już kilka tygodni temu! Transmisja w Polsacie Sport, początek o g. 17.30.

M.RYBA

PO 3 KOLEJKACH

1. Jastrzębski	9	9:1
2. Projekt	9	9:1
3. Trefl	9	9:1
4. ZAKSA	8	9:3
5. LUK	6	8:5
6. Ślepsk	6	6:4
7. Resovia	5	7:5
8. Cuprum	5	7:6
9. Skra	4	7:7
10. Indykpol AZS	3	4:7
11. Barkom	2	3:8
12. Stal	2	4:9
13. Warta*	1	3:6
14. Norwid*	0	1:6
15. Czarni	0	1:9
16. Katowice	0	0:9

* mecz mniej

Za tydzień w piątek i sobotę odbędzie się Akademicka Doba Sportu - jest to ogólnopolskie wydarzenie promujące kulturę fizyczną i prozdrowotny tryb życia. Akademicki Związek Sportowy zaprasza do udziału wszystkich chętnych, ze szczególnym uwzględnieniem studentów. Projekt nie przewiduje żadnych ograniczeń wiekowych. Osoby niepełnoletnie muszą jednak posiadać zgodę rodzica lub pojawić się z opiekunem prawnym. Uczestnictwo jest bezpłatne. Miejsce imprezy - hala UWM w Kortowie, ul. Prąwocheńskiego 4.

• **10 listopada, g. 15.30-18:** pokazowy trening siatkarzy Indykpolu AZS Olsztyn; **g. 18-20:** otwarty trening siatkarzy pod okiem Javiera Webera, Nicolasa Szerszenia (zapisy bezpośrednio przed treningiem); **g. 20-23:** otwarty turniej futsalu; **g. 23:** nocny turniej koszykówki (zapisy na miejscu)

• **11 listopada, g. 8-11:** otwarty trening lekkoatletyczny dla każdego - zapisy na miejscu (stadion lekkoatletyczny UWM w Kortowie); **g. 11.30-13:** pokazy sztuk walki: taekwondo i aikido (hala w Kortowie); **g. 13.30:** derbowy mecz I ligi futsalu kobiet AZS UWM High Heels Olsztyn - Stomil Olsztyn (hala w Kortowie).

W SOBOTĘ KAŻDY WYNIK JEST MOŻLIWY

PIŁKA NOŻNA\\ W 16. kolejce II ligi Stomil podejmie Skrę Częstochowa. Olsztyńscy zawodnicy będą chcieli zmażyć plamę po fatalnym występie w Grudziądzu (0:3). Początek o godz. 19.15. Sobotnie spotkanie można obejrzeć na stronie sport.tvp.pl.

Podopieczni Janusza Bucholca w ligowej tabeli są ledwie nad kreską. Olsztynianie zajmują 14. miejsce z dorobkiem zaledwie 17 punktów (pięć zwycięstw, dwa remisy i aż siedem porażek).

Sytuacja może się jednak poprawić, jeśli w środę we Wronkach w zaległym meczu Stomil ogra rezerwy Lecha. Najpierw jednak w sobotę olsztynianie przed własną publicznością zagrają z Skrą Częstochowa, która jeszcze w zeszłym sezonie grała w rozgrywkach I ligi, a dwa lata temu w ostatniej chwili uratowała się przed spadkiem, obiecując remont swojego stadionu. PZPN uwierzył w zapewnienia częstochowskich działaczy, w efekcie z I ligą pożegnał się Stomil. Tak by się nie stało, gdyby w bezpośredniej konfrontacji ze Skrą olsztynianie nie ugrali tylko jednego punktu (0:1 w Olsztynie i 0:0 na wyjeździe).

Teraz też łatwo nie będzie, bo goście to fenomen obecnego sezonu.

SKRA SVOJE SPOTKANIA DOMOWE ROZGRYWA BEZ PUBLICZNOŚCI, BO JEJ STADION... NIE MA TRYBUN. TO I TAK JEDNAK PRAKTYCZNIE ŻADNA STRATA, BO NA MECZE SKRY PRZYCHODZIŁO BARDZO MAŁO FANÓW. GDY W 2021 ROKU SKRA WYWALCZYŁA AWANS DO I LIGI PO WYGRANYCH BARAŻACH, TO ANI JEDEN KIBIC NIE ŚWIĘTOWAŁ Z PIŁKARZAMI TEGO SUKCESU. FANI RACZEJ SKUPIENI SĄ NA RAKOWIE, KTÓRY KILKA MIESIĘCY TEMU PO RAZ PIERWSZY W HISTORII ZOSTAŁ MISTRZEM POLSKI.

W Skrze nie ma więc jakichś wielkich pieniędzy, o czym świadczą zaległości płacowe wobec piłkarzy. Mimo to ekipa z Częstochowy jest w czubie tabeli, bo podopieczni trenera Konrada Geregi wywalczyli 23 punkty.

W Grudziądzu Bucholc nie mógł skorzystać z trój-

Fot. Emil Marecki

Jeśli Stomil przegra, wtedy może się znaleźć w strefie spadkowej

ki zawodników, ale dwóch z nich powraca do gry, więc w wyjściowej jedenastce zapewne zobaczymy Filipa Wójcika oraz Michała Bezpalcia. Cały czas natomiast pauzuje Lukas Kubań, który został zdyskwalifikowa-

ny aż na cztery spotkania za dyskusję z arbitrem po meczu z Kotwicą Kołobrzeg. Poza tym na boisku nie pojawi się Hubert Krawczun – jest to kara za czwartą żółtą kartkę, którą obejrzał w Grudziądzu.

Forma Stomilu w ostatnim czasie mocno faluje, a podopieczni Bucholca nie potrafią złapać serii spotkań bez porażki.

- TRUDNO TO WYTŁUMACZYĆ - MÓWI HUBERT SADOWSKI, OBROŃCA STOMILU, A W PRZESZŁOŚCI SKRY CZĘSTOCHOWA. - POTRAFIMY WYGRAĆ Z ZESPOŁEM, KTÓRY JEST WICELIDEREM (KOTWICA - RED.), PO CZYM JEDZIEMY DO ZESPOŁU Z DOŁU TABELI I PRZEGRYWAMY (OLIMPIA GRUDZIĄDZ - RED.).

Staramy się dążyć do tego, żeby złapać taką serię jak w zeszłym sezonie, gdy mieliśmy dużo spotkań na zero z tyłu. Mamy jeszcze kilka kolejek, więc jest nadzieja, że ostatecznie zima będzie w miarę spokojna.

• **Inne mecze 16. kolejki, piątek:** Polonia Bytom - Olimpia Elbląg (18), Wisła Puławy

- GKS Jastrzębie (18); **sobota:** KKS 1925 Kalisz - Olimpia Grudziądz (13:30), Sandecja Nowy Sącz - Lech II Poznań (13:30), Chojniczanka Chojnice - Pogoń Siedlce (16:45); **niedziela:** Hutnik Kraków - Kotwica Kołobrzeg (12:30), Stal Stalowa Wola - Radunia Stężyca (15); **poniedziałek:** ŁKS II Łódź - Zagłębie II Lubin (18:15).

PO 15 KOLEJKACH

1. Kotwica	27	28:19
2. Kalisz	27	18:9
3. Pogoń	26	25:16
4. Radunia	25	20:14
5. Chojniczanka	23	21:17
6. Skra	23	17:13

7. Olimpia E.	23	18:15
8. ŁKS II	22	23:20
9. Hutnik	21	20:19
10. Stal	21	16:16
11. Wisła	19	22:23
12. Zagłębie II	19	21:22
13. Jastrzębie	17	15:19
14. Stomil*	17	15:21

15. Olimpia G.	15	18:25
16. Lech II*	15	18:29
17. Polonia	14	14:21
18. Sandecja	12	13:24
* mecz mniej		

„ZŁOTA PIŁKA” CORAZ MNIEJ ZŁOTA, CORAZ BARDZIEJ ZŁODZIEJSKA

Mam to, na co wcale nie czekałem! Właśnie ogłoszono bowiem wyniki corocznego plebiscytu „France Football”. I co? I nic. Mam to w nosie. Ba, mogę nawet sformułować to inaczej i odnieść się do innej części ludzkiego ciała, ale tego nie zrobię („Ada, to nie wypada!”), bo czytają mnie także kobiety i dzieci. Kompletnie mnie ten „plebiscyt” od siedmiu boleści nie obchodzi. Albo, mówiąc ściśle, obchodzi mnie on tyle, co zeszłoroczna pora deszczowa w Zimbabwie, gdzie niedawno byłem. Ów „plebiscyt” kiedyś w rękach Francuzów, teraz praktycznie w rękach FIFA, już dawno jest parodią, żeby nie powiedzieć: paranoją. Jest grą

znaczonymi kartami, w której nie muszę, nie chcę i nie będę brał udziału nawet jako zwykły widz i konsument. Nie lubię po prostu ordynarnych ustawek. Nie lubię złodziejstwa ubranego w sztafaj spektakularnych uroczystości transmitowanych przez telewizję na cały świat. Widząc te cykliczne już oszustwa, wzruszam ramionami i odwracam się plecami. Niech sobie wybierają, kogo chcą. A wybierają złodzieje, którzy w ostatnich latach ukradli dwie „Ballon d’Or” Robertowi Lewandowskiemu. W roku 2020 plebiscyt odwołano rzekomo z powodu pandemii i zdemolowania rozgrywek ligowych w wielu krajach. To było kłamstwo, bo wszystkie ligi dokończyły swoje wzmaganie, choć oczywiście bez kibiców. Wszystkie – poza jedną, czyli... francuską. Chociaż i tam „Lewy” nie miał żadnego konkurenta. Rok później znów „Złota Piłka” należała się mu jak psu

zupa. Polak wygrał wszystko: mistrzostwo Niemiec, Puchar Niemiec i Ligę Mistrzów, w której zdobył fenomenalną liczbę goli i asyst. Ale nagrodę przyznano Messiemu, który w roku obecnym na nią zastąpił, ale w roku 2021 na pewno nie. Dla mnie krzywdą Polaka wystarczy, żeby plebiscyt „FF” wywalił definitywnie na śmietnik. Ale przecież nie była to tylko jego krzywdą. Przed 13 laty przyznano Złotą Piłkę znowu Messiemu, a nie tym, którzy o wiele bardziej na nią zasłużyli – choćby Holendrowi Sneijderowi, który z Interem Mediolan wygrał mistrzostwo Italii, Puchar Włoch, Ligę Mistrzów i poprowadził „Pomarańczowych” na Mundialu w RPA do srebrnego medalu. Na pewno też wielokroć bardziej od Messiego zasłużył się w futbolowym roku 2010 Hiszpan Iniesta, który poprowadził swój kraj do mistrzostwa świata, a w finale strzelił decydujące-

go gola (skądinąd Holandii Sneijdera...). Przed dziesięcioma laty też okradziono ze „Złotej Piłki” podporę Bayernu Monachium i reprezentacji Francji – pamiętacie tysego gościa, który biegł od bramki do bramki, jakby miał motor w siedzeniu? Nazywał się Ribery. Monachijczycy zdobyli wtedy, w sporej mierze dzięki niemu (i Lewandowskiemu!) nie tylko tradycyjnie mistrzostwo Niemiec i Puchar RFN, ale też przede wszystkim w wielkim stylu Ligę Mistrzów. I co? Nagrodę „FF” dostał... Ronaldo. W myśl niepisanej, ale praktykowanej zasady, że wygrać może każdy, wszakże pod warunkiem, iż nazywa się Messi lub Ronaldo (wyjątek w postaci Benzemy przed rokiem tylko potwierdza tę regułę!). Dlatego mówię „pas” tej szopce „Made in France” i „Made in FIFA”. Dość! To budzi więcej niż niesmak i zażenowanie.

RYSZARD CZARNECKI

SPRINTEM

PIŁKA RĘCZNA\\ W sobotę w Biskupcu (g. 17) Warmia Energa Olsztyn rozegra zaległy mecz II ligi ze Szczypiornianinem. Pierwotnie oba zespoły miały się spotkać w Olsztynie, a w roli gospodarza miał wystąpić Szczypiorniak. Poprosił jednak o zmianę terminu i miejsca, ponieważ hala przy ul. Krasickiego jest w remoncie. Podopieczni Konstantego Targońskiego to młody zespół, który po poprzednim sezonie spadł do II ligi, jednak z powodu małej liczby zespołów w I lidze zaproponowano Szczypiorniakowi dalszą grę na tym poziomie rozgrywek. Klub stracił jednak sporo krwi, bo ze Szczypiornianina do Morąga odeszli doświadczeni Wojciech Golks, Radosław Dzieniszewski i Jakub Pikura. Nic więc dziwnego, że ostatecznie Szczypiorniak w tym sezonie zbiera nie punkty, tylko doświadczenie. Najbardziej bolesna była porażka 24:50 z MKS Grudziądz...

Fot. Lukasz Kozłowski

W Biskupcu zostaną rozegrane derby Olsztyna

Natomiast Warmia Energa jest po drugiej stronie tabeli, bo olsztynianie jako jedyni jeszcze nie zaznali porażki. Inna sprawa, że dotychczasowi rywale - poza Grudziądzem - nie byli zbyt mocni. Dłuższą przerwę w rozgrywkach Warmia poświęciła na treningi taktyczne i dopięcie elementów, z których nie był zadowolony trener Karol Adamowicz. W sobotę będzie więc okazja do ich przećwiczenia. Tradycyjnie po meczu odbędzie się Kids Camp powered by Energa - trening zawodników Warmii Energi z dziećmi. **KO**

KTO W LUTYM ZATAŃCZY NA BALU?

Plebiscytowi na dziesięciu najpopularniejszych sportowców województwa warmińsko-mazurskiego tradycyjnie towarzyszy kilkanaście konkursów sms-owych, w których wybieramy m.in. Piłkarza Roku, Biegacza Roku, Sportowy Talent Roku oraz Klub Roku.

Wplebiscycie głosujemy za pomocą kuponów i sms-ów (więcej o regulaminie na gazetaolsztynska.pl), natomiast w poniższych kategoriach zwycięzców wybieramy jedynie za pomocą sms-ów:

- Sportowiec bez Barier
- Sportowy Talent Roku
- Sportowe Wydarzenie Roku
- Biegacz Roku
- Piłkarz Roku
- Klub Roku
- Najpopularniejszy Instruktor/Trener personalny
- Najpopularniejszy Club Fitness/Siłownia
- Najpopularniejsza Stadnina
- Najpopularniejszy Sportowiec Akademicki
- Najpopularniejszy sportowiec Olsztyna
- Najpopularniejszy sportowiec Powiatu Olsztyńskiego

Sms-y wysyłamy na numer **73601** (3,69 zł brutto), w treść wpisując jedynie kod (są zaznaczone na czerwono). Listy kandydatów są publikowane na stronie gazetaolsztynska.pl, ale nie są to listy ostateczne. Jeśli więc uznacie, że brakuje jakiegoś kandydata, napiszcie nam o tym na adres sport@gazetaolsztynska.pl. Mile widziane krótkie uzasadnienie.

Głosowanie zakończy się 21 stycznia, a zwycięzcy wszystkich kategorii sms-owych 10 lutego wezmą udział w Balu Sportowca.

PIŁKARZ ROKU

Dawid Arczewski (Iskra Narzym) **go.plr.1**
Joao Augusto (Concordia Elbląg) **go.plr.2**
Mahamadou Bah (DKS Dobrze Miasto) **go.plr.3**
Jakub Banach (Constrict Lubawa) **go.plr.4**
Jakub Błażewicz (Polonia Pastęk) **go.plr.5**
Radosław Bukacki (Concordia Elbląg) **go.plr.6**
Mariusz Dec (Huragan Morąg) **go.plr.7**
Karol Domurat (MKS Ruciane-Nida) **go.plr.8**
Paweł Dymiński (Mamry Giżycko) **go.plr.9**
Maciej Famulak (Olimpia Elbląg) **go.plr.10**
Paweł Galik (Tęcza Biskupiec) **go.plr.11**

Bartosz Gietażyn (Znicz Biała Piska) **go.plr.12**
Patrik Gondek (Mazur Ełk) **go.plr.13**
Sebastian Halicki (Start Nidzica) **go.plr.14**
Maciej Kadziewicz (Victoria Bartoszyce) **go.plr.15**
Przemysław Kalisz (MKS Działdowo) **go.plr.16**
Katarzyna Kałużna (Stomilanka Olsztyn) **go.plr.17**
Marcin Karczewski (Czarni Rudzienice) **go.plr.18**
Maciej Kiliś (Olimpia Olsztynek) **go.plr.19**
Jakub Kisiel (Tęcza Miłomłyn) **go.plr.20**
Maciej Kisiel (Mazur Ełk) **go.plr.21**
Arkadiusz Konieczny (Ossa Biskupiec Pom.) **go.plr.22**
Maciej Korgul (Kormoran Zwierzewo) **go.plr.23**
Artur Kropiewnicki (Śniardwy Orzysz) **go.plr.24**
Aleksander Kruszyński (Polonia Iłowo) **go.plr.25**
Radosław Lewicki (Radomniak Radomno) **go.plr.26**
Łukasz Luliński (Unia Susz) **go.plr.27**
Maciej Narloch (Stomil II Olsztyn) **go.plr.28**
Kacper Nawrocki (Motor Lubawa) **go.plr.29**
Konrad Olszewski (HVAC-eko Drygały) **go.plr.30**
Hubert Otręba (GKS Wikielec) **go.plr.31**
Mateusz Papliński (Granica Kętrzyn) **go.plr.32**
Dawid Paszkowski (Rominta Gołda) **go.plr.33**
Pedrinho (Constrict Lubawa) **go.plr.34**
Konrad Radzikowski (Rominta Gołdap) **go.plr.35**
Paweł Romańczuk (Orlęta Reszel) **go.plr.36**
Przemysław Rybkiewicz (Mrągowia Mrągowo) **go.plr.37**
Paweł Sawicki (MKS Korsze) **go.plr.38**
Cezary Sobolewski (Polonia Lidzbark Warm.) **go.plr.39**
Karol Styś (Sokół Ostróda) **go.plr.40**
Jakub Szczęsny (Watsza Pieniężno) **go.plr.41**
Hubert Szramka (Jeziorak Iława) **go.plr.42**
Mateusz Szymański (Płomień Turznica) **go.plr.43**
Wojciech Szwejk (Delfin Rybno) **go.plr.44**
Michał Świdorski (Mamry Giżycko) **go.plr.45**
Łukasz Świdorski (Mazur Pisz) **go.plr.46**
Szymon Świniarski (Drwęca Nowe Miasto Lub.) **go.plr.47**

Maciej Tobojka (Olimpia II Elbląg) **go.plr.48**
Przemysław Tyrytło (Cresovia Górowo Iławeckie) **go.plr.49**
Bogdan Wieliczko (Zatoka Braniewo) **go.plr.50**
Rafał Wiśniewski (Ossa Biskupiec Pomorski) **go.plr.51**
Andrzej Witan (Olimpia Elbląg) **go.plr.52**
Filip Wójcik (Stomil Olsztyn) **go.plr.53**
Kamil Zawalich (Granica Kętrzyn) **go.plr.54**

BIEGACZ ROKU

Damian Błaut (Run Goku Team, Ostróda) **go.br.1**
Krzysztof Brągiel (Krzysio Team Olsztyn) **go.br.2**
Beata Bukowska-Ptak (Sparta Biskupiec) **go.br.3**
Radosław Bystrzycki (Pszczółkowski Team, Dobrze Miasto) **go.br.4**
Roman Chodara (Runners Team Kętrzyn) **go.br.5**
Magdalena Ciszewska (Sportowa Lubawa) **go.br.6**
Joanna Fiedorowicz (Sklep Biegacza Running Team, Olsztyn) **go.br.7**
Przemysław Flaga (Urwis Biega Olsztyn) **go.br.8**
Dariusz Grzebski (Nidzica Biega) **go.br.9**
Agnieszka Humen (Konrad Nosarzewski-Badania Dieta Trening, Biskupiec) **go.br.10**
Monika Jacyszyn (Lekkoatletyka dla najmłodszych, Olsztyn) **go.br.11**
Renata Jeger (Sklep Biegacza, Olsztyn) **go.br.12**
Teresa Kamińska (Czort Team, Olsztyn) **go.br.13**
Lidia Kołomańska (Urwis Biega, Dywity) **go.br.14**
Sandra Kopiczko (Giżycko) **go.br.15**
Rafał Kot (Szczytno) **go.br.16**
Janusz Kosowski (AKM Olsztyn) **go.br.17**
Aleksandra Królak (Króliki Run/Sokół Węgorzewo) **go.br.18**
Bogumił Krupiński (CWCR/Departament Biegów, Olsztyn) **go.br.19**
Sebastian Kubicki (Kuropatwa Team, Olsztyn) **go.br.20**
Wiktor Kujawa (AZS UWM Olsztyn) **go.br.21**
Anna Lingo-Napiwodzka (Urwis Biega, Dywity) **go.br.22**
Norbert Marczuk (Węgorzewo) **go.br.23**
Danuta Mikielska (Olsztynek) **go.br.24**
Daniel Mikielski (Olsztynek) **go.br.25**
Daria Mitrega (Pszczółkowski Team, Olsztyn) **go.br.26**

Paweł Najmowicz (AZS UWM Olsztyn) **go.br.27**
Adam Ochlik (Polonia Pastęk) **go.br.28**
Dawid Osicki (Katalpa Lubawa) **go.br.29**
Bartłomiej Osior (Wydminy) **go.br.30**
Adrian Przybyła (Run Goku Team, Iława) **go.br.31**
Paweł Pszczółkowski (Pszczółkowski Team Olsztyn) **go.br.32**
Marcin Radziejewicz (Kętrzyńska Akademia Triathlonu, Garbno) **go.br.33**
Paula Sadowska (Olsztyn) **go.br.34**
Cezary Sak (Drużyna KTMŁ) **go.br.35**
Szymon Sawicki (Kuropatwa Team, Olsztyn) **go.br.36**
Elżbieta Siergiej (Tygrysy Run Team Orzysz) **go.br.37**
Dariusz Skoneczny (Urwis Biega, Olsztyn) **go.br.38**
Rafał Syczew (Mrągowo) **go.br.39**
Wioleta Szlaszyńska (Gołdap-trail) **go.br.40**
Justyna Rzyp (Fundacja Drużyna na ML) **go.br.41**
Magdalena Trzeciak (Run Goku Team, Olsztyn) **go.br.42**
Agnieszka Tyborowska (Urwis Biega, Olsztyn) **go.br.43**
Julia Twardowska (AZS UWM Olsztyn) **go.br.44**
Piotr Zienkiewicz (Gimpas Pastęk, Młynary) **go.br.45**
Katarzyna Zubowicz (Wydminy) **go.br.46**

SPORTOWE WYDARZENIE ROKU

III lekkoatletyczny Memoriał Zbigniewa Ludwichowskiego w Olsztynie **go.swr.1**
V brydżowy mityng w Lubominiu imienia Krzysztofa Bądera i Zbigniewa Zemanowicza **go.swr.2**
V Piłkarski Memoriał Andrzeja Biedrzyckiego w Olsztynie **go.swr.3**
VIII Sępopolskie Spotkania z Karate **go.swr.4**
IX Regaty Łodzi Smocznych o Złote Wiostło Jezioraka **go.swr.5**
XI Bieg Tygrysa w Orzyszu **go.swr.6**
XIII Olsztyński Turniej Sędziów Piłkarskich im. Alojzego Jarguza **go.swr.7**
26. Rajd Warmiński Toyota **go.swr.8**
79. Rajd Polski w Mikołajkach **go.swr.9**
Alior Bank VII Ukiel Olsztyn Półmaraton **go.swr.10**
Awans Stomilanki Olsztyn do piłkarskiej Ekstraligi **go.swr.11**

Biegaj, ćwicz z gwiazdą - cykl organizowany przez Fundacji Olsztyński Laur Sportowy **go.swr.12**
Charytatywna impreza „Kajakiem wyścig z rakiem” w Olsztynie **go.swr.13**
Cykl biegów przełajowych City Trail z Nationale-Nederlanden w Olsztynie **go.swr.14**
Dziecięcy turniej piłkarski Mazur Prestige Cup w Piszku **go.swr.15**
Kętrzyńska Liga Biegowa Kętrzyński Kilometr **go.swr.16**
Lekkoatletyczny mityng Bank Spółdzielczy w Szczytnie Jurand Cup **go.swr.17**
Maraton Wydminy **go.swr.18**
Mistrzostwa Polski Juniorów Młodszych w Akrobatyce Sportowej w Ełku **go.swr.19**
Mistrzostwa Polski mastersów w piłce ręcznej w Bartoszczach **go.swr.20**
Mistrzostwa Polski w Pływaniu Zimowym Ice Cup Poland w Ełku **go.swr.21**
Mistrzostwo Polski w futsalu wywalczone przez Constrict Lubawa **go.swr.22**
Motocrossowe mistrzostwa Europy w Olecku **go.swr.23**
Orlen Beach Volley Tour w siatkówce plażowej w Olsztynie **go.swr.24**
Orzysz Futsal Cup **go.swr.25**
R-GOL Turniej Bez Barier - Rozgrywki Piłkarskie PZU Futbol Plus w Olsztynie **go.swr.26**
Siatkarskie Mistrzostwa Polski Juniorów Młodszych w Kętrzynie **go.swr.27**
Tenisowy turniej Mazury Kids Cup w Nowym Gizewie **go.swr.28**
Turniej finałowy mistrzostw Polski w siatkówce plażowej w Starych Jabłonkach **go.swr.29**

SPORTOWY TALENT ROKU

Laura Banach (bojery, MKŻ Mikołajki) **go.str.1**
Kinga Barica (lekka atletyka, Orka Iława Athletics) **go.str.2**
Natasza Bielińska (kick-boxing, Egida Biskupiec) **go.str.3**
Natalia Bogdanowicz (tenis stołowy, Warmia Lidzbark Warmiński) **go.str.4**
Zofia Brdulak (żeglarstwo, Giżycka Grupa Regatowa) **go.str.5**
Barbara Budek (kick-boxing, Egida Biskupiec) **go.str.6**
Mateusz Chrzanowski (taekwondo, AZS UWM Olsztyn) **go.str.7**
Maria Cytlak (lekka atletyka, MOSiR Działdowo) **go.str.8**

Krystian Danowski (taekwondo olimpijskie, Grom Judziki) **go.str.9**
Zuzanna Dąbkowska (karate kyokushin, Olsztyński Klub Kyokushin Karate) **go.str.10**
Tymon Dęby (kick-boxing, Gladius Ostróda) **go.str.11**
Antonina Dobies (szermierka, Hajduczek Olsztyn) **go.str.12**
Bartłomiej Dugietło (kick-boxing, Egida Biskupiec) **go.str.13**
Krzysztof Fafiński (kick-boxing, Gladius Ostróda) **go.str.14**
Mikołaj Głęb (żeglarstwo, Nauticus Yacht Club Olsztyn) **go.str.15**
Adam Głogowski/Maciej Krusiec (żeglarstwo, Nauticus Yacht Club Olsztyn) **go.str.16**
Bartosz Grabowski/Antoni Łapczyński (kajakarstwo, OKSW Olsztyn) **go.str.17**
Łukasz Gumiński (kick-boxing, Zamek Expom Kurzętnik) **go.str.18**
Kinga Jackowska (lekka atletyka, Jurand Szczytno) **go.str.19**
Przemysław Januszewski (kick-boxing, Zamek Expom Kurzętnik) **go.str.20**
Mikołaj Kania (kick-boxing, Egida Biskupiec) **go.str.21**
Bartosz Kapata (pływanie, Kormoran Olsztyn) **go.str.22**
Samanta Klein (kick-boxing, Zamek Expom Kurzętnik) **go.str.23**
Dominik Klimek (karate, Bartoszycki Klub Kyokushin Karate) **go.str.24**
Karolina Kołodziejska (lekka atletyka, LKS Lubawa) **go.str.25**
Przemysław Korsak (kajakarstwo, Silvant Kajak Elbląg) **go.str.26**
Marcelina Korszon/Zuzanna Mróz (żeglarstwo, Nauticus Yacht Club Olsztyn) **go.str.27**
Julia Kot (kajakarstwo, Silvant Kajak Elbląg) **go.str.28**
Łukasz Kowalczyk (szermierka, Hajduczek Olsztyn) **go.str.29**
Cezary Kowalkowski (kick-boxing, Zamek Expom Kurzętnik) **go.str.30**
Agnieszka Krajewska (taekwondo, AZS UWM Olsztyn) **go.str.31**
Klaudia Kucińska (lekka atletyka, LKS Lubawa) **go.str.32**
Gabriela Leszczyńska (strzelectwo sportowe, Ornekie Smoki) **go.str.33**
Paweł Łastowski (piłka nożna, Stomil Olsztyn) **go.str.34**
Tomasz Maksymowicz (triathlon, Kluge Team Elbląg) **go.str.35**
Grzegorz Maleszka (kolarstwo górskie, Bąsward) **go.str.36**

Wojciech Markwart/Marta Piesik (żeglarstwo, Nauticus Yacht Club Olsztyn) **go.str.37**
Dawid Mączkowski (kick-boxing, Zamek Expom Kurzętnik) **go.str.38**
Kamil Mączkowski (kick-boxing, Zamek Expom Kurzętnik) **go.str.39**
Elżbieta Mejłun (szermierka, Hajduczek Olsztyn) **go.str.40**
Antonina Milewska (piłka nożna, Stomilanki Olsztyn) **go.str.41**
Jan Mucharski (żeglarstwo, Nauticus Yacht Club Olsztyn) **go.str.42**
Maja Murach (lekka atletyka, Atos Woźnice) **go.str.43**
Wojciech Nowakowski (kick-boxing, Egida Biskupiec) **go.str.44**
Jonasz Opalach (brazylijskie jiu jitsu, Rio Gym Olsztyn) **go.str.45**
Anastazja Pastuszka/Joanna Kłok (żeglarstwo, PMOS Pisz) **go.str.46**
Szymon Patecki (siatkówka, AZS UWM Olsztyn) **go.str.47**
Monika Pawłowska (tenis stołowy, AZS UWM Olsztyn) **go.str.48**
Alexandra Persson/Leticia Matuszewski (tenis, KT Matuszewski Stawiguda) **go.str.49**
Kornelia Piekarska (taekwondo, Wikingowie Pisz/Orzysz) **go.str.50**
Tymoteusz Prokop (kick-boxing, Zamek Expom Kurzętnik) **go.str.51**
Przemysław Rojek (kajakarstwo, Silvant Kajak Elbląg) **go.str.52**
Marek Rosiński (kick-boxing, Zamek Expom Kurzętnik) **go.str.53**
Marta Rozmus (szermierka, Hajduczek Olsztyn) **go.str.54**
Amelia Rzepecka (kick-boxing, Zamek Expom Kurzętnik) **go.str.55**
Olaf Siemiątkowski (kick-boxing, Zamek Expom Kurzętnik) **go.str.56**
Kacper Sienkiewicz (siatkówka, AZS UWM Olsztyn) **go.str.57**
Krzysztof Sobociński (kick-boxing, Gladius Ostróda) **go.str.58**
Franciszek Sokołowski (pływanie, Kormoran Olsztyn) **go.str.59**
Mikołaj Sokołowski (taekwondo, AZS UWM Olsztyn) **go.str.60**
Adam Stachowiak (tenis stołowy, AZS UWM Olsztyn) **go.str.61**
Patrik Stasiewicz (kajakarstwo, Korona Elbląg) **go.str.62**
Maciej Szwechowicz (kick-boxing, Zamek Expom Kurzętnik) **go.str.63**
Iwo Urbanowicz (lekka atletyka, Asy Dywity) **go.str.64**
Wiktoria Wądołowska (lekka atletyka, Atos Woźnice) **go.str.65**

Maja Wilińska (strzelectwo sportowe, LOK Orneckie Smoki) **go.str.66**
Maja Wojnicz (kick-boxing, Egida Biskupiec) **go.str.67**
Paweł Zastawny (szermierka, Hajduczek Olsztyn) **go.str.68**
Borys Zera (taekwondo, AZS UWM Olsztyn) **go.str.69**
Arkadiusz Żabiński (kick-boxing, Egida Biskupiec) **go.str.70**

KLUB ROKU
Akademia Sportu Stomil Olsztyn **go.klr.1**
AKS OSW Olsztyn **go.klr.2**
Arrachion Łława **go.klr.3**
Arrachion Olsztyn **go.klr.4**
As Mrągowo **go.klr.5**
Asy Dywity **go.klr.6**
Atak Elbląg **go.klr.7**
Atos Woźnice **go.klr.8**
Automobilklub Warmiński **go.klr.9**
AZS UWM Olsztyn **go.klr.10**
AZS UWM Olsztyn Lakers **go.klr.11**
Barkas Tolkmicko **go.klr.12**
Bartoszycka Szkoła Taekwondo **go.klr.13**
Bartoszycki Klub Kyokushin Karate **go.klr.14**
Basketball Elbląg **go.klr.15**
Baza Mrągowo **go.klr.16**
Berserker's Team Olsztyn **go.klr.17**
BiegamBoLubię Wydminy! **go.klr.18**
Błękitni Ornetą **go.klr.19**
Błękitni Pasym **go.klr.20**
BSMS Bartoszyce **go.klr.21**
Budowlani Olsztyn **go.klr.22**
Champion Lubawa **go.klr.23**
Chemik Olsztyn **go.klr.24**
Concordia Elbląg **go.klr.25**
Constract Lubawa **go.klr.26**
Cresovia Górowo Łławeckie **go.klr.27**
Czarni Olecko **go.klr.28**
Dekorglass Działdowo **go.klr.29**
Delfin Rybno **go.klr.30**
DKS Dobrze Miasto **go.klr.31**
Drakens Łława **go.klr.32**
Drwęca Nowe Miasto Lubawskie **go.klr.33**
Drwęca Ostróda **go.klr.34**
Elbląski Klub Karate **go.klr.35**
Ełcki Klub Kyokushin Karate **go.klr.36**
Ewingi Zalewo **go.klr.37**
Fala Warpuny **go.klr.38**
FC Dajtki **go.klr.39**
Frog Giżycko **go.klr.40**
Giżycka Grupa Regatowa **go.klr.41**
GKS Dźwierzuty **go.klr.42**
GKS Stawiguda **go.klr.43**
GKS Szczytno **go.klr.44**
GKS Wikielec **go.klr.45**
Gmina Kozłowo **go.klr.46**
Granica Kętrzyn **go.klr.47**
Granica Zagaje **go.klr.48**
Gwardia Olsztyn **go.klr.49**
Gwardia Szczytno **go.klr.50**
Hajduczek Olsztyn **go.klr.51**
Hanza Elbląg **go.klr.52**
Hetman Elbląg **go.klr.53**
Huragan Morąg **go.klr.54**

Łławski Klub Kyokushin Karate **go.klr.55**
Indykpol AZS Olsztyn **go.klr.56**
Jedynka KODO Morąg **go.klr.57**
Jedynka Orzysz **go.klr.58**
Jeziorak Łława **go.klr.59**
Jurand Barciany **go.klr.60**
Jurand Szczytno **go.klr.61**
Kayak Sport Club Olsztyn **go.klr.62**
KKS Olsztyn **go.klr.63**
Klub Żeglarski Ostróda **go.klr.64**
Kłobuk Mikołajki **go.klr.65**
Kontra Elbląg **go.klr.66**
Kormoran Olsztyn **go.klr.67**
Kormoran Zwierzewo **go.klr.68**
Korona Elbląg **go.klr.69**
Koszalek Opatek Węgorzewo **go.klr.70**
KS Egida **go.klr.71**
KS Mroczno **go.klr.72**
KS Wojciechy **go.klr.73**
KS Zamek Kurzętnik **go.klr.74**
KT Jakubowo **go.klr.75**
KT Matuszewski Stawiguda **go.klr.76**
LKS Lubawa **go.klr.77**
LKS Różnowo **go.klr.78**
LUKS Zamek EXPOM Kurzętnik **go.klr.79**
Łyna Sępólno **go.klr.80**
Mamry Giżycko **go.klr.81**
Mazur Ełk **go.klr.82**
Mazur Pisz **go.klr.83**
Mazur Wydminy **go.klr.84**
Mazury Mrągowo **go.klr.85**
Medyk Giżycko **go.klr.86**
Meyer Elbląg **go.klr.87**
MKS Działdowo **go.klr.88**
MKS Korsze **go.klr.89**
MKS Ruciane-Nida **go.klr.90**
MKŻ Mikołajki **go.klr.91**
MLKS Ostróda **go.klr.92**
Morliny Ostróda **go.klr.93**
MOS Ełk **go.klr.94**
MOSIR Kętrzyn **go.klr.95**
Motoklub Olsztyn **go.klr.96**
Motor Lubawa **go.klr.97**
Mrągowia Mrągowo **go.klr.98**
Naki Olsztyn **go.klr.99**
Nauticus Yacht Club Olsztyn **go.klr.100**
Nenufar 5 Ełk **go.klr.101**
Nida Nidzica **go.klr.102**
OKSmoka Olsztyn **go.klr.103**
OKSW Olsztyn **go.klr.104**
OKŻ Olsztyn **go.klr.105**
Olimpia Elbląg **go.klr.106**
Olimpia Kickboxing Nowe Miasto Lubawskie **go.klr.107**
Olimpia Olsztynek **go.klr.108**
Olsztyńska Szkoła Cheerleaders Soltare **go.klr.109**
Olsztyńska Szkoła Chińskich Sztuk Walki Shaolin **go.klr.110**
Olsztyński Klub Kyokushin Karate **go.klr.111**
Olsztyński Klub Sportowy Warmia i Mazury Olsztyn **go.klr.112**
Olsztyńskie Stowarzyszenie Ju-Jitsu i Judo **go.klr.113**
Omulew Wielbark **go.klr.114**
Orka Łława **go.klr.115**
Orlęta Reszel **go.klr.116**
Orlik Nawiady **go.klr.117**

Orzeł Elbląg **go.klr.118**
Orzeł Janowiec Kościelny **go.klr.119**
Ossa Biskupiec Pomorski **go.klr.120**
Ostródzianka Ostróda **go.klr.121**
Ostródzki Klub Kyokushin Karate **go.klr.122**
Pisa Barczewo **go.klr.123**
Plastex Kayak Sport Club Olsztyn **go.klr.124**
Płomień Turznica **go.klr.125**
Pojezierze Prostki **go.klr.126**
Polonia Łłowo **go.klr.127**
Polonia Lidzbark Warmiński **go.klr.128**
Polonia Markusy **go.klr.129**
Polonia Pastęk **go.klr.130**
Radomniak Radomno **go.klr.131**
Reduta Bisztynek **go.klr.132**
Riposta Olsztyn **go.klr.133**
Rominta Gołdap **go.klr.134**
Roś Pisz **go.klr.135**
Salet Boże **go.klr.136**
Sylvant Kajak Elbląg **go.klr.137**
Shamo Ełk **go.klr.138**
Smok Ornetą **go.klr.139**
Sokół Lubawa **go.klr.140**
Sokół Ostróda **go.klr.141**
SSW MOS Łława **go.klr.142**
Start Elbląg **go.klr.143**
Start Kozłowo **go.klr.144**
Start Nidzica **go.klr.145**
Start Olsztyn **go.klr.146**
Stomil Olsztyn **go.klr.147**
Stowarzyszenie Pływackie Masters Olsztyn **go.klr.148**
Stomilanki Olsztyn **go.klr.149**
Swimland Olsztyn **go.klr.150**
Szczypiorniak Olsztyn **go.klr.151**
Śniardwy Orzysz **go.klr.152**
Tęcza Biskupiec **go.klr.153**
Tęcza Miłomłyn **go.klr.154**
Tomita Elbląg **go.klr.155**
Trójeczka Olsztyn **go.klr.156**
Truso Elbląg **go.klr.157**
Tygrys Elbląg **go.klr.158**
Tygrys Kętrzyn **go.klr.159**
UKS SMS Olsztyn **go.klr.160**
UKS TRS Susz **go.klr.161**
Unia Susz **go.klr.162**
Węgoria Węgorzewo **go.klr.163**
Victoria Bartoszyce **go.klr.164**
Victoria Morąg **go.klr.165**
Viking Elbląg **go.klr.166**
Wąpusza 07 Jesionowiec **go.klr.167**
Warmia Biskupiec **go.klr.168**
Warmia Olsztyn **go.klr.169**
Warmia Energa Olsztyn **go.klr.170**
Warmińsko-Mazurski Klub Lekkiej Atletyki Masters **go.klr.171**
Wel Bratian **go.klr.172**
Wicher Gwiżdżyny **go.klr.173**
Wilczek Wilkowo **go.klr.174**
Wilki Ełk **go.klr.175**
Wilki Godkowo **go.klr.176**
Wir Łława **go.klr.177**
Wiraz Bartoszyce **go.klr.178**
WMKS Olsztyn **go.klr.179**
Yankees Działdowo **go.klr.180**
Zatoka Braniewo **go.klr.181**
Znicz Biała Piska **go.klr.182**
Żagiel Piecki **go.klr.183**

63

PLEBISCYT

NA 10 NAJPOPULARNIEJSZYCH
SPORTOWCÓW WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

GŁOSUJĘ NA:

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Pełna lista kandydatów dostępna na <https://gazetaolsztynska.pl/sport/plebiscyt>.
Kupon należy dostarczyć do 21 stycznia 2024 r. na adres: Grupa WM Sp. z o.o., 10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5, z dopiskiem „Plebiscyt”.

Imię i nazwisko

Adres

Tel. Email:

Oświadczam, że zapoznałem się i akceptuję regulamin plebiscytu, który jest dostępny w siedzibie spółki i na stronie internetowej <https://gazetaolsztynska.pl/sport/plebiscyt>.

Administratorem danych osobowych podanych na kuponie jest Grupa WM Sp. z o.o. z siedzibą w Olsztynie przy ul. Trackiej 5. Podane dane będą przetwarzane wyłącznie w celu przeprowadzenia plebiscytu. Uczestnikom przysługuje prawo dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawiania. Podanie danych osobowych jest dobrowolne, lecz niezbędne do przeprowadzenia plebiscytu.

Data i podpis

☐ Wyrażam dobrowolną zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych w celach marketingowych realizowanych przez Grupę WM Sp. z o.o.

☐ Wyrażam dobrowolną zgodę na otrzymywanie od Grupy WM Sp. z o.o. informacji handlowych drogą elektroniczną na podany adres poczty e-mail i numer telefonu.

Wyrażenie powyższych zgód jest dobrowolne.

Data

Podpis

GAZETA
OLSZTYŃSKA

DZIENNIK
ELBLĄSKI

BAL

SPORTU
i BIZNESU

2024

GAZETA
OLSZTYŃSKA

DZIENNIK
ELBLĄSKI

63

PLEBISCYT

NA 10 NAJPOPULARNIEJSZYCH
SPORTOWCÓW WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

PODZIĘKUJMY SPORTOWCOM Z REGIONU!

Wyberzmy najpopularniejszych sportowców 2023 roku!

- ◆ Weź udział w 63. Plebiscycie Sportowym.
- ◆ Głosowanie trwa do 21 stycznia 2024 roku.
- ◆ Wyślij kupon, który znajdziesz w gazecie na adres redakcji **Grupa WM Sp. z o.o., 10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5, z dopiskiem „Plebiscyt”** lub **wyślij SMS pod nr 73601** z głosem na Twojego ulubionego sportowca.
- ◆ Nazwiska sportowców oraz przypisane im kody dostępne na stronie internetowej **www.gazetaolsztynska.pl/sport/plebiscyt**.
- ◆ Regulamin Plebiscytu dostępny na stronie **www.gazetaolsztynska.pl/regulaminy**.

 www.gazetaolsztynska.pl

 Gazeta Olsztyńska

 Plebiscyt Sportowy

BAL SPORTU
i BIZNESU
2024